

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม
หลัก 12 ประการ ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ธนิตฐา สันโดษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2562

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม
หลัก 12 ประการ ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ธนิตฐา สันโดษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เสนอโดยนางสาวธนิตฐา สันโดษ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาสนี ศิริโกคาภิรมย์) การจัดการทรัพย์สินและรายได้
วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

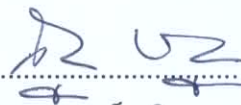
.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. อภิสรร์ ภาชนะวรรณ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล
ชื่อนักศึกษา	ธนิตฐา สันโดษ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 312 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.983 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะและประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	The Roles of School Administrators in Promoting the 12 Core Values in Schools as Perceived by Administrators and Teachers under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1
Thesis Advisors	Dr. Sunchai Chucheep Dr. Phatsayakorn Laohaswatdikul
Name	Thanittha Sandos
Program	Educational Administration
Academic Year	2019

ABSTRACT

The research aimed to 1) study the roles of school administrators in promoting the 12 core values in schools as perceived by administrators and teachers under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1; and 2) compare the roles of the school administrators in promoting the 12 core values in the schools as perceived by the respondents when classified by gender, work position, educational level, work experience, academic standing and school size. Drawn by stratified random sampling, the sample included 312 school administrators and teachers under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1 during the academic year 2019. The research instrument was a questionnaire with a reliability value of 0.983. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

Findings indicated that:

1. The roles of school administrators in promoting the 12 core values in the schools were at the highest level.
2. Overall, the roles of school administrators in promoting the 12 core values in the schools when classified by school size were significantly different ($p < .05$); however, when classified by gender, educational level, work position, academic standing, and work experience, they were not different.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ความกรุณา ความใส่ใจ และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้แก่ อาจารย์ ดร. อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ อาจารย์ ดร. เสริมทรัพย์ วรปัญญา ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ อาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ และอาจารย์ ดร. ปนิตา เนื่องพะนอม ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบ ความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัยและให้ความร่วมมือในส่วนของข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ รวมทั้งขอขอบพระคุณเจ้าของตำรา เอกสาร งานวิจัยทุกเล่มที่ได้นำมาอ้างอิง

ธนิตฐา สันโดษ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ผู้บริหารสถานศึกษา.....	10
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	10
ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ.....	19
ความหมายของค่านิยมหลัก 12 ประการ.....	19
ความเป็นมาของค่านิยมหลัก 12 ประการ.....	20
ความสำคัญของค่านิยมหลัก 12 ประการ.....	22
การนำนโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ	23
แนวทางการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดค่านิยมหลัก 12	
ประการ ในสถานศึกษา.....	26
ค่านิยมหลัก 12 ประการ.....	29

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์.....	30
ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งงามเพื่อส่วนรวม...	33
กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์.....	36
ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม.....	37
รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม.....	40
มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน.....	42
เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์	
ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง.....	45
มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่.....	47
มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ	
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....	50
รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	54
มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจ	
ฝายต่ำ.....	56
คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์	
ของตนเอง.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
งานวิจัยในประเทศ.....	60
งานวิจัยต่างประเทศ.....	71
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	77
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	78
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล.....	79
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85

	หน้า
บทที่ 4 (ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	121
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	121
สมมติฐานการวิจัย.....	121
วิธีดำเนินการวิจัย.....	121
สรุปผลการวิจัย.....	122
อภิปรายผล.....	128
ข้อเสนอแนะ.....	130
บรรณานุกรม.....	131
ภาคผนวก.....	143
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	144
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	153
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	162
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	164
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือ ในการวิจัย.....	170
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	173
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	177

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู.....	77
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	86
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์.....	87
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม.....	89
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 3 กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์.....	90
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม.....	91
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม.....	92
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน.....	93
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 7 เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ถูกต้อง.....	94

<p>ตาราง 10</p>	<p>ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่.....</p>	<p>95</p>
<p>ตาราง 11</p>	<p>ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 9 มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....</p>	<p>97</p>
<p>ตาราง 12</p>	<p>ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 10 รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....</p>	<p>98</p>
<p>ตาราง 13</p>	<p>ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ.....</p>	<p>99</p>
<p>ตาราง 14</p>	<p>ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 12 คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง.....</p>	<p>100</p>
<p>ตาราง 15</p>	<p>ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 12 คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง.....</p>	<p>101</p>
<p>ตาราง 16</p>	<p>การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 1 จำแนกตามเพศ.....</p>	<p>102</p>
<p>ตาราง 17</p>	<p>การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา.....</p>	<p>104</p>

<p>ตาราง 18</p>	<p>การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งงาน.....</p>	<p>105</p>
<p>ตาราง 19</p>	<p>ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวมทั้ง 12 ประการ.....</p>	<p>106</p>
<p>ตาราง 20</p>	<p>ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะของค่านิยมหลัก 12.....</p>	<p>109</p>
<p>ตาราง 21</p>	<p>ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ของค่านิยมหลัก 12.....</p>	<p>109</p>
<p>ตาราง 22</p>	<p>ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ของค่านิยมหลัก 12.....</p>	<p>110</p>
<p>ตาราง 23</p>	<p>ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ของค่านิยมหลัก 12.....</p>	<p>111</p>
<p>ตาราง 24</p>	<p>ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมทั้ง 12 ประการ.....</p>	<p>112</p>

<p>ตาราง 31</p>	<p>ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม หลัก 12 ประการในสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อ 1-5 และภาพรวม.....</p>	<p>119</p>
<p>ตาราง 32</p>	<p>ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม หลัก 12 ประการในสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ.....</p>	<p>120</p>

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การยึดอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้เหตุผลการเข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศว่า ความแตกแยกทางความคิดที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยได้นำไปสู่สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ ในฐานะหัวหน้า คสช. จึงแถลงออกกรายการโทรทัศน์ “คืนความสุขให้คนในชาติ” เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2557 สรุปใจความได้ว่า สิ่งแรกที่ยังถือเป็นปัญหาของคนในชาติทุกระดับชั้นคือการกำหนดค่านิยมหลัก 12 ประการให้ชัดเจนในสังคมไทยเพื่อสร้างประเทศให้เข้มแข็ง (ประยุทธ์ จันทร์โอชา, 2557, ย่อหน้า 2) ซึ่งภายหลังจากการประกาศให้ “ค่านิยมหลัก 12 ประการ” เป็นเหมือนแนวทางที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนพึงยึดถือ เพราะถือเป็นจริยธรรมที่ทุกคนควรยึดถือ และประเพณีปฏิบัติการสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการให้ยั่งยืนต้องปลูกฝังไปถึงรากฐานคือ เยาวชน (ว.วชิรเมธี, 2558, ย่อหน้า 2)

กระทรวงศึกษาธิการได้นำค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มาบรรจุลงในแผนปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2558 - 2564 ซึ่งจะต้องนำเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ นั้นควรบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของนักเรียนเพื่ออบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนมีความรักภักดีต่อประเทศชาติ เป็นคนมีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม ประเทศชาติจึงเจริญไปได้ ดังคำกล่าวกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 21) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้นั้นนอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจรรย์ญาณแล้ว ยังต้องมุ่งพัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญในข้อนี้ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักหน้าที่พลเมืองที่ดี โดยเริ่มใช้หลักสูตรใหม่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ซึ่ง สพฐ. ได้นำหลักการดังกล่าวมาขยายผล โดยได้เตรียมเผยแพร่เรื่องดังกล่าวไปสู่สถานศึกษาด้วยการบรรจุไว้ในหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองพร้อมกับการจัดกิจกรรมเสริมเด็กและเยาวชนในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ซึ่งเลขาธิการ กพฐ. (2557, ย่อหน้า 1) ได้กล่าวไว้ว่า “สพฐ. ได้มีการวิเคราะห์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ พบว่าหลักสูตรของ สพฐ. ก็มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ 8 ข้อประกอบด้วย มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ โดยทั้งหมดได้บรรจุไว้ในหลักสูตรอยู่แล้ว ส่วนที่ คสช. กำหนดค่านิยมหลัก

12 ประการ ก็ถือว่าเป็นครอบคลุมคุณลักษณะของ สพฐ. แล้ว และการผลักดันเรื่องนี้ก็คงไม่ใช่แค่ภาคการศึกษาเพียงฝ่ายเดียว แต่สังคมทุกส่วนต้องร่วมกันทำ โดยเฉพาะการเริ่มต้นจากครอบครัวที่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน” และทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับค่านิยม 12 ประการ ซึ่งได้รับนโยบายจาก สพฐ. ที่ได้นำแนวทางเรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการไปประกอบการวางแผนกลยุทธ์และนโยบายการทำงาน ตามนโยบายของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง โดยต้องสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยดำเนินการตามขั้นของทางราชการทุกอย่างเพื่อขับเคลื่อนแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนตามค่านิยมหลัก 12 ประการ นำสู่การบูรณาการ หลักสูตรการศึกษาตามนโยบาย สพฐ. ลงสู่การปฏิบัติจริงในทุกโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา เขต 1 จำนวน 122 โรงเรียน ตามนโยบาย สพฐ. เพื่อสนองนโยบายรัฐบาล พอ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่มุ่งมั่นที่จะสร้างความมั่นคงให้กับประเทศไทย ด้วยการปลูกฝังค่านิยม 12 ข้อ : เราจะสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง คนต้องเข้มแข็งก่อน และเพื่อให้การสร้างค่านิยมให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องปลูกฝังลงไปใรรากฐานจิตใจของเด็กและเยาวชน โดยผู้ใหญ่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ด้วย ขณะเดียวกัน สื่อมวลชนและโรงเรียน ก็ต้องร่วมปลูกฝังเช่นกัน ด้วยการ “อบรม บ่มเพาะ” เริ่มต้นจากการจุดประกายให้คนรับรู้ จากนั้นนำไปสู่การพัฒนาและต่อยอดจนกลายเป็นวัฒนธรรม ซึ่งการปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการนี้จะสำเร็จได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการส่งเสริมค่านิยมดังกล่าวจึงจะสำเร็จได้ อย่างรวดเร็วเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรัฐบาลที่ตั้งไว้ สำหรับสถานศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งภาครัฐ และเอกชนได้มีการน้อมรับนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติจากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอบางสะพานน้อย ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้มีการนำค่านิยม 12 ประการมาบูรณาการเข้ากับแผนการเรียนการสอนของโรงเรียนในวิชาสังคมศึกษามีการจัดทำรายงานความหมายของค่านิยม 12 ประการทั้งระดับประถมและมัธยม และในวิชาภาษาไทยก็ได้มีการทำหนังสือเล่มเล็กทั้งระดับประถมและมัธยมเช่นกัน ในโรงเรียนที่มีประชาสัมพันธ์ก็จะมีเปิดเพลงค่านิยม 12 ประการในเวอร์ชันต่าง ๆ มากมายที่ปรากฏในยูทูบและใช้เพลงนี้ออกกำลังกายยามเช้าเป็นกิจกรรมหน้าเสาธงทุกวันพุธและนักเรียนระดับประถมจะมีการร้องและเต้นตามวิดีโอที่ได้เปิดดูกันในโรงเรียนและมีการแต่งเนื้อร้องทำนองเพลงค่านิยม 12 ประการไปแข่งขันกันในระดับเขตและระดับภาคในการแข่งขันทักษะทางวิชาการครั้งที่ 66 มีการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงจะทำให้การปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการเป็นเรื่องที่ง่ายสำหรับการส่งเสริมค่านิยมดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้น จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยเลือกทำการวิจัย เรื่อง “บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์” เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริม

ค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับผู้เรียน บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในพื้นที่สถานศึกษาของตนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเป็นบรรทัดฐานที่ดีในสถานศึกษาและสังคมไทยตลอดไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ
2. ผลของการวิจัยจะเป็นข้อเสนอแนะ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการส่งเสริมเพื่อปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษาของไทยให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และทำให้เกิดบรรทัดฐานที่ดี ที่ถูกต้องของสังคมไทยตลอดไป เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ดีมีความมั่นคงตามความมุ่งหวังของรัฐบาลต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 1,424 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 122 คน และครูจำนวน 1,302 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากมีจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงใช้การ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) การหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (วิลโล ทองแผ่, 2542, 97) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 40) ที่มีคลาดเคลื่อน .05 โดยใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

(purposive sampling) ผู้วิจัยจะดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ทางไปรษณีย์หรือสอบถามทางโทรศัพท์ โดยสุ่มจากประชากร 1,424 ราย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2559) ได้จำนวนตัวอย่าง 312 คน แล้วกำหนดสัดส่วนโดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 40 ของจำนวนโรงเรียน 122 แห่ง และที่เหลือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูกลุ่มทั้งหมด จะได้เป็นผู้บริหาร 49 คน และครู 263 คน และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมในทุกชั้นภูมิ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) ปริญญาโท หรือสูงกว่า

2.1.3 ตำแหน่งหน้าที่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

2.1.4 วิทยฐานะ

- 1) ไม่มีวิทยฐานะ
- 2) ชำนาญการ
- 3) ชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2.1.5 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 15 ปี
- 2) 15-25 ปี
- 3) 25 ปีขึ้นไป

2.1.6 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (มีนักเรียนไม่เกิน 121 - 300 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนไม่เกิน 301 คนขึ้นไป)

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการของ คสช. ประกอบด้วย

- 2.2.1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2.2.2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- 2.2.3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- 2.2.4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม
- 2.2.5 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- 2.2.6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
- 2.2.7 เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
- 2.2.8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- 2.2.9 มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 2.2.10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ
- 2.2.11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
- 2.2.12 คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา และครูแล้วสรุปออกมาเป็นการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

บทบาท หมายถึง การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในการส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบาย คสช.

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาหรือทำหน้าที่ผู้นำสถานศึกษาโดยอาศัยความรู้ความสามารถและกระบวนการบริหารเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ หมายถึง การทำหน้าที่ของผู้นำสถานศึกษาในการดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการของสถานศึกษาเพื่อนำค่านิยมหลัก 12 ประการ มากำหนดนโยบายเพื่อให้มีการปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษาที่ตน

บริหารอยู่ เช่น ปลูกฝัง และพัฒนา ตลอดจนจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระให้ผนวกค่านิยมหลัก 12 ประการให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพผู้เรียน มีการติดตาม นิเทศ ประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

ครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ค่านิยม ความหมาย ของค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช.

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือ การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความสำนึกและภาคภูมิใจความเป็นไทยปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม คือ การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปัน รู้จักควบคุมตนเองเมื่อประสบความยากลำบากและสิ่งที ก่อให้เกิดความเสียหาย

3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ คือ การประพฤติที่แสดงออกถึงการรู้จักบุญคุณ ปฏิบัติตามคำสอน แสดงความรัก ความเคารพ ความเอาใจใส่ รักษาชื่อเสียงและตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม คือ การปฏิบัติที่แสดงถึงการเห็นคุณค่า ความสำคัญ ภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม

6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่แบ่งปัน คือ การประพฤติปฏิบัติตน โดยยึดมั่นในคำสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ช่วยได้ ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และสติปัญญา

7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง คือ การแสดงถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่นภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ คือ การปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายไทย มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่

9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำอย่างรอบคอบ ถูกต้องเหมาะสม และน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

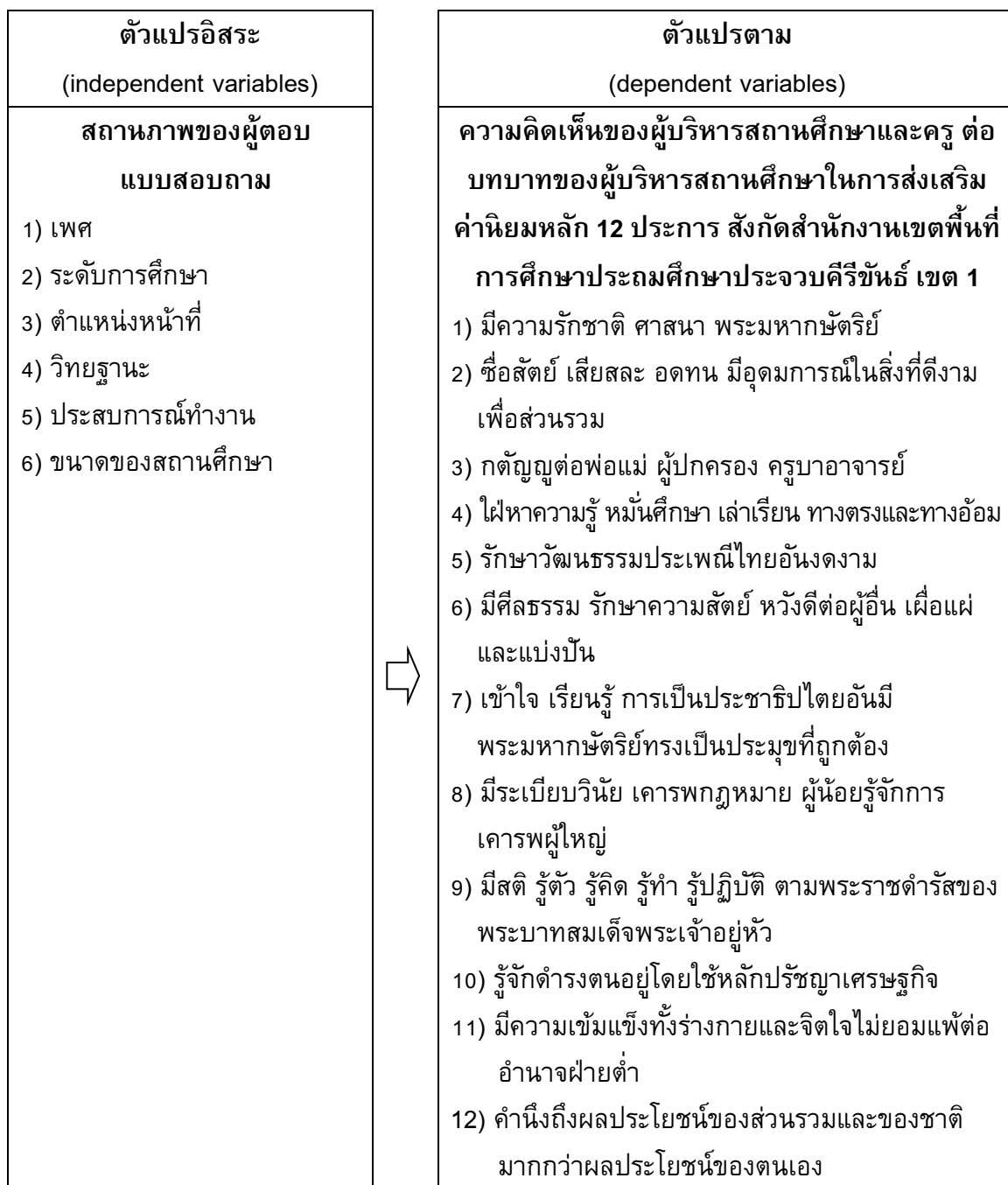
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี คือ การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา คือ การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคภัย และมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใด ยึดมั่นในการทำความดีของศาสนา

12. ดำเนินถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง คือ การปฏิบัติตนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติ ยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยนำกรอบแนวคิดของ คสช. ซึ่งได้มีการพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีรายละเอียดที่นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ
 - 2.1 ความหมายของค่านิยมหลัก 12 ประการ
 - 2.2 ความเป็นมาของค่านิยมหลัก 12 ประการ
 - 2.3 ความสำคัญของค่านิยมหลัก 12 ประการ
 - 2.4 การนำนโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ
 - 2.5 แนวทางการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา
3. ค่านิยมหลักหลัก 12 ประการ
 - 3.1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 - 3.2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
 - 3.3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
 - 3.4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
 - 3.5 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
 - 3.6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่แบ่งปัน
 - 3.7 เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
 - 3.8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
 - 3.9 มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - 3.10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

- 3.12 คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้บริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้มากมาย ซึ่งมีทั้งที่แตกต่างและคล้ายกันดังนี้

1. ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง ผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นด้านการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นผู้นำทางวิชาการที่มีการบริหารเป็นที่ยอมรับในด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้ความสามารถ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 7) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 39) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้จัดการให้ครูและบุคลากรอื่น ๆ ดำเนินการพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา และความคาดหวังของสังคม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ชั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน

แบรดเฟอर्ट (Bradford, 1984, p.27) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารคือ บุคคลที่ได้รับการยอมรับและเคารพยำเกรงจากคนที่อยู่แวดล้อมเปรียบเสมือนเป็นแบบอย่างที่ดีเลิศสำหรับการดำรงชีวิตซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่บุคคลเหล่านั้นได้

ยุกัล (Yuki, 1998, p.132) ได้กล่าวว่า ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มากด้วยพลังอำนาจเป็นบุคคลที่มีพลังขับเคลื่อนเพื่อชัยชนะและเป็นบุคคลที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา หรือทำหน้าที่ผู้นำสถานศึกษาโดยอาศัยความรู้ความสามารถและกระบวนการบริหารเพื่อ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการ บริหารงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ได้ผลผลิตของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้มี ผู้ศึกษาให้ความสำคัญของผู้บริหารที่น่าสนใจ ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2541, หน้า 278) กล่าวว่า สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ อย่างมีการเสริมพลังผู้บริหารโรงเรียนให้มีโอกาสใช้ความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้ ผู้บริหารโรงเรียนมีเวลาอยู่ทำงานที่โรงเรียนมากขึ้น และหันมาทุ่มเทให้กับงานบริหารโรงเรียน เป็นหลักความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครู และนักเรียนจะมีมากขึ้นด้วย

จราพร พุฒคำ (2545, หน้า 15) ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาท สำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในการบริหารและจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของชาติ ตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา รวมทั้งนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้มีนโยบายด้านการบริหารการศึกษามุ่งพัฒนา คุณภาพทางการศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการ และจุดหมายของ หลักสูตรในระดับการศึกษาที่รับผิดชอบโดยให้สนองต่อความต้องการของบุคคลท้องถิ่นที่มี ความสำคัญยิ่ง

ธีระ รุญเจริญ, ประชาญา กล้าผจญ, และสัมมา รชนีชัย (2545, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร โดยเฉพาะในองค์กรภาคเอกชนนั้น เห็นได้ชัดว่าความอยู่รอดขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหาร เป็น สำคัญ ดังนั้น ภาคเอกชนไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเงินธนาคาร การบริหารธุรกิจ การค้า การ อุตสาหกรรม รวมทั้งการศึกษาเอกชนตั้งแต่อนุบาลถึงอุดมศึกษา จึงต้องสรรหาผู้บริหารที่มีฝีมือ หรือมีความสามารถสูง เพื่อความสำเร็จในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ก่อเกียรติ พุฒหอม (2555, หน้า 10) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญ ในด้านการบริหาร และจัดการศึกษามีนโยบายเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดการเรียน การสอนให้เป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้อง อาศัยความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนคุณลักษณะหลายประการมาเป็นเครื่องมือในการบริหาร จัดการ

คอนเนอร์ (Conner, 2001, p.79) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา ว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทำหน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาในการวางนโยบายในเรื่อง

โปรแกรมทางการศึกษาและกระบวนการสอน บุคลากร นักเรียน ครูอาจารย์ การเงิน และธุรการ ต่างๆ

โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการดำเนินกิจการของสถานศึกษาและเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ จากเบื้องบนลงสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีคุณภาพ

3. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของตนเองให้เข้าใจ เพื่อความถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ให้ดีที่สุดเพื่อความสำเร็จที่ตามมา ซึ่งมีนักวิชาการให้แนวคิดไว้ดังนี้

สุพัตรา สุภาพ (2540, หน้า 30) บทบาท (Role) คือการ ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อ บทบาท คือ ต้องเลี้ยงดูลูก เป็นครู บทบาท คือ สั่งสอน อบรมนักเรียนให้ดี เป็นคนไข้บทบาท คือ ปฏิบัติตามหมอสั่ง

ทรงธรรม กาญจนพิบูลย์ (2541, หน้า 257) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การแสดงท่าทางตามบทหรือการที่ได้มีส่วนกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

ศรินยา จันทสุทธิบุตร (2542, หน้า 19) กล่าวว่า บทบาทเป็นแนวคิดทางด้านสังคมวิทยาและจิตวิทยาพฤติกรรมที่นำมาใช้ในการศึกษาบุคคลในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม การมีปฏิสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องกันทางสังคม จะมีผลต่อบทบาทที่บุคคลดำรงอยู่ บุคคลหนึ่งอาจมีหลายบทบาทขึ้นกับสถานการณ์และสถานภาพบุคคลเป็นอยู่ในการแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, และคนอื่นๆ (2542, หน้า 6-10) กล่าวว่างานบริหารเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะสูง ผู้บริหารควรเป็นคนที่มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีภาวะผู้นำ เพราะผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีบทบาทตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) กำหนดมี 6 บทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน
2. บทบาทหน้าที่ในการสร้างขวัญกำลังใจและสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในโรงเรียน
3. บทบาทหน้าที่ในการนำการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
4. บทบาทหน้าที่ในการสร้างขวัญกำลังใจและสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในโรงเรียน
5. บทบาทหน้าที่ ในการสร้างความร่วมมือ รวมสติปัญญาของบุคลากร ในโรงเรียนและชุมชนเพื่อการบริหาร

6. บทบาทหน้าที่ ในการจัดหาทรัพยากรและควบคุมกำกับติดตามบุคลากรใช้ ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สพล วังสินธ์ (2542, หน้า 33-36) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิรูปการเรียนรู้ไว้ในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้ คือ

1. เป็นผู้นำในด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน

2. ส่งเสริมสนับสนุนในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน

3. เป็นผู้นำในการริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางานวิชาการ

4. ส่งเสริมในการจัดหาทุนมาสนับสนุนการพัฒนาวิชาการ

5. ส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและเป็นผู้ประสานงานกับทุกหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

6. ประสานขอความร่วมมือจากภาคเอกชนและชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อะ และการปฏิบัติ

7. เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรกิจกรรมเสริมและ กิจกรรมนอก หลักสูตร

8. ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

9. เป็นผู้นำในการนำภูมิปัญญาชาวบ้าน ทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการศึกษา

อุทัย ธรรมเตโช (2543, หน้า 21) กล่าวถึงบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่

1. บทบาทของผู้ฝึกสอน (coach) ผู้บริหารต้องสามารถทำความเข้าใจและสร้าง ความเข้าใจกับครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง

2. บทบาทของผู้ประเมิน (appraiser) ผู้บริหารมีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของครูอาจารย์โดยตรงไปตรงมา โดยเฉพาะในส่วนที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้เกิดความ เข้าใจที่ถูกต้องอย่างแท้จริง

3. บทบาทของที่ปรึกษา (advisor) ผู้บริหารต้องช่วยกระตุ้นความคิดริเริ่มให้คำ แนะนำและข้อเสนอแนะในการกำหนดเป้าหมาย (goals) ของครูอาจารย์ที่เกี่ยวกับการพัฒนา ความก้าวหน้าทางอาชีพ

4. บทบาทของผู้ช่วยเหลือ (referral agent) ผู้บริหารต้องหาทางสนับสนุนให้ครู อาจารย์ประสบความสำเร็จในการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ ในสายงานการสอน

พรนพ พุกกะพันธ์ (2544, หน้า 14) ได้กล่าวว่าหน้าที่หลักในการบริหารงานของ ผู้บริหาร คือการวางแผนการจัดรูปงาน การสั่งการและการควบคุมและเมื่อพิจารณาในหน้าที่หลัก แล้วผู้บริหารจะต้องทำในสิ่งต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินใจว่าวัตถุประสงค์ขององค์การควรจะเป็นอย่างไรและจะอย่างไรจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์นั้น

2. การจัดองค์การผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์กิจกรรมและความสัมพันธ์ของกิจกรรมเหล่านั้นแล้วแบ่งแยกออกเป็นแต่ละประเภทแยกงานที่เหมือนกันอยู่ในกลุ่มเดียวกันโดยแบ่งออกเป็นหน่วยงานเพื่อจัดเป็นโครงการขององค์การและขั้นสุดท้ายจัดหาคนที่เหมาะสมเข้าทำงานในแต่ละตำแหน่งงาน

3. การจูงใจและสื่อความหมายผู้บริหารจะต้องสร้างทีมงานอันดีให้รับผิดชอบงานที่มอบหมายให้ทำและจูงใจให้คนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดโดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานทั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลและรับข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงาน

4. การวัดผลการดำเนินงานเมื่อผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ขึ้นมาแล้วก็ต้องติดตามดูว่าผลการดำเนินงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์เพียงใดจะต้องวิเคราะห์ประเมินและแปลความหมายของการปฏิบัติงานของแต่ละคนตลอดจนหามาตรการแก้ไขให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดต้องการคุณลักษณะเฉพาะของคนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันซึ่งความแตกต่างเหล่านั้นอาจนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานแต่ละอย่างที่มีลักษณะไม่เหมือนกันผู้บริหารโรงเรียน จึงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หน้าที่ความรับผิดชอบมีอยู่หลายประการ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 15-16) กำหนดบทบาทของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนว่า ผู้บริหารมีหน้าที่ร่วมมือประสานงานกับสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ชุมชน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชนกับโรงเรียนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

งามตา วรินทร์านนท์ (2545, หน้า 412) กล่าวว่า บทบาทอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย บทบาทที่กลุ่มสังคมร่วมกำหนดขึ้นมีทั้งบทบาทที่เกิดขึ้นตามวิถีทางกฎหมาย หรือ บทบาทอื่นที่แบบแผนพฤติกรรมกำหนดขึ้นตามความต้องการ หรือการยอมรับของสมาชิกเป็นสำคัญ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 51) บทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือจัดให้มีแผนพัฒนาการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์สถานศึกษาและการสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามความต้องการของสังคม เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นผู้ประสานงานในองค์การเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำเทคนิคต่างๆ ในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้สั่งควบคุม

งาน กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานให้สำเร็จผลตามความมุ่งหมายอีกทั้งบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งระบบ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 167-168) กล่าวว่า ผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการวัดและประเมินผลดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่อง
 - 1.1 ประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล
 - 1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบและการเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง
 - 1.3 มาตรฐานในการสอบวัดผล
 - 1.4 การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก
3. พยายามส่งเสริมครูให้มีความรู้ทางการวัด และประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรมการประชุมปฏิบัติการในเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ
4. การจัดตารางสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ
5. ควรมีการประเมินผลการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนวทางในการนำไปปรับใช้ครั้งต่อไป

อัสนีย์ อัจฉริยบุตร (2546, หน้า 53) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการเรียนการสอน คือ การจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนบทบาทของบุคลากรในโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบเข้าใจและพร้อมให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วุฒิไกร เลื่อนแป้น (2547, หน้า 10) บทบาท (role) เป็นพฤติกรรมที่ควบคู่กับตำแหน่งของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ แต่ตำแหน่งจะมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันตามภารกิจของงาน โดยจะมีรายละเอียดของงาน (job description) เป็นตัวกำหนดบทบาทของบุคคลในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นบุคคลที่หน่วยงานทางการศึกษาคาดหวังว่า ควรจะแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมในการบริหารการศึกษาที่ตนเป็นผู้รับผิดชอบ ให้เกิดความมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพและเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของบทบาทไว้หลายความหมาย ดังนี้

วุฒิกโร เลื่อนแป้น (2547, หน้า 11) อธิบายถึง บทบาท คือพฤติกรรมของผู้ดำรงตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดซึ่งรับผิดชอบและมีภารกิจในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่นั้นและเป็นหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่บุคคล ผู้เกี่ยวข้อง มีความหวังหรือมีความคาดหวังว่าจะต้องประพฤติปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ

อาคม วัดโสง (2547, หน้า 71) บทบาท (role) คือการกระทำหรือการปฏิบัติที่ผู้ครองตำแหน่งควรประพฤติ ปฏิบัติ อย่างเช่น ผู้บริหาร รองผู้บริหาร ครูอาจารย์ คณงาน ภารโรง ก็จะแสดงบทบาทไปตามที่ตำแหน่งดังกล่าวต้องกระทำ โดยทั่วไปบทบาทจะต้องมาพร้อมกับหน้าที่และตำแหน่ง

วุฒิกโร เลื่อนแป้น (2547, หน้า 13) นอกจากนี้ จากการศึกษาเอกสาร พบว่า มีนักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ต่อไปนี้

ธีระ รุญเจริญ, ปรัชญา กล้าผจญ, และสัมมา รชนีชัย (2547, หน้า 36-39) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย เกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา

2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างอิสระเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน บุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน อาทิ ครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ

3. การเป็นผู้อำนวยการความสะอาด ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยการความสะอาดให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่างๆ เช่น ตารางเกมเทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และรู้จักแสวงหาความรู้

4. การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่าย

ผู้สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่โรงเรียนต้องการให้มาช่วยพัฒนาโรงเรียน ทรัพยากรด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์การกีฬา สื่อ เกม และเทคโนโลยีทันสมัย

5. การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนา และไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก และเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นรวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่นๆ ตามความเหมาะสม

6. การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่น และเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่างๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงาน และสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงาน และการยกย่องให้รางวัล

7. การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

8. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน ของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

9. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมมากขึ้น

10. การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

สมชาย เทพแสง, และอรจิรา เทพแสง (2549, หน้า 175) กล่าวว่า ผู้บริหารในฐานะผู้นำยุคใหม่หัวใจปฏิรูปต้องมีความสัมพันธ์กับบุคลากรทุกระดับ ผู้นำยุคใหม่ต้องใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ ประสานงาน ประสานสัมพันธ์ให้เกิดผลสำเร็จ โดยมีลักษณะการให้ความสำคัญไว้วางใจแก่ บุคลากรมากกว่าการสร้างความกลัวในการบริหารและการจัดการ ซึ่งในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนก็ต้องการคุณลักษณะนี้ของผู้บริหารสถานศึกษาเช่นกัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เป็นการทำผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ เผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อวัสดุและแหล่งเรียนรู้ตลอดจนบทบาทของ

บุคลากรในโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบและเข้าใจ และพร้อมให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับทางโรงเรียน

ยอนต์ ชุ่มจิต (2550, หน้า 232) ที่กล่าวว่า บทบาท (role) หมายถึง ภาระที่ต้องรับผิดชอบตามสถานภาพของแต่ละบุคคล บุคคลใดมีสถานภาพหรือตำแหน่งอย่างใดก็ต้องรับผิดชอบตามสถานภาพหรือตำแหน่งของตนที่ได้มา ไม่ว่าจะได้มาโดยกำเนิด โดยการกระทำ หรือโดยการแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวัง

สำนักการศึกษา (2554, หน้า 127) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน มุ่งหวังเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น รูปแบบการวิจัยจึงเป็นลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

กริฟฟิทท์ (Griffiths, 1959, p.172) อ้างถึงในสุปรณิษ อุดมเพ็ญ (2545, หน้า 36) ได้แบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารเป็น 4 ส่วนใหญ่ๆ คือการปรับปรุงโปรแกรม การศึกษาการคัดเลือกและพัฒนาบุคลากรการทำงานร่วมกับชุมชนและการจัดการกิจของโรงเรียนทั้งหมด

เฮนซ์เลย์, และคนอื่นๆ (Hencley, et al., 1970, p.79) อ้างถึงในสุปรณิษ อุดมเพ็ญ (2545, หน้า 29) ที่กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรมีหน้าที่ของผู้นำทางการศึกษาในการวางนโยบายในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. โปรแกรมทางการศึกษาและกระบวนการสอน
2. บุคลากรด้านนักเรียนครูอาจารย์คนงานภารโรงการเงินและงานธุรการต่างๆ
3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. เน้นการนำงานวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาความรู้และเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน
5. พัฒนาทัศนคติของบุคคลในโรงเรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ

แบรดเฟอ์ด (Bradford, 1984, pp.35-36) บทบาท เป็นพฤติกรรมที่ถูกคาดหวังโดยผู้อื่น สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องปฏิบัติถือเป็นบทบาทที่ถูกกำหนด (prescribed role) ถึงแม้ว่าบุคคลบางบุคคลจะไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตามบทบาทที่คาดหวังโดยผู้อื่น แต่เรา ก็ยังคงยอมรับว่าบุคคลจะต้องปฏิบัติไปตามบทบาทที่สังคมกำหนดให้และส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริง (enacted role) เป็นวิธีการที่บุคคลได้แสดงหรือปฏิบัติออกมาจริงตาม ตำแหน่งของเขา

ไลท์วูด (Leithwood, 1992, p.33) ตรวจสอบทักษะและความรู้ที่ต้องการในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการศึกษา และพบว่ามี 2 แนวคิดความสำคัญ ในอเมริกาคือ นโยบายและการปฏิบัติ ซึ่งเน้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และระบบรับรู้การตัดสินใจและการให้เหตุผลคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติเพื่อการบริหารการศึกษา (The National Policy

Board for Educational Administration) ได้กำหนดลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการจัดการศึกษา ออกเป็น 21 รายการและจัดเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ลักษณะสำคัญที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) การรวบรวมข้อมูล 3) การวิเคราะห์ปัญหา 4) การพิจารณาอย่างสมเหตุสมผล 5) การดูแลองค์กร 6) การดำเนินงานตามภาระหน้าที่ 7) การมอบหมายงาน

2. ลักษณะสำคัญเกี่ยวกับการจัดรายการ ได้แก่ 1) จัดสภาพแวดล้อมการสอนและการเรียน 2) ออกแบบหลักสูตร 3) การพัฒนาและการแนะแนวทางการเรียนให้นักเรียน 4) การพัฒนาคณะทำงาน 5) การวัดและประเมินผล 6) การจัดสรรทรัพยากร

3. ลักษณะสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ 1) การจูงใจบุคลากรทำงาน 2) การไวต่อความรู้สึกระหว่างบุคคล 3) การแสดงออกโดยคำพูดและท่าทาง 4) การแสดงออกโดยการเขียน

4. ลักษณะสำคัญที่เป็นไปตามสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ปรัชญา ค่านิยมด้านวัฒนธรรม 2) กฎหมายและการนำกฎระเบียบมาใช้ 3) นโยบายและการโน้มน้าวทางการเมือง 4) การประชาสัมพันธ์

สรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเป็นภาระงานการบริหารสถานศึกษา 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านทั่วไป ซึ่งผู้บริหารจะเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนภาระงานที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม รวมทั้งมีค่านิยมที่ดี ตามนโยบายรัฐซึ่งปัจจุบันเพิ่มค่านิยมหลัก 12 ประการเข้ามาด้วย และผู้บริหารได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาของตนเองมีการบูรณาการเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอนและมีการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในรูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ มากมายซึ่งหากผู้เรียนได้รับการปลูกฝังและปฏิบัติตามหลักค่านิยมดังกล่าวด้วยความเข้าใจ จึงจะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ

1. ความหมายของค่านิยมหลัก 12 ประการ

คำว่า “ค่านิยม” (value) มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายความหมาย ทำให้คำจำกัดความของค่านิยมแตกต่างกันออกไปบ้าง แต่มีส่วนที่คล้ายกันอยู่ ดังต่อไปนี้

ชัยพร วงศ์วรรณ (2540, หน้า 16) ให้ความหมายของค่านิยมว่า หมายถึง ความสนใจ ความนิยมชมชอบ การประพฤติปฏิบัติที่คนในสังคมนั้นๆ ยอมรับ และปฏิบัติตามแนวคิดนั้นอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ยนต์ ชุ่มจิต (2541, หน้า 166) ให้ความหมายค่านิยมว่า หมายถึง แนวความคิด ความประพฤติ หรือสภาพของการกระทำใดๆ ที่บุคคลหรือสังคมนิยมชมชอบ และเห็นว่าเป็นสิ่ง

ที่ดีมีคุณค่าควรแก่การประพฤติปฏิบัติ จึงยอมรับนับถือมาเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้บรรลุจุดหมายหมายของตนเองและสังคม

ศิวาพร อินเนียม (2541, หน้า 11) ให้ความหมายของค่านิยมว่า คือ ความเชื่อที่บุคคลใช้ยึดถือประจำใจ ช่วยตัดสินใจในการเลือกที่จะกระทำการต่าง ๆ ที่บุคคลเลือกสรรว่าดีแล้ว มีความหมายว่า ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ค่านิยมทุกค่านิยมจึงมีความสำคัญไม่ทัดเทียมกัน เพราะค่านิยมของแต่ละบุคคลเกิดจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันจึงทำให้ค่านิยมแตกต่างกันออกไป

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2544, หน้า 24) ให้ความหมายค่านิยมว่า หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลหรือกลุ่มคนยอมรับในคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่มีเงื่อนไขว่าการปฏิบัติตนเพราะเห็นคุณค่าต่อสิ่งเหล่านั้นแล้ว จะต้องทำให้เกิดความดีแก่สังคมหรือไม่

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, และธนวรรณ ตั้งสินทรัพย์ศิริ (2550, หน้า 269) ให้ความหมายของค่านิยมว่า คือ ความเชื่อมั่นพื้นฐานซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมของบุคคล หรือความรู้สึกลึกซึ้งชอบหรือเห็นคุณค่าในบุคคล สิ่งของ หรือความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

คิลแพทริค (Kilpatrick, 1983, p.15) ให้ความหมายของค่านิยม ว่า เป็นความต้องการที่จะได้รับการประเมินค่าอย่างรอบคอบ และปรากฏว่ามีค่าควรแก่การเลือกไว้เป็นคุณสมบัติของตน

ครัทซ์ฟิลด์, และคนอื่น ๆ (Crutchfield, et al., 1988 p.102) กล่าวว่า ค่านิยมหมายถึงความเชื่อว่า สิ่งใดเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา หรือสิ่งดี และสิ่งใดที่เป็นสิ่งไม่พึงปรารถนา หรือสิ่งไม่ดี ค่านิยมสะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมของสังคม เป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมยึดถือร่วมกันอย่างกว้างขวาง บุคคลโดยยอมรับค่านิยมใดเป็นของตน ค่านิยมนั้นก็จะเป็นเป้าหมายในชีวิตของบุคคลนั้น

สรุปได้ว่า ค่านิยมหมายถึง ความเชื่อของแต่ละบุคคล ที่ใช้เป็นหลักธรรมประจำใจ และยึดถือปฏิบัติ ซึ่งการนำนโยบายของ คสช. เรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการ มาบูรณาการเข้ากับรายวิชาที่ทำการเรียนการสอนก็จะทำให้ วิถีชีวิตแบบเดิม ๆ เปลี่ยนแปลงไปโดยคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการปลูกฝังค่านิยมใหม่ ๆ ทำให้สังคมไทยดีขึ้น มีแนวทางการดำเนินชีวิตไปในทางเดียวกันไม่หลงผิด คิดร้ายต่อสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ รักในความเป็นไทย และมีจิตใจที่ตั้งงามทำให้สังคมและวัฒนธรรมไทยเจริญ รุ่งเรือง เพียบพร้อมไปด้วยความดีงามที่เกิดขึ้นในคนรุ่นต่อ ๆ ไป

2. ความเป็นมาของค่านิยมหลัก 12 ประการ

การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษาในการปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สอดคล้องกับจุดหมายหมายของการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539-2550 ที่ว่า “มุ่งสร้างบุคคลที่เป็นผู้มีความรับผิดชอบซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ และอดทน ร่วมมือกับผู้อื่นได้

มีความเป็นประชาธิปไตย มีความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539) และนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม ไว้ดังนี้

ชัยพร วิชชาวุธ, และธีรพร อูวรรณโณ (2525, หน้า 22-43) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไว้ 4 วิธี คือ

1. การปลูกฝังค่านิยมด้วยการกระจ่างค่านิยม (Value Classification ย่อว่า V.C.) เป็นกระบวนการปลูกฝังจริยธรรมด้วยตนเอง คือ เด็กจะเรียนรู้ ค้นหาคำตอบพร้อมทั้งเป็นผู้เลือกที่จะปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในด้านความเชื่อ ทศนคติ พฤติกรรม และความรู้สึกนึกคิด ที่แสดงออกมาโดยมีผู้ใหญ่เป็นตัวชี้หน้าหรือจัดการให้มีการชี้หน้าอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เด็กได้ใช้ความรู้สึกนึกคิดของตนพิจารณาเลือกกระทำตามที่ตนตัดสินใจ หรือยึดถือปฏิบัติเป็นพฤติกรรมของตนในที่สุด

2. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยเหตุผล (Moral Reasoning ย่อว่า M.R.) เชื่อว่าจริยธรรมของบุคคลจะพัฒนาตามระดับพัฒนาการทางสติปัญญาซึ่งผูกพันกับวัยของเด็กวิธีปลูกฝังจริยธรรมต้องใช้เหตุผล เพื่อให้เด็กรู้จักพิจารณาและมีเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความดี ความชั่ว ความถูก ความผิด โดยการแลกเปลี่ยนทัศนะ หรืออภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน ซึ่งอาจจะมีครูเป็นผู้ชี้แนะ ให้เหตุผลในชั้นสูงกว่านักเรียน

3. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification ย่อว่า B.M) โดยเชื่อว่าพฤติกรรมของคนทั่วไปจะถูกควบคุมโดยเงื่อนไข 2 ประการ ได้แก่ การเสริมแรงและการลงโทษ ดังนั้น ถ้าต้องการปลูกฝังหรือรักษาพฤติกรรมใดที่พึงปรารถนา ก็ให้เสริมแรงแก่ผู้กระทำ เช่น ชมเชย การให้รางวัล ฯลฯ ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรมนั้น ผู้ใหญ่ควรใช้เงื่อนไขการเสริมแรงมากกว่าการลงโทษเพราะอาจจะทำให้เด็กพยายามหลีกเลี่ยง ต่อต้านหรือลบลอบ ผู้ใหญ่จะเป็นผู้สังเกตการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุง

4. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning ย่อว่า S.L.) เชื่อว่าจริยธรรม เป็นความเข้าใจกฎเกณฑ์ สำหรับประเมินความผิดของพฤติกรรมกฎเกณฑ์เหล่านี้ได้จากการเรียนรู้ซึ่งเกิดขึ้นในตัวบุคคล เช่น จากการสังเกตจากประสบการณ์ตรง ฯลฯ แล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมความเชื่อของบุคคล การปลูกฝังจึงใช้การเสริมแรงการลงโทษตามวิธี B.M. พร้อมทั้งใช้การอภิปราย ตามวิธี M.R. นอกจากนี้ มีการจัดประสบการณ์ทั้งทางตรง และทางอ้อมเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีหลักเกณฑ์การตัดสินใจจะเลือก หรือไม่ประพฤติ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดการเรียนรู้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2537, หน้า 1-2) มีแนวคิดว่าการจัดกิจกรรมนักเรียนมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2533 ระบุว่า “รัฐบาลมีนโยบายหลักที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใส

ในการปกครองตามระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนความเป็นเอกราช ความมั่นคงของชาติ”

ทสมล ชนาดิศัย (2558, หน้า 79-89) ค่านิยม คือ ทศนะของบุคคลหรือสังคมที่ไตร่ตรองแล้วเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องและมีคุณค่า จึงเกิดเป็นความเชื่อที่ใช้ในการตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น คนไทยเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรมจึงเกรงกลัวการทำบาป และนิยมเข้าวัดทำบุญทำทาน เป็นต้น

ค่านิยมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ค่านิยมส่วนบุคคล เป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคลในการเลือกกระทำ เลือกสิ่งของหรือสถานการณ์ตามที่ต้องการ เช่น สมชายอยากเป็นคนทันสมัยเขาจึงติดตามข่าวสารและหาความรู้ต่างๆ อยู่เสมอ

2. ค่านิยมทางสังคม เป็นสิ่งที่คนส่วนมากในสังคม ยอมรับว่าถูกต้องควรค่าแก่การปฏิบัติ สิ่งนั้นก็จะเป็นค่านิยมของสังคมต่อไป เช่น คนไทยปัจจุบันนิยมรับประทานอาหารสุขภาพ เพราะเห็นแล้วว่าทำให้ร่างกายแข็งแรง

3. ความสำคัญของค่านิยมหลัก 12 ประการ

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ประกาศนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อเสริมสร้าง และปลูกฝังให้แก่เยาวชนและคนไทย ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยาย กิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
11. มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

12. คำนี้ถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

“ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ” เกิดจากการรวบรวมแนวคิดค่านิยมที่ดี และแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกดีและหน้าที่ของพลเมืองแก่ประชาชน โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ประกาศแนวคิดดังกล่าวไว้ในรายการ “คืนความสุขให้กับคนในชาติ” เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกล่าวถึงการใช้นโยบายหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นแนวทางในการจัดระเบียบสังคมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้ารับและนำเอาหลักแนวคิดนี้ มาพัฒนาเป็นนโยบายต่อไป เช่น การจัดทำแนวคิดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการเป็นอาชญาและบทกลอน เพื่อให้นักเรียน ข้าราชการ และประชาชนทุกคนได้ซึมซับและนำไปปฏิบัติจริงได้, จัดทำเพลงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การบรรจุเนื้อหาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ลงในหลักสูตรของกองทัพ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแนวคิดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในเป้าหมายของแผนโรดแมป ปฏิรูปการศึกษาปี พ.ศ. 2558-2564 โดยปรับปรุงการสอนวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองให้บรรจุเนื้อหาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เข้าไปด้วย, จัดทำสติ๊กเกอร์ “ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ” ในแอปพลิเคชัน LINE (ไลน์), จัดทำรายการภาพยนตร์สั้น “ไทยนิยม” นำเสนอเรื่องสั้น 12 เรื่องตามแนวคิดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ, กรมประชาสัมพันธ์จัดการแข่งขันประกวดเรียงความ “ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ” นอกจากค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ จะทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีแล้ว ยังเป็นอีกแนวทางที่ทำให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่งดงามของคนไทยอีกด้วย

4. การนำนโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (2521, หน้า 13) ได้เสนอหลักการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. จริยธรรม เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตทุกคนต้องเรียนรู้ และปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

2. การจัดจริยศึกษา จะต้องดำเนินการทั้งในการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ข้อปฏิบัติของผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียน และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในโรงเรียนระบบของโรงเรียน การเรียนการสอนจริยศึกษาให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ และมีสัมพันธ์กับสังคม

3. การสอนจริยศึกษา ต้องให้ผสมผสานอยู่ในทุกวิชา และกิจกรรมของโรงเรียน

4. การพัฒนาบุคลิกภาพต้องยึดหลักจริยธรรมเป็นแนวปฏิบัติโดยให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย

5. มวลชนต้องปฏิบัติตามหลักจริยธรรม คือ งดเว้นการทำชั่ว ทำความดี และมีจิตในบริสุทธิ์

6. การจัดสิ่งแวดล้อม จะต้องจัด และควบคุมให้เป็นไปทางสนับสนุนหรือส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม

เชาห์ มณีวงศ์ (2527, หน้า 18-19) ได้กล่าวว่า การที่โรงเรียนจะปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก ได้นั้น จะต้องอาศัยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียน ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน การกำหนดระเบียบข้อบังคับ และการสอน การติดตามผลการเรียนการสอน เป็นต้น

2. การจัดสภาพแวดล้อม

3. การสอนของครู

4. การจัดกิจกรรมด้านจริยธรรม

โกเศศ ดัวงอินทร์ (2528, หน้า 49) กล่าวว่าวิธีการปลูกฝังจริยธรรมที่โรงเรียนปฏิบัติกันเป็นส่วนมาก คือ 1) การบอกแนะนำ อบรมสั่งสอน 2) การชี้แนะเสนอแนะทางให้ตัดสินใจ 3) การยกย่องชมเชยและการลงโทษ 4) การให้ดูตัวแบบที่ดี 5) การให้แสดงทัศนะอภิปรายให้เหตุผล

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535, หน้า 55-60) ได้ให้หลักการจัดกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมไว้ดังนี้

1. จัดโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการสอนคุณธรรมจริยธรรมอย่างสืบเนื่องสม่ำเสมอ

2. ให้นักเรียนได้เห็นตัวแบบทางคุณธรรมที่หลากหลาย ให้ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ในโรงเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรมตามหน้าที่ของตนโดยสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

3. ดำเนินการอบรมสั่งสอนนักเรียนทั้งนอก และในห้องเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และหน้าที่ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอสืบเนื่องไม่ขาดตอน

4. กิจกรรมการส่งเสริม การจัดจริยธรรมภายนอกโรงเรียน ให้สัมพันธ์กับภายในโรงเรียน

5. กำหนดระเบียบของโรงเรียน ในเรื่องต่างๆ ตามหลักจริยธรรม และดำเนินการให้นักเรียนถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

6. ส่งเสริมการสอนจริยธรรมในห้องเรียนให้มีทั้งการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ

7. ส่งเสริมให้มีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม ในการสอนวิชาต่างๆ และจัดกิจกรรมทุกอย่างของโรงเรียน

8. ส่งเสริมการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์เชิงจริยธรรมให้มากที่สุดเมื่อมีโอกาส

9. จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องชมเชย เมื่อนักเรียนปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม
10. จัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนจริยธรรม คุณธรรม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และห้องจริยธรรม ตามความเหมาะสม
11. ส่งเสริมให้นักเรียนประเมินผลงาน การปฏิบัติตนแล้วนำผลมาประเมินไปปรับปรุงเพื่อพัฒนางาน และพัฒนาคนต่อไป
12. จัดให้มีการประเมินผล และเสนอผลการจัดการปลูกฝัง และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอทุกระยะ
13. จัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญ ของคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเองและสังคม
14. ส่งเสริมและให้นักเรียนคิดวิเคราะห์คุณธรรมที่ทำให้งานสำเร็จผล
15. ให้นักเรียนได้มีโอกาส สำรวจตนเอง และเลือกแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาตนให้มีคุณธรรม จริยธรรมตามต้องการ
16. จัดให้มีการประสานงาน กับผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติ โดยกำหนดแนวปฏิบัติในสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษาผนวกค่านิยมหลัก 12 ประการ ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการประกวดเล่าเรื่อง อ่านทำนองเสนาะ ท่องบทอาขยาน คัดลายมือ แต่งเพลง กาพย์ กลอน ฯลฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีกิจกรรมการเรียนรู้ตามแหล่งประวัติศาสตร์ ทำโครงการ/โครงการตามแนวพระราชดำริ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการประกวดวาดภาพ ร้องเพลงเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทย เป็นต้น

2. ให้สถานศึกษาปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ประการให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน ทั้งนี้ให้มีการพัฒนา และประเมินอย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

- 2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นในด้านการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ข้อ 1) ความกตัญญู (ข้อ 3) และการมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย (ข้อ 8)

- 2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นในด้านชื่อเสียงเสียสละ อดทน (ข้อ 2) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน (ข้อ 4) และมีความเข้มแข็งทั้งกายใจ (ข้อ 11)

2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นในด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย (ข้อ 5) เข้าใจเรียนรู้ ประชาธิปไตยที่ถูกต้อง (ข้อ 7) และปฏิบัติตามพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ข้อ 9)

2.4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เน้นในด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ (ข้อ 6) ดำรงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อ 10) และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม (ข้อ 12)

3. ให้สถานศึกษากำหนดวิธีการเรียนรู้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ ผู้เรียน เช่น

3.1 ระดับประถมศึกษา ให้เรียนรู้ผ่านบทเพลง นิทาน เหตุการณ์ หรือ การศึกษาจากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ อาทิ สถานที่จริงทางประวัติศาสตร์ หน่วยงานตามโครงการพระราชดำริ พิพิธภัณฑฯ ฯลฯ

3.2 ระดับมัธยมศึกษา ให้เรียนรู้ผ่านการศึกษาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ชีวประวัติ บุคคลสำคัญ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน เพื่อการพัฒนาการ อยู่ร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์

4. ให้ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม นิเทศการดำเนินงานเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์

5. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาติดตาม นิเทศ และประเมินผลสถานศึกษาที่ ดำเนินการ เกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน

5. แนวทางการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา

การส่งเสริมกิจกรรมมีความสำคัญมากหากขาดการส่งเสริมสนับสนุนหรือขาด ความรู้และไม่มีการส่งเสริมกิจกรรมจะไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งผู้บริหารควรศึกษาวิธีการ ดำเนินกิจกรรมก่อนเพื่อให้การส่งเสริมกิจกรรมค่านิยม 12 ประการ บรรลุเป้าหมาย ตาม แนวทางดังต่อไปนี้

ก่องแก้ว เจริญอักษร (2522, หน้า 46-48) กล่าวถึง แนวทางการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมจริยธรรมไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. บริเวณของโรงเรียนต้องมีความสะอาด มีดอกไม้ ไม้ประดับเพื่อสร้าง บรรยากาศที่ดีต่อสายตา จิตใจนักเรียนให้รักโรงเรียน

2. ต้องปรับปรุงสถานที่ให้ดูดีมีศิลปะ น่าเคารพกราบไหว้

3. จัดป้ายแสดงคติธรรม คำขวัญทางศาสนา ปรัชญาคุณธรรม ติดประกาศให้นักเรียนเห็นชัดเจน

4. มีกิจกรรมนักเรียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนาหรือประเพณี วัฒนธรรม

5. จัดงานประจำปีของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานเพื่อส่วนรวม มีความใกล้ชิดระหว่างครู และนักเรียน มีการแสดงละครคติธรรมที่เน้นเรื่องความประพฤติจริยธรรม

6. มีแบบอย่างที่ดีจากครู เช่น การทักทาย การทำความเคารพ ระหว่างครูกับครู การไม่คุยกันในห้องประชุม การไม่แสดงอารมณ์ฉุนเฉียวใส่นักเรียน การใช้คำพูดที่ปราศจากการพูดเท็จ พูดคำหยาบ คำพูดส่อเสียด คำพูดเพื่อเจอกับนักเรียน เป็นต้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2526, หน้า 63-67) กล่าวถึงการส่งเสริมพัฒนาจริยธรรม สามารถทำได้หลายวิธีดังนี้

1. การให้ความรู้ขั้นสูง วิธีการฝึกฝนเด็กซึ่งให้หลักเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นต่ำให้สามารถใช้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไป

2. การอบรมทางศาสนาประเพณี ของผู้นับถือศาสนาพุทธได้เปิดโอกาสให้ชาวบ้าน

3. การให้แสดงบทบาทสมมุติ โดยให้เด็กแสดงบทบาท เป็นตัวสำคัญในเรื่องที่มีปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรม จะเป็นเครื่องช่วยให้เด็กมีความผูกพันใกล้ชิด กับปัญหาของตัวเอง ในเรื่องเหมือนกับเป็นปัญหาของตัวเอง

4. การใช้กลุ่มให้เกิดการคล้อยตามการแสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมเพื่อเป็นการยกระดับจิตใจของเด็กนั้นอาจทำได้โดยการใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ซึ่งแสดงออกทางจริยธรรมในระดับเดียวกันเด็กวัยรุ่นจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่างและคล้อยตามลักษณะของเพื่อนๆ ไปได้ง่าย

5. การให้เลียนแบบจากตัวแบบ การใช้ตัวแบบแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ถูกทดลองเห็นเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ถูกทดลองทำพฤติกรรมนั้นๆ ตามแบบได้

สาโรจน์ บัวศรี (2526, หน้า 59-63) ได้กล่าวถึง การดำเนินการส่งเสริมจริยธรรม ในโรงเรียนกระทำได้โดยสรุปดังนี้ 1) แต่งตั้งกรรมการจริยธรรมประจำโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ กำหนดแผนงานจริยธรรม ควบคุมดูแลให้เป็นไปตามแผนและปรับปรุงแผนการปฏิบัติให้เหมาะสม 2) มีแผนงานส่งเสริมจริยธรรม โดยดำเนินการดังนี้ 2.1) สร้างบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อม ให้เอื้ออำนวยต่อการให้การศึกษาอบรมและการปฏิบัติ เรื่องจริยธรรม เช่น คณะครูประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนไม่ใช่สิ่งน่าอาย และการตั้งชมรมจริยธรรมในโรงเรียน 2.2) จัดให้มีการอบรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องในโรงเรียน ผู้ให้การอบรม ได้แก่ พระสงฆ์หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้นและครูเวรประจำวัน 2.3) มีแผนงานควบคุมความประพฤติ ผู้ใดประพฤติผิดจริยธรรม ต้องลงโทษสมควรแก่กรณีอย่างเคร่งครัด ผู้ใดประพฤติดีดีเด่นด้านจริยธรรม ต้องยกย่องสรรเสริญ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2527, หน้า 15-32) สรุปแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ว่า การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์นั้น ครูบาอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องให้ความร่วมมือในการปลูกฝังคุณธรรม

และจริยธรรมให้แก่นักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยโรงเรียนจะต้องมีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ การควบคุมติดตามผล และต้องมีการปลูกฝังจริยธรรมทั้งในและนอกห้องเรียนด้วย รวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับการสอนของครูและการจัดกิจกรรมด้านจริยศึกษา เพื่อที่นักเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องดีงาม ซึ่งอาจกำหนดขอบเขตกว้าง ๆ ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 5 ด้าน คือ 1) การบริหารและการนิเทศ 2) การจัดสภาพแวดล้อม 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) การวัดและประเมินผล

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 213) ได้กล่าวถึง การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้

1. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด สงบ ปลอดภัย โปร่ง โล่ง ปลอดภัย
2. ปรับเปลี่ยนสภาพของชั้นเรียนให้มีความหลากหลาย ไม่จำเจเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น
3. มีความเมตตา กรุณา และมีความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่าง ครูกับนักเรียน และระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน
4. ดำเนินการเรียนการสอนให้มีความร่าเริง เบิกบาน กระตือรือร้นและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์
5. มีการให้แรงเสริมและกำลังใจที่เหมาะสม
6. นักเรียนได้เห็น และยอมรับรู้ความจริงใจด้วยการเห็นตัวอย่าง การฝึกคิด พิจารณาการปฏิบัติและเห็นผลของการฝึกปฏิบัติด้วยตัวเอง

สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรมที่หลากหลายวิธีการ ซึ่งสามารถจัดได้ตามความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่งในที่นี้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยบูรณาการค่านิยมหลัก 12 ประการในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ และทุกระดับชั้น
2. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมตามโครงการของ โรงเรียน โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามกลุ่มเป้าหมายหรือนักเรียนทุกคน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นการสร้างความตระหนัก

1. จัดทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ระดับโรงเรียน ระดับชั้นเรียน
2. การประชุมชี้แจงแก่ครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน

ขั้นดำเนินการ

1. วางแผนการดำเนินงาน มอบหมายผู้รับผิดชอบ
2. จัดทำโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อสนองนโยบาย
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยบูรณาการกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การผนวกในกิจกรรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านสื่อ เพลง ทัศนียภาพ กิจกรรมในและนอกห้องเรียน ฯลฯ

ขั้นประเมินผล

1. นิเทศติดตามการดำเนินงานในระดับชั้นเรียน ระดับโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะก่อนดำเนินการระหว่างดำเนินการ หลังดำเนินการ
 2. นำเสนอวิธีปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ
- ขั้นสรุป รายงานผล
1. สรุปรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
 2. วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่ความยั่งยืน

นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ค่านิยมหลัก 12 ประการ ฉบับคำกลอนจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 16) คำกลอนจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยให้นักเรียนท่องเป็นบทอาขยาน จัดประกวดอ่านเป็นทำนองเสนาะ ประกวดคัดลายมือ หรือ จัด เป็นกิจกรรมอื่นตามความเหมาะสม “...หนึ่งรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สองซื่อสัตย์เสียสละ อดทนได้ สามกตัญญู พ่อแม่ สุดหัวใจ สี่มุ่งใฝ่เล่าเรียน เพียรวิชา ห้ารักษา วัฒนธรรม ประจำชาติ หกไม่ขาด ศีลธรรม ศาสนา เจ็ดเรียนรู้ อธิปไตย ของประชา แปดรักษา วินัย กฎหมายไทย เก้าปฏิบัติ ตามพระ ราชดำรัส สิบไม่ขาด พอเพียง เลี้ยงชีพได้ สิบเอ็ดต้อง เข้มแข็ง ทั้งกายใจ สิบสองไซ้ คิดอะไร ให้ส่วนรวม...”

ค่านิยมหลัก 12 ประการ

จากการกำหนดนโยบาย ค่านิยมหลัก 12 ประการ โดย คสช. สู่การปฏิบัติจริงมีหลายโรงเรียนได้น้อมรับนโยบายนี้ลงสู่การปฏิบัติโดยบูรณาการเข้ากับบทเรียนในแต่ละรายวิชา และได้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติจริงในโรงเรียน เช่น

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามแนวทางการพัฒนานักเรียนให้ได้เรียนรู้ บทบาท หน้าที่ ตามหลักวิถีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตะหนักถึงความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพกฎกติกา ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันอย่างมีความสุข

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ มุ่งเสริมสร้างปลูกฝัง ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เยาวชนไทย

ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นรูปธรรม สม่่าเสมอและต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็น พฤติกรรมที่ยั่งยืน จึงได้กำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผลการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะ ของผู้เรียนตามค่านิยมหลัก 12 ประการ เสนอประเด็นพฤติกรรม และ กำหนดตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือตัวชี้วัดความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นรายข้อ ซึ่งได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะ ของผู้เรียนตามค่านิยมหลัก 12 ประการ

จากขอบข่ายเนื้อหาที่กล่าวมานี้ สามารถแสดงรายละเอียดรายข้อ ได้ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

เป็นค่านิยมสำคัญอันดับแรกเพราะจะทำให้เกิดความมั่นคง เข้มแข็ง ความรักและ สามัคคีของคนในชาติก่อให้เกิดความมั่นคงต่อสถาบัน ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซึ่งจะทำให้คงความ เป็นไทยได้สืบต่อไปตราบชั่วกาลนาน

1.1 ความหมายของมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ทสมล ชนาดีศัย (2558, หน้า 74) ปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยให้เยาวชนเห็นคุณค่าและแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูน พระมหากษัตริย์ หมั่นเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เห็น ความสำคัญและแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นศาสนา เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนตาม พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และดำรงชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนคติที่ แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนคติของบุคคลที่เห็นว่าความรักความ ศรัทธา หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย ยึดมั่นศาสนา และจงรักภักดีต่อ พระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่พึงกระทำ

ทัศนคติที่แสดงออก คือ รู้สึกรักและศรัทธา ปกป้องและยกย่องความเป็นชาติ ไทยเห็นว่าการมีศาสนาจะเป็นแนวทางให้บุคคลมีความสุขในการดำเนินชีวิต รู้สึกเคารพและ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

สรุปมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตน ที่แสดงถึงความสำนึกและภาคภูมิใจความเป็นไทยปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และ จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

1.2 ความสำคัญของมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ปัจจุบัน “กระแสรักชาติ” กำลังถาโถมไปทั่วทุกหัวระแหง คำถามมีว่าทำ อย่างไรจึงเรียกว่ารักชาติหลายคนตอบว่าพูดภาษาไทยให้ชัด ใช้ภาษาไทยให้ถูก ชื่อของไทย แต่งกายด้วยผ้าไทย คือรักชาติ หลายคน ตอบว่าความรักชาติอยู่ในใจไม่ต้องแสดงออก หลาย

คนตอบว่ารักชาติต้องแสดงออกด้วยการเป็นคนดี คิดดี พูดดีทำดี ปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดความสามารถ พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง ฯลฯ

สำนึก “รักชาติ” เป็นสำนึกที่ยิ่งใหญ่ ประเทศชาติจะอยู่รอดได้ด้วยสำนึกของคนไทยทุกคน ดังพระบรมราโชวาทที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่สมาคมนักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่น เมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2537 ว่า “...ผู้ที่รักษาความเป็นไทยได้มั่นคงที่สุด ดีและเหมาะสมที่สุด ไม่มีใครอื่นนอกจากคนไทย เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะอยู่ ณ แห่งใด คนไทยมีหน้าที่ต้องรักษาความเป็นไทยเสมอ...” ผู้ใหญ่ในสังคมทุกคนมีหน้าที่ของความเป็นคนไทยที่จะต้องช่วยกันผดุงความเป็นชาติไทยให้คงอยู่ในขณะเดียวกันต้องถ่ายทอดความเป็นชาติและความรักชาติจากรุ่นสู่รุ่น ถ่ายทอดด้วยการทำความดีเพื่อชาติ เป็นคนดีให้เด็กเห็น ให้เด็กซึมซับคำว่า “รักชาติ” เพื่อให้ชาติไทยยืนยง

สรุปมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นค่านิยมที่สำคัญมากที่สุดที่ทุกคนต้องมีและสำนึก รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรักษาหวงแหนไว้ต้องปลูกฝังให้ลูกหลานไทยได้มีสำนึกรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สืบทอดต่อๆ กันไปตราบชั่วฟ้าดินสลาย

1.3 ขอบข่ายของมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

จินตนา พุทธเมตตะ (2548) ศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี พบว่า มีการปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่จะเชื่อมโยงสู่ “ความรักชาติ” ตั้งแต่ ระดับอนุบาล – ระดับอุดมศึกษา และกำหนดหัวข้อคุณธรรมโดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ การปลูกฝังสิทธิของตน หน้าที่ที่มีต่อประเทศชาติ มีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันและทำทุกอย่างอย่างธรรม 2) การสอนในหลักสูตรแฝง (hidden curriculum) ซึ่งผู้เรียนจะเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมจากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริง

นิติภูมิ นวรัตน์ (2549) ศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ของประเทศสังคมนิยมเวียดนาม พบว่า วิธีการปลูกสำนึกรักชาติและชาตินิยมคือทำให้รู้สึกภาคภูมิใจ ยกย่อง ชื่นชม ในท่านโฮจิมินห์วีรบุรุษของชาติ ในแง่ที่เป็นแบบอย่างของผู้รักชาติ และสอนเกี่ยวกับกระบวนการกู้ชาติของเวียดนามโดยเน้นความกตัญญูกตเวที ความรักชาติ และการศึกษาเล่าเรียน ทำให้การพัฒนาประเทศของเวียดนามเป็นไปตั้งเป้าประสงค์ที่ภาครัฐและสังคมพึงต้องการ

เจือจันทร์ จงสถิต, และรุ่งเรือง สุขาภิรมย์ (2550) สังเคราะห์งานวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ประเทศไต้หวัน ประเทศสังคมนิยมเวียดนาม ประเทศศรีลังกา ประเทศอินเดีย พบว่า ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี และประเทศสังคมนิยมเวียดนาม มีคุณลักษณะร่วมกันของประชาชน ได้แก่ “ความรักชาติ”

ดุษฎา ปนคำ (2550) ได้สรุปข้อเสนอแนะและประโยชน์ของการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อปลูกฝังสำนึกรักชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ไว้ว่า สำนึกรักชาติ เป็นสำนึกที่ต้องอยู่ในจิตวิญญาณของคนไทยทุกคน เป็นสำนึกที่ต้องใช้เวลาในการสั่งสม เด็กจะมีสำนึกรักชาติได้ต้องเกิดจากถูกสอนให้มองให้ลึกถึงเลือดเนื้อ ชีวิต และจิตวิญญาณของความเป็นไทย เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ทุกคนในสังคมทั้งพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครูที่จะต้องช่วยกันปลูกฝังให้เด็กเกิดสำนึกรักชาติการที่ครูจะสอนให้เด็กเกิดสำนึกรักชาตินั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสอนผ่านกิจกรรมผ่านสถานการณ์ที่สร้างขึ้นอย่างแยบยลเพื่อให้เด็กเผชิญปัญหาและอุปสรรค จูงมือกันฝ่าอุปสรรค ร่วมใจกันแก้ปัญหาจนเกิดการเรียนรู้ถึงคุณค่าของความสามัคคี มองเห็นอย่างลึกซึ้งถึงแก่นของความเป็นชาติไทยที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานซึ่งบรรพบุรุษได้รักษาไว้ด้วยเลือดเนื้อและชีวิต เกิดความตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของพวกเขาที่ต้องผสมผสานใจกัน เป็นหนึ่งเดียวที่จะผดุงความเป็นชาติไว้ และทำหน้าที่ส่งต่อ “สำนึกรักชาติ” ไปยังคนรุ่นต่อไป ด้วย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขของชาวไทยบนผืนแผ่นดินไทยของเรา

แม้ว่าสำนึกรักชาติจะเกิดขึ้นมาอย่างน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของเด็กแต่ละคนแต่อย่างน้อยการกระตุ้นให้เกิดสำนึกรักชาติก็อาจจะทำให้เด็กมีแนวทางในการดำเนินชีวิตว่า เขาจะทำอะไรให้กับแผ่นดินเกิดได้บ้างเพื่อเขาจะได้ตั้งใจเรียนหนังสืออย่างมีเป้าหมายในการตอบแทนแผ่นดินเกิดมากกว่าเรียนหนังสือเพื่อผลการเรียน เพื่อเอาเปรียบ เพื่อกอบโกย เพื่อความร่ำรวย โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง เพาะเมื่อไม่มีชาติ ไม่มีแผ่นดิน เงินทองมากมายก็ช่วยให้มีความสุขไม่ได้

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ เปิดเพลงที่ปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ (รัชกาลที่ 9) ก่อนเข้าแถวตอนเช้า, ร่วมร้องเพลงชาติทุกเช้าหน้าเสาธง ให้นักเรียนชั้น ม.2 เป่าเมโลเดียนเพลงชาติไทย ทุกวัน, สวดมนต์เพื่อระลึกถึง พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ พร้อมทำสมาธิก่อนเข้าเรียน, เข้าร่วมโครงการกับกองบิน 7 เพื่อประชาสัมพันธ์กับนักเรียนให้รู้จักอาชีพทหาร ที่มีหน้าที่เสียสละ ต้องเป็นบุคคลที่รักชาติรักแผ่นดิน

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) เปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ ฯลฯ ก่อนเข้าแถวตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสายช่วงพักเที่ยง 2) กิจกรรมหน้าเสาธง เช่น ร่วมร้องเพลงชาติด้วยความ ภาคภูมิใจ รู้ ความหมายและการร้องเพลงชาติอย่างถูกต้อง 3) จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ การเข้าร่วมกิจกรรม ที่สร้างความ สามัคคีในโรงเรียน ชุมชน สังคม 4) การเข้าร่วมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา 5) การเข้าร่วมพิธีวันสำคัญทางศาสนาคริสต์ เช่น พิธีมิสซา ทำบุญบริจาคช่วยเหลือผู้ยากไร้ วันคริสต์มาส งานฉลองวัดซึ่งจัด เป็นประจำทุกปี 6) จัดกิจกรรมพึงพระระมะ

จากพระอาจารย์ทุกวันสำคัญ 7) กิจกรรมสวดมนต์หลังเลิกเรียนก่อนกลับบ้าน 8) การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ 9) การสวดมนต์ การแผ่เมตตา พร้อมทำสมาธิก่อนเข้าเรียน 10) เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันจักรี วันปิยมหาราช ฯลฯ 11) การเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ 12) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ ปฏิบัติ 13) การนำพระราชดำริมาใช้ในการปฏิบัติงาน การดำรงชีวิต 14) จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง วิชาประวัติศาสตร์ ตาม จุดเน้นที่ สพฐ. กำหนด 15) จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ กิจกรรมหน้าเสาธง, มีสชชช่วยเหลือผู้ยากไร้, วันเข้าพรรษา, พังงงธรรมทุกวันสำคัญ

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) แสดงความเคารพต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สม่ำเสมอ ด้วยความเหมาะสม 2) ไม่ดูถูกเหยียดหยามสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ 3) ไม่ทำลายสัญลักษณ์ของชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ 4) ปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 5) ประพฤติตนเป็นคนดีของโรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

สรุป มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมนี้มีการส่งเสริมมากเป็นอันดับหนึ่งเพราะเห็นได้ชัดในทุกชั้นชั้น เชื่อชาติ ศาสนา จะมีกิจกรรมที่ทำให้ทุกคนในชาติรักสถาบันทั้ง 3 สถาบันนี้ โดยเฉพาะในสถานศึกษา

2. ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

เป็นค่านิยมที่จำเป็นมากเพราะเป็นค่านิยมพื้นฐานที่ทุกคนต้องมี เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข และความรักใคร่ปรองดอง สามัคคีกันของคนในชาติ ไม่แบ่งสี ไม่แตกแยก

2.1 ความหมายของชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ความชื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติซื่อตรงและจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ความสุจริต หมายถึง ความประพฤติดี ความประพฤติตามครรลองคลองธรรม ซื่อตรงต่อหน้าที่ ความชื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา และคำมั่นสัญญาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

ความเสียสละ หมายถึง การรู้จักแบ่งปัน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น โดยอาจต้องเสียสละทรัพย์ แรงงาน เวลา และกำลังสติปัญญา ในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน

ความอดทนอดกลั้น หมายถึง ความมั่นคงหนักแน่นไม่หวั่นไหวทั้งทางกาย วาจา และใจโดยไม่ย่อท้อต่อปัญหา ทนตรากตรำ ทนเจ็บใจ หนักเอาเบาสู้อยอมรับความลำบาก และอุปสรรค และรู้จักข่มใจเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ เป็นระยะเวลานาน

กรมการฝึกหัดครู (2541, หน้า 13) ได้ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความซื่อตรงจิตใจ ไม่คดโกงทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนะที่ แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนะของบุคคลที่แสดงถึงการยึดมั่นในความ ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริงยอมเสียสละโดยไม่เสียตายแม้เป็นสิทธิของตน และสามารถ ควบคุมตนเองเมื่อประสบปัญหาและความยากลำบาก

ทัศนะที่แสดงออก คือ ไม่ต้องการของที่ไม่ใช่ของของตนและไม่ยอมเอาของ ผู้อื่นมาเป็นของตนยอมเสียสละสิ่งของของตนโดยไม่เสียตายแม้จะเป็นสิทธิที่ตนพึงได้ การ ควบคุมและสำรวมตน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความยากลำบาก

สรุป ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงการ ยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปัน รู้จักควบคุมตนเองเมื่อประสบความยากลำบากและสิ่งทีก่อให้เกิดความเสียหาย

2.2 ความสำคัญของซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 2) หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้กำหนดความสำคัญ ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่สอดคล้องกันโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี ทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยี สารสนเทศและเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คุ่มค่า และมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะมีนิสัยรักการทำงานเห็น คุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ตาม พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือ และ แข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

สรุปซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนมีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม เป็น ค่านิยมที่สำคัญมากทุกคนต้องยึดถือเป็นหลักธรรมประจำใจ จะเห็นได้จากทัศนะที่แสดงออกที่ ชัดเจน คือ ไม่ต้องการของที่ไม่ใช่ของของตนและไม่ยอมเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนยอมเสียสละ สิ่งของของตนโดยไม่เสียตายแม้จะเป็นสิทธิที่ตนพึงได้ การควบคุมและสำรวมตน ไม่ย่อท้อต่อ อุปสรรคและความยากลำบาก ซึ่งจะเป็นปัจจัยให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่เบียดเบียน ใครนั้นเป็นสิ่งที่สังคมต้องการมาก การพูดจริง ไม่โกหก ไม่โกงกินหรือ รู้จักการให้ และไม่ย่อท้อ

ต่ออุปสรรคต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สังคมไทยต้องการและคนในสังคมเรียกร้องกันมากขึ้นเพื่อความเจริญรุ่งเรืองต่อไปทุกคนต้องมีค่านิยมนี้

2.3 ขอบข่ายของชื่อเสียงเสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งงามเพื่อส่วนรวม

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ นักเรียนทุกคนเข้าร่วมโครงการทำความดี ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และ กิจกรรมวันแม่วันพ่อ จุดเทียนชัยถวายพระพรและให้นักเรียน ผู้บริหาร ครู ร่วมปฏิญาณตนว่า จะเป็นคนดี รักชาติ ชื่อสัตย์ต่อประมุข ต้องเป็นคนมีอุดมการณ์ ไม่ยอมแพ้กับกลุ่มคนที่ไม่ดี

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) การกล่าวคำปฏิญาณตนหน้าเสาธง 2) การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ตามหลักสูตร 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับ ชีวิตประจำวัน เน้นความซื่อสัตย์ อดทน ความเสียสละ ผ่านประเพณีกรรมทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง เช่น การให้ข้อมูลที่ เป็นจริงปราศจากความลำเอียง การปฏิบัติ ตามคำมั่นสัญญา มีความละเอียดและ เกรงกลัวต่อบาป การประพฤติตรงตามความ เป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อผู้อื่น เช่น การไม่ ถือเอาของของคนอื่น เป็นของตน การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงไม่หา ผลประโยชน์ 5) กิจกรรมจิตอาสา 6) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “หนังสืออ่านเพิ่มเติม” 7) จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง นิทานคุณธรรม สถานการณ์ วีดีทัศน์ ฯลฯ 8) การยกย่องเชิดชู เกียรติบุคคลที่ทำความดี

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ กิจกรรมหน้าเสาธง, ลูกเสือ – เนตรนารี, ฆาตกร ความดี, ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึง ประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) ไม่ลักขโมย คดโกง เอาสิ่งของและทรัพย์สินของผู้อื่น และของส่วนรวม 2) ไม่พูดจาโกหก หลอกลวงผู้อื่น 3) เสียสละทรัพย์สิน แรงงาน เพื่อคนอื่นและส่วนรวม 4) มีความอดทน อดกลั้น ต่อสิ่งยั่วยู่ที่ผิด 5) ไม่เป็นนักเลง อันธพาล ก่อกวนผู้อื่น

สรุปชื่อเสียงเสียสละ อดทน เป็นค่านิยมที่ต้องส่งเสริมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและต้องบูรณาการในบทเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการร้องเพลงคุณธรรม อ่านนิทานคุณธรรม ปฏิญาณตนหน้าเสาธง จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามหลักสูตร ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป การ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อผู้อื่น และมีจิตอาสา เพราะเป็นค่านิยมที่ สังคมไทยต้องการให้เกิดขึ้นในจิตใจสำนึกของทุกคนเพื่อสังคมที่ตั้งงามต่อไป

3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

3.1 ความหมายมีความกตัญญู

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนคติที่แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนคติของบุคคลที่เห็นชอบกับการสำนึกบุญคุณผู้ที่มีพระคุณโดยแสดงความเคารพ ปฏิบัติตามคำสั่งสอน และเอาใจใส่ตอบแทนบุญการ

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ความกตัญญู คือ ความรู้สึกสำนึกในการอุปการคุณ หรือบุญคุณที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่มีต่อตนเอง กตเวทิตี คือ การแสดงออกเพื่อการตอบแทนบุญคุณ ความกตัญญูกตเวทิตี จึงหมายถึง ความรู้บุญคุณแล้งทำตอบแทนบุญคุณให้ปรากฏ

ทัศนคติที่แสดงออก คือ ดูแลเอาใจใส่ตอบแทนความรักของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ช่วยเหลืองานพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ตามกำลังความสามารถเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และครูบาอาจารย์

สรุปมีความกตัญญู หมายถึง การประพฤติที่แสดงออกถึงการรู้จักบุญคุณ ปฏิบัติตามคำสอน แสดงความรัก ความเคารพ ความเอาใจใส่ รักษาชื่อเสียง และตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูบาอาจารย์

3.2 ความสำคัญของมีความกตัญญู

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) กตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ข้อนี้นั้นใจว่าเป็นคุณลักษณะเด่นของคนไทยทุกยุคสมัยอยู่แล้ว

สรุปมีความกตัญญูมีความสำคัญมากในสังคมไทยมีจารีตประเพณีนิยมที่ทุกคนต้องมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและได้กำหนดเป็นค่านิยมซึ่งเป็นค่านิยมที่คนไทยมีมาทุกยุคสมัย

3.3 ขอบข่ายของมีความกตัญญู

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ จัดให้มีกิจกรรมวันครู วันแม่ วันประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้นักเรียนครูผู้บริหารได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้สึกต่อการพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม ไปสู่การพัฒนาตลอดระยะเวลาที่นักเรียนอยู่ในการดูแลของโรงเรียน

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) การจัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว ฯลฯ 2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น (2.1) การสอนให้นักเรียนยกย่องให้พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ แยกผู้ใหญ่ 2.2) มีน้ำใจช่วยเหลือของ สิ่งของ สัมภาระ (2.3) การช่วยทำงานบ้านตามกำลังของนักเรียน (2.4) การชื่นชมให้กำลังใจนักเรียน (2.5) การแสดงความรู้สึกการแสดงความความคิดเห็น 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนิทาน เพลง สื่อ สถานการณ์ การเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อ

ปลูกฝังค่านิยมความกตัญญู 4) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญู เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบัตรอวยพร การจัดป้ายนิเทศ การมอบเกียรติบัตร ยกย่องเชิดชูเกียรติคนดีของเรา 5) การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดีของสังคม

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ กิจกรรมวันแม่, วันพ่อ และวันไหว้ครู

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) แสดงความเคารพ กราบไหว้ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์และผู้ใหญ่อย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างไทย 2) ช่วยเหลืองานพ่อแม่ ครูอาจารย์และผู้ใหญ่เหมาะสม ตามวัย 3) ไม่แสดงความก้าวร้าว เกล็ดขัดต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และญาติผู้ใหญ่

สรุปมีความกตัญญู ความส่งเสริมค่านิยมนี้ผ่านกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันครู อบรมการปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดีของสังคม ให้เรียนรู้อ่านนิทาน สื่อ เพลง สถานการณ์ การเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อปลูกฝังค่านิยมความกตัญญู และอื่น ๆ ที่จะเป็นการอบรมสั่งสอนให้ทุกคนมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

ค่านิยมข้อนี้ สำคัญสำหรับเยาวชนไทยที่จะเติบโตใหญ่ขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้าจำเป็นต้องมีความรอบรู้ที่จะ ปฏิบัติตน ปฏิบัติงานในอาชีพที่ตนใฝ่ฝันและถนัดได้ดีเป็นประโยชน์ให้ประเทศชาติเกิดความเจริญ รุ่งเรือง สืบต่อไป

4.1 ความหมายของใฝ่หาความรู้

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ความขยัน หมายถึง ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมออดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหา จนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ความมุ่งมั่น หมายถึง ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย

กองวิจัยการศึกษา (2542, หน้า 9, 65-66) ได้วิเคราะห์ความหมายของคำว่า ขยัน มีลักษณะเด่น 2 ประการ คือ 1) ตั้งใจ กระตือรือร้น ที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่างมุ่งมั่น อาสาทำหรือทำทันที 2) การกระทำดังกล่าวนั้นมีความมั่นคงที่สม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้นิยามของคำว่าขยัน มีความเป็นไปได้สูงที่จะมีความคาบเกี่ยวกับคำว่า ความมุ่งมั่น ความเอาจริงเอาจัง และความรับผิดชอบ นอกจากนั้นยังได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาของความขยันไว้ 3 ส่วนย่อย ดังต่อไปนี้ 1) ความตั้งใจ มุ่งมั่น กระตือรือร้น ต่อเนื่อง ในการศึกษาเล่าเรียน 2) ความตั้งใจ

มุ่งมั่น กระตือรือร้น ต่อเนื่อง ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ส่วนตน 3) ความตั้งใจ มุ่งมั่น กระตือรือร้น ต่อเนื่อง ในการอาสาช่วยงานเพื่อสังคมส่วนรวม

ญาณิศา สว่างจิต (2553, หน้า 39) สรุปไว้ว่า ลักษณะและความสำคัญของ ความขยันหมั่นเพียรของนักเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียน ในด้านการศึกษาเล่าเรียน การปฏิบัติงานของตน และการช่วยเหลืองานของครอบครัวและโรงเรียน โดยแสดงความตั้งใจ ใส่ใจ มีความมานะพยายาม กระตือรือร้น มุ่งมั่น อดทน ทุ่มเท ไม่ท้อถอยต่ออุปสรรคในการปฏิบัติงานมีความต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมาย

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทักษะที่แสดงออกของค่านิยมหลัก 12 ประการ นิยามได้ว่า ทักษะของบุคคลที่แสดงถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ทักษะที่แสดงออก คือ มุ่งมั่นใฝ่หาความรู้ และตั้งใจเรียนค้นคว้าเรื่องที่เรียน และเรื่องที่สนใจจากแหล่งความรู้อื่น

สรุปใฝ่หาความรู้ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

4.2 ความสำคัญของใฝ่หาความรู้

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (2559, หน้า 13) ประชาชนจึงควรสำรวจ ตรวจสอบพิจารณาและพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติที่จะเป็นประชากรที่มีคุณภาพ ตั้งแต่มีกำลัง ความตั้งใจช่วยเหลือร่วมมือ กำลังความเพียรพยายามกำลังความรู้ความสามารถ ที่พร้อมจะร่วมทำงาน ร่วมดูแลรักษา ร่วมใช้ร่วมได้ประโยชน์จากโครงการหรือกิจการงานนั้นๆ สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีพระพุทธศาสนาในหมวดแห่งชาดก ชื่อเรื่อง “พระมหาชนก” อันว่าด้วยการบำเพ็ญพระวิริยบารมี ของพระโพธิสัตว์ ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นำให้เห็นชัดว่าพระองค์ทรงถือเป็นสำคัญที่จะ ส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนมีความพากเพียร พยายามมุ่งหน้าทำการให้สำเร็จ ไม่ยอมระย่อท้อถอย พระมหาชนกนั้นตรัสแสดงคติธรรมไว้ว่า การงานใดไม่ทำให้จบสิ้นไปด้วยความพากเพียร ก็ไร้ผล เป็นคนก็ควรพยายามเรื่อยไป ไม่ย่อท้อ คนไทย เมื่อรักในหลวง ก็ควรพัฒนาตนให้มีคุณสมบัติเช่นความเพียรพยายามนี้ ให้สมดังที่ได้ทรงหวัง ได้ทรงสั่งสอนไว้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523, หน้า 61-63) กล่าวถึงความขยันหมั่นเพียรว่าเป็นธรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิต ควรใช้ร่วมกับ “ปัญญา” และจริยธรรมหมวดอิทธิบาท 4 ที่เน้นความพอใจ ความมีน้ำใจ จดจ่อและไตร่ตรอง การฝึกปฏิบัติ ควรเน้นการควบคุมตนเอง อันเป็นที่มาของระเบียบวินัย และได้ระบุลักษณะพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร ไว้ดังนี้ 1) มาโรงเรียนเสมอไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น 2) กระตือรือร้นและรักที่มาโรงเรียนโดยไม่ต้องให้ใครเตือน 3) ตั้งใจทำงานที่ครูอาจารย์กำหนดให้ทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง 4) อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง 5) จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ 6) เข้าเรียน

ทุกวิชาไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น 7) พยายามแก้ข้อบกพร่องของตนเกี่ยวกับการเรียน 8) ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง อดทน เอาธุระ ไม่ท้อถอย 9) มีความมานะ บากบั่น ที่จะทำงานให้ผิคน้อยที่สุด 10) ชอบศึกษาค้นคว้า สอบถาม หาความรู้ หาความจริงอยู่เสมอ 11) ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งธุระการงานของตน 12) ทำงานต่างๆ เช่น อ่าน-เขียน คิดคำนวณ สม่่าเสมอ 13) ควบคุมตนเองให้ใช้เวลาในการทำงานได้ตามกำหนดเสมอ 14) มีความตื่นตัวและสม่ำเสมอในการทำงานทุกอย่าง 15) ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ของตนเอง ทำจนสำเร็จ 16) ตรวจสอบวิธี ปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา 17) แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ 18) ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์ 19) แนะนำเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดให้ขยันในการเรียน 20) ทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ 21) ช่วยเหลืองานของครูอาจารย์หรือเพื่อนเท่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจ 22) ช่วยทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง 23) เข้าร่วมทำงานกับหมู่คณะด้วยความเต็มใจตั้งใจ ทำให้ดีที่สุด 24) ช่วยเหลือในกิจการงานทางบ้านทางโรงเรียนด้วยความเต็มใจ 25) ช่วยแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนด้วยความเต็มใจ 26) ให้ความคิดเห็นความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะด้วยความเต็มใจ 27) เอาใจใส่ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการงานของเพื่อนอย่างใกล้ชิดให้สำเร็จ 28) หมั่นตักเตือนเพื่อนร่วมงานให้ทำด้วยความตั้งใจและอดทน 29) ช่วยดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเสมอ 30) ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่คณะตามความรู้ความสามารถของตนอย่างสม่ำเสมอ 31) ไม่เกี่ยงหรือเลื่องงานของส่วนรวม 32) ช่วยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม 33) พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกัน 34) สนใจและตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ 35) มีความเพียรพยายามที่จะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน 36) มีความกระตือรือร้นในการทำงานส่วนรวมมากกว่าส่วนตน 37) อาสาสมัครทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชน 38) มีความพยายามอุตสาหะในการทำงานที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 39) เสียสละและไม่ท้อถอยเพื่องานของส่วนรวมและชุมชน 40) เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน 41) มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งธุระหรือหน้าที่ของตนที่มีต่อชุมชน 42) ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนและสังคม 43) ให้ความร่วมมือและความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุม 44) หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ เพื่อปรึกษาหารือกิจการงานโดยสม่ำเสมอ

สรุป ใฝ่หาความรู้ เป็นค่านิยมที่สำคัญมาก เพราะเป็นการสร้างนิสัยให้ทุกคนในชาติสนใจเรียนรู้ เพียรพยายาม ที่จะเรียนรู้ในทุกสิ่งรอบตัว เพื่อความสำเร็จในการทำกิจกรรมทุกอย่างในชีวิตประจำวันของคนหากขาดการศึกษาเล่าเรียนแล้ว ก็อาจทำผิดพลาดได้บ่อยครั้งเพราะต้องเรียนรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นในกระทรวงศึกษาจึงมีการศึกษาภาคบังคับถึงมัธยมต้น และมีการส่งเสริมพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และรัฐบาลมีการทุ่มเทงบประมาณมาที่กระทรวงศึกษามากมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรของประเทศที่สำคัญมาก หากไม่มีคุณภาพแล้วคุณภาพของทุกหน่วยงานองค์กร

ก็จะไม่มีคุณภาพตามไปด้วย ผู้บริหารของทุกหน่วยงานจึงควรมีการส่งเสริมค่านิยมข้อนี้เป็นพิเศษ เช่น มีการสร้างหลักสูตรอบรมต่าง ๆ ที่จำเป็น กับการปฏิบัติและปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ปลอดภัยและมีการสอบก่อนเข้าทำงานจริงเพื่อคุณภาพคนที่สร้างงานคุณภาพขึ้นได้

4.3 ขอบข่ายของไฝหาคความรู้

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ โรงเรียนคัดเลือกบุคลากร ครู ที่มีความสามารถในการสอน นิเทศครู วัตถุประสงค์จากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลงาน การสอนที่แท้จริง ไปสู่การพัฒนาครู และไปสู่ผู้เรียนโดยตรง และจัดให้มีการเรียนพิเศษ นอกเวลาเรียน ม.ต้น วันละ 1.30 ชม./ วัน ม.ปลาย วันละ 2 ชม./วัน ในทุกรายชั้น ทุกคน

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรม รักการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต 2) การมอบหมายงาน/หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 3) การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 4) การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย 5) การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัย เช่น หนังสือ สื่อ สิ่งตีพิมพ์ เอกสาร วัสดุทัศน อินเทอร์เน็ต 6) การสรุป นำเสนอวิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ 7) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ พี่ช่วยน้อง, ทักษะศึกษา, ห้องสมุดมีชีวิต, ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน, วันวิทยาศาสตร์, นิทรรศการวันแม่, วันสุนทรภู่, วันการศึกษาอาเซียน

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ศึกษาค้นคว้า หรืออ่านหนังสือทุกวัน 2) เอาใจใส่ทำการบ้าน ทบทวนบทเรียน และทำงานที่ครูมอบหมายจนสำเร็จ 3) สามารถสืบค้น แสวงหาความรู้จาก ระบบอินเทอร์เน็ตเทคโนโลยีทางการศึกษา และระบบสื่อสารอื่นๆ ได้เหมาะสมตามวัย

สรุปไฝหาคความรู้ ต้องมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมค่านิยมนี้ ในทุกหน่วยงาน ตามนโยบายเรียนรู้ตลอดชีวิต ในสถานศึกษาต้องเข้มงวดในทุกกิจกรรมที่จะกระตุ้นให้ทุกคนใฝ่เรียนรู้ตั้งแต่เด็กเพื่อให้ได้คนที่มีคุณภาพเช่น กิจกรรมรักการอ่าน ห้องสมุดเคลื่อนที่ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา รู้จักสรุป นำเสนอ วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้ จะได้สร้างผลงานที่มีคุณภาพให้กับสังคม และประเทศชาติต่อไป

5. รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม

ค่านิยมข้อนี้จะก่อให้เกิดความรักและสามัคคีต่อในในชาติ สังคมเกิดประโยชน์สุข สร้างสังคมให้มั่นคง ปลอดภัย จากความชั่วร้ายต่าง ๆ ได้

5.1 ความหมายของรักษาวัฒนธรรมประเพณี

ทสมล ชนาดีศัย (2558, หน้า 74) เรียนรู้เอกลักษณ์ความเป็นไทย โดยปฏิบัติตามมารยาทไทย ร่วมกันอนุรักษ์มารยาทไทย เชิญชวนให้ผู้อื่นมีมารยาทไทยเช่นกัน มีความกตัญญูทักเตือนคนในครอบครัว บุคคลที่โรงเรียน บุคคลในชุมชน และผู้ทำประโยชน์ต่อสังคม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี) เห็นความสำคัญของภาษาไทย เห็นประโยชน์และคุณค่าของการแต่งกายด้วยผ้าไทย เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนคติที่แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนคติของบุคคลที่สะท้อนถึงการเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีไทย อนุรักษ์และสืบทอดด้วยความภาคภูมิใจ

ทัศนคติที่แสดงออก คือ เรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีไทยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงาม

สรุปรักษาวัฒนธรรมประเพณี หมายถึง การปฏิบัติที่แสดงถึงการเห็นคุณค่า ความสำคัญ ภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม

5.2 ความสำคัญของรักษาวัฒนธรรมประเพณี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 3) สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เกิดความรู้คู่คุณธรรมแล้วยังต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ตลอดจนทำให้มีความรัก ความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคม สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวนี้ รวมทั้งจะต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

สรุปรักษาวัฒนธรรมประเพณี ความสำคัญมากเพราะจะเป็นตัวกลางให้ทุกคน มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในการปฏิบัติตามหลักค่านิยมนี้ เพราะวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามจะทำให้คนมีจิตใจที่งดงาม รู้เขารู้เรา มีการปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ถูกต้องดีงาม เกิดความสุขร่มเย็นในสังคมลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นตามข่าวสารต่าง ๆ เพราะฉะนั้นค่านิยมนี้จึงควรยึดถือปฏิบัติอย่างยิ่งในสังคมไทยปัจจุบันนี้

5.3 ขอบข่ายของรักษาวัฒนธรรมประเพณี

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ โรงเรียนควบคุมเรื่อง พฤติกรรมชู้สาว ในกลุ่มนักเรียน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดคุยกันในเชิงจีบ ชู้สาว อันจะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยเรียน (ซึ่งเป็นมาตรการหลักของโรงเรียน) และ สร้างทัศนคติอันดีงาม ปลูกฝังให้นักเรียนคล้อยตาม ทั้งในเรื่องของการแต่งกายการปฏิบัติตนต่อเพศตรงกันข้ามอย่างเหมาะสม

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) กำหนดให้ครูแต่งกายชุดนิยามไทยสัปดาห์ละ 2 วัน 2) การฝึกมารยาทไทยแก่นักเรียน เช่น การรับประทานอาหาร การแสดงความเคารพบุคคลต่าง ๆ การมีสัมมาคารวะ 3) จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และ ของชาติไทย เน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง 4) จัดกิจกรรมวันภาษาไทยที่ปลูกฝังการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง การใช้เลขไทยที่ถูกต้อง 5) การเชิญภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ แก่นักเรียน 6) มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย เช่น การนำความรู้ ไปใช้และขยายผลแก่คนอื่น

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ วันเข้าพรรษา, วันสุนทรภู่, วันภาษาไทย

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) ซื่อซมและเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และประเพณีไทยสม่ำเสมอ 2) อนุรักษ์ สืบสานต่อวัฒนธรรมประเพณีตามความสนใจได้เหมาะสมตามวัย 3) สามารถแสดงออกหรือเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และประเพณีไทย

สรุปรักษาวัฒนธรรมประเพณี เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติที่แสดงถึงการเห็นคุณค่า ความสำคัญ ภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม ซึ่งเป็นค่านิยมที่ดีงามทำให้เกิดความสงบสุขร่วมเย็น สัมผัสสามัคคีกันดีในหมู่คณะ เกิดความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกันในทุกชนชั้นแม้จะแตกต่างกันทางด้าน ภาษา ศาสนา ก็สามารถดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นแผ่นดินไทยได้อย่างมีความสุข ลดการขัดแย้งในสังคม การส่งเสริมกิจกรรมของค่านิยมข้อนี้จึงควรดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อลดความขัดแย้งในหมู่เชื้อชาติ ศาสนา กลุ่มงานองค์กรต่างๆ ในสังคมไทยและขจัดปัญหาความรุนแรงต่างๆ ได้ดี

6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน

ค่านิยมข้อนี้ เป็นคุณธรรมที่ขาดไม่ได้เพราะทำให้สังคมอยู่รอดได้ด้วยจิตใจที่ดีงามของคนในสังคม ที่ รู้จักเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่ แบ่งปัน มีน้ำใจต่อกัน จริงใจ ไม่หลอกลวง ไม่ผิดศีลก็จะทำให้สังคมเป็นสุขได้ ไม่แก่งแย่งชิงดีกัน และยังรักและดูแลกันและกัน เช่น เมื่อเกิดเหตุ น้ำท่วมก็ร่วมด้วยช่วยกันบริจาคเงิน สิ่งของจำเป็นให้กับผู้ประสบภัยได้ดำเนินชีวิตอยู่รอดได้

6.1 ความหมายมีศีลธรรม

สมพร เทพสิทธา (2542) กล่าวว่า จริยธรรมคือความประพฤติที่ถูกต้องตั้งมาทั้งกาย วาจา สมควรจะประพฤติปฏิบัติเพื่อตนเองและคนในสังคมรอบข้างมีความสุขสงบเยือกเย็น จริยธรรมเป็นเรื่องของการประพฤติปฏิบัติเป็นเรื่องของพฤติกรรมภายนอก ส่วนคุณธรรมเป็นสภาพของคุณงามความดีภายในจิตใจ ซึ่งทั้งสองส่วนต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน พฤติกรรมของคนที่แสดงออกมาทั้งกายและวาจาต้องเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันและเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจและสติปัญญา ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลจึงต้องพัฒนาควบคู่กันไปคือ การพัฒนาด้านสติปัญญา จิตใจ และพฤติกรรม

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ความมีน้ำใจ หมายถึง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทร ที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล แสดงน้ำใจดีต่อผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปันเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทักษะที่แสดงออกของค่านิยมหลัก 12 ประการ นิยามได้ว่า ทักษะของบุคคลที่เห็นชอบกับการประพฤติปฏิบัติตนที่ดีงาม ยึดค่านิยมสำคัญ มีจิตใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือผู้อื่น

ทักษะที่แสดงออก คือ ประพฤติตามหลักธรรม มีความเมตตาและหวังดีต่อผู้อื่นรักษาคำสัตย์ ยึดมั่นคำสัญญา การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

สรุปมีศีลธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตน โดยยึดมั่นในคำสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ช่วยได้ ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และสติปัญญา

6.2 ความสำคัญของมีศีลธรรม

นิตยา ลักษณะวิศิษฐ์ (2555, หน้า 10) กล่าวถึง เบญจธรรม เป็นหลักธรรมที่ควรปฏิบัติ 5 ประการ ได้แก่ 1) เมตตากรุณา คือ บุคคลใดที่มีเมตตาอย่าอ้อมไม่ฆ่าหรือเบียดเบียนสัตว์ ด้วยรู้ว่าทุกชีวิตย่อมมี ความรักตัว กลัวตายเช่นเดียวกับเรา ทำให้ไม่ผิดศีลข้อ 1 2) สัมมาอาชีพ คือ ประกอบอาชีพที่สุจริต มีรายได้รู้จักใช้จ่าย และที่สำคัญรู้จักคำว่าพอดี และมีหิริโอตตปปะ คือ ความละอายและเกรงกลัวต่อผลของบาป ทำให้ไม่ผิดศีลข้อ 2 3) ความสำรวมอินทรีย์ คือ ระมัดระวัง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ให้ความใคร่ในกามคุณ คือ การติดในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ลดน้อยลง เมื่อความสำรวมเกิดขึ้น ทำให้ไม่ผิดศีลข้อ 3 4) ความซื่อสัตย์ คือ การพูดความจริง เป็นสิ่งที่ทำให้ไม่เกิดการมูสาวาท ทำให้ไม่ผิดศีลข้อ 4 และ 5) สติ คือ การรู้สึกตัว ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายกุศล ทำให้ชีวิตไม่ประมาทเพราะรู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว ทำให้ไม่เผลอกลัวกับสิ่งที่จะทำให้ชีวิตตกต่ำ เช่น สุรา เมื่อคนดื่มกินก็ทำให้มีเมมาและขาดสติ การมีสติจึงทำให้ไม่ผิดศีลข้อ 5

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555, หน้า 135) ได้นำเสนอแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนาสาม ภารรักษาและใช้สิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมืองอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นพลเมืองดีของสังคมมี คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตตระหนักถึงบทบาทหน้าที่

สรุปมีศีลธรรม เป็นค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญในการประพฤติปฏิบัติตน โดยยึด มั่นในคำสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ช่วยได้ ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และ สติปัญญา ซึ่งจะทำให้ทุกคนมีความสุข สังคมดีมีความเจริญรุ่งเรืองด้านคุณธรรมจริยธรรม เพราะทุกคนที่มีค่านิยมนี้มีสติปัญญาในการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างโดยมีหลักธรรมประจำใจ

6.3 ขอบข่ายของมีศีลธรรม

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมี กิจกรรมที่ส่งเสริม คือ ไม่โกหก เมื่อนักเรียนทำผิด ให้ยอมรับสารภาพ และเขียนบันทึกลงใน กระดาษ เพื่อสำนึกผิด หากต้องมีบทลงโทษจะให้ออกกำลังกาย โดยนักเรียนเป็นผู้เลือก บทลงโทษนั้นๆ เองหากกรณีทำการกระทำนั้นๆ เป็นเรื่องใหญ่ ให้นักเรียนทั้งหมดในโรงเรียน เป็นผู้แสดงความคิดเห็นในการพิจารณาโทษของนักเรียนที่กระทำผิด และ นักเรียน ผู้ปกครอง จะแบ่งปันของให้กันและกัน อาทิ นำผลไม้ อาหาร ของกินต่างๆ มาแจกเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ รับประทานทั่วๆ กันจนเป็นปกตินิสัย

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดย มีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน เน้นการนำ หลักธรรมมาบูรณาการกับการจัดการเรียน การสอนให้เป็นวิถีชีวิต เช่น กิจกรรมตามแนวทาง โรงเรียน วิถีพุทธ และโรงเรียนคริสต์ เน้น การนำหลักธรรมไปใช้ใน การปฏิบัติตนที่เหมาะสม การอยู่ร่วมกัน การ ฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัยในวิถีชีวิต เช่น การสวดมนต์ การทำสมาธิ การแผ่ เมตตา การปฏิบัติตนตามศีล 5 2) จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี 3) กิจกรรม “ธนาคารความดี” 4) การน้อมนำหลัก สามห่วง สองเงื่อนไขสู่การจัดการเรียนรู้ 5) กิจกรรมบันทึกความดี 6) การ กล่าวคำปฏิญาณตน 7) การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน 8) การอบรมบ่มเพาะ นิสัยที่ดีแก่นักเรียนหน้าเสาธงในและนอกห้องเรียน ผ่านเพลง นิทานคุณธรรม สื่อต่าง ๆ 9) การ สังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ กิจกรรมหน้าเสาธง, มิสซาช่วยเหลือผู้ยากไร้, วันเข้าพรรษา, ธนาคารความดี

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่ พึง ประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ได้แก่ 1) ปฏิบัติตนตามศีลธรรมอันดีงามเหมาะสมตามวัย 2) รักษาความสัตย์และเกียรติยศศักดิ์ศรี ของตนเอง เหมาะสมตามวัย 3) ให้ความช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ต่อเพื่อนและผู้อื่น เหมาะสมตามวัย

สรุป มีศีลธรรม เป็นค่านิยมที่มีกิจกรรมส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตน โดย ยึดมั่นในคำสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ช่วยได้ ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย จริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนคริสต์ และสติปัญญา ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ นี้จะเป็น ตัวช่วยให้ทุกคนมีศีลธรรมตามค่านิยมนี้

7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ ถูกต้อง ค่านิยมนี้สำคัญที่ ทุกคนต้องใช้สิทธิหน้าที่พลเมืองไทยของตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย กำหนด ควรศึกษากฎหมายหลัก ๆ ที่สำคัญ เพื่อดูแลรักษาสถาบันให้คงอยู่สืบไป

7.1 ความหมายของเคารพประชาธิปไตย

ทสมล ชนาดิศย์ (2558, หน้า 32-39) ให้ความหมายว่า ระบอบประชาธิปไตย (Democracy) เป็นรูปแบบการปกครองซึ่งประชาชนเป็นเจ้าของประเทศ และเป็นเจ้าของอำนาจ สูงสุดในรัฐ (อำนาจอธิปไตย) ทำให้ประชาชนมี “สิทธิและเสรีภาพ” อย่างเต็มที่ภายใต้กฎหมาย ดังนั้นการใช้สิทธิและเสรีภาพของแต่ละบุคคลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะหากใช้อย่างไม่ ระมัดระวังและไม่มีขอบเขตอาจส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติอย่างมากเลยทีเดียว

หลักปกครองในระบอบประชาธิปไตย มี 6 หลัก คือ 1) อำนาจอธิปไตยเป็น ของปวงชน ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศ และเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดใน การปกครองรัฐ 2) ความเสมอภาค ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่เท่าเทียมกัน 3) ถือ เสี่ยงข้างมาก ตัดสินโดยถือมติเสียงข้างมากแต่เคารพเสียงข้างน้อยเช่นกัน 4) ประนีประนอม ประชาชนทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประนีประนอมไม่ก่อความขัดแย้ง 5) นิติธรรม ประชาชน อยู่ร่วมกันภายใต้กฎหมายเดียวกันเพื่อรักษาความสงบสุขในสังคม 6) เหตุผล ใช้เหตุผลที่ ถูกต้องเพื่อตัดสินหรือแก้ไขปัญหาในสังคม

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนะที่ แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนะของบุคคลที่เห็นถึงความสำคัญของการ เป็นประชาธิปไตย เรียนรู้และปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองเคารพสิทธิและหน้าที่ของ ผู้อื่น

ทัศนะที่แสดงออก คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตนตามสิทธิ และใช้สิทธิ ของตนอย่างเต็มที่ ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน โดยใช้เหตุผลในการโต้แย้งและ ตัดสินใจ

สรุปเคารพประชาธิปไตยได้ หมายถึงการแสดงถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่นภายใต้การปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

7.2 ความสำคัญของเคารพประชาธิปไตยได้

ทสมล ชนาดิศย์ (2558, หน้า 75) กล่าวว่าการเป็นพลเมืองดีในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คือ 1) การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

โดยปฏิบัติตนตามกฎระเบียบและหน้าที่ในห้องเรียน ในโรงเรียน และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยปฏิบัติตนตามบทบาทสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน ร่วมตัดสินใจและรับผิดชอบกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน รู้เท่าทันข่าวสารและสื่อเพื่อใช้เป็นข้อมูลตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณใช้หลักประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นสาธารณะที่สนใจ

สรุปเคารพประชาธิปไตยได้ เป็นการแสดงถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่นภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีความสำคัญมากในปัจจุบันเพราะเป็นค่านิยมที่แพร่หลายตามยุคสมัย หากท่านใดไม่ชอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ทำให้รัฐบาลแก้กฎหมาย พ.ร.บ. ต่าง ๆ โดยเอื้อประโยชน์ให้ตนเองและกลุ่มคนที่สนับสนุนกลุ่มตนโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนทั้งประเทศไทยนั้น และก็ให้มองด้านดีของประชาธิปไตยที่ถูกต้องไว้ และเรียกร้องหรือแสดงความคิดเห็นตามสิทธิของประชาชนคนไทยที่ถูกต้องตามกฎหมาย หากไม่มีการรับฟังแล้วจึงค่อยใช้สิทธิขั้นต่อไปเพื่อเปลี่ยนผ่านรัฐบาลใหม่เพื่อแก้กฎหมายให้ถูกต้องดังตามค่านิยมข้อ 12 ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

7.3 ขอบข่ายของการเคารพประชาธิปไตยได้

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ ประชาสัมพันธ์ ความรู้ จัดกิจกรรมเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน และให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรง

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในวิถีประชาธิปไตย ปลูกฝังการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น, การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตน, การแสดงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม, การเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคี ประองดอง, กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ฯลฯ 2) จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการเน้นการอยู่ร่วมกัน การปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมืองตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่นศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พลเมืองดีใน ระบอบประชาธิปไตย ความปรองดองสมานฉันท์ และมีวินัยในตนเองให้ครอบคลุมและเน้นการฝึกปฏิบัติ 4) จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ 1) ความเป็นมาของชาติไทย 2) สัญลักษณ์ของชาติไทย 3) สถาบันพระมหากษัตริย์ 4) บรรพบุรุษไทย 5) ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยให้ครอบคลุมและเน้นทักษะกระบวนการ

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ สภานักเรียน, ปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน
โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่
1) มีคารวะธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรมเหมาะสม ตามวัย 2) แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น 3) ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาและระเบียบของโรงเรียน ห้องเรียน หมู่คณะและองค์กรได้เหมาะสมตามวัย

สรุปเคารพประชาธิปไตยได้ การเคารพประชาธิปไตยการแสดงถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่นภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ศึกษารายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่นศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ความปรองดองสมานฉันท์ และมีวินัยในตนเองให้ครอบครัวและเน้นการฝึกปฏิบัติ ซึ่งค่านิยมนี้เป็นค่านิยมที่มีกิจกรรมส่งเสริมอยู่ในทุกหน่วยงานซึ่งยึดถือปฏิบัติต่อกันมาและพัฒนาไปตามยุคสมัยของคนไทย

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่

ค่านิยมข้อนี้ยึดถือปฏิบัติกันมานานในสังคมของข้าราชการที่ข้าราชการชั้นผู้น้อยให้ความเคารพกับผู้อาวุโสเป็นสำคัญ มีกฎระเบียบยึดถือปฏิบัติชัดเจนภายใต้กฎหมายไทย

8.1 ความหมายมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตาม และยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ ข้อตกลง กฎหมายและศีลธรรมจารีตประเพณี ทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้ความสำคัญ ความเคารพ และยอมรับที่จะปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับของสังคม เป็นพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

ความสุภาพหมายถึง เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานการณ์และกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง และวางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

ความมีสัมมาคารวะ หมายถึง ความเคารพนอบน้อม โดยการทางกายและทางวาจา

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนคติที่แสดงออกของค่านิยมหลัก 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนคติของบุคคลที่เห็นด้วยกับการยึดถือปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียน มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่

ทัศนคติที่แสดงออก คือ ปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎระเบียบของโรงเรียน และ
สังคมผู้สูงอายุและมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่

สรุปมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ
ข้อบังคับ และกฎหมายไทย มีความเคารพและอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่

8.2 ความสำคัญของมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่

กรมวิชาการ (2542, หน้า 3) กล่าวว่าเป็นส่วนที่เป็นมาตรฐานของความ
ประพฤติที่สังคมต้องการ โดยถ้าบุคคลมีการกระทำที่สอดคล้อง กับมาตรฐานของการประพฤติที่
ถูกต้องดีงาม ก็จัดบุคคลนั้นมีพฤติกรรมการรักษาระเบียบภายนอก ดังนี้ 1) รักษาระเบียบวินัย
ในการบริโภค ได้แก่ การรับประทานอาหารให้ถูกหลักอนามัย และสุขวิทยา มีมารยาทเรียบร้อย
ในการรับประทานอาหาร เช่น ไม่รับประทานอาหารในที่ที่ไม่สมควร ไม่รับประทานอาหาร
มูมมาม 2) รักษาระเบียบในการอุปโภค ได้แก่ การรักษาร่างกาย เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้
ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย 3) การรักษาระเบียบวินัยต่อสถานที่ ได้แก่ การรักษาความสะอาด และ
ความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งในสำนักงาน วัดวาอาราม สถานที่ราชการและสาธารณสถาน
ที่ราชการต่าง ๆ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง โรงมหรสพ รถโดยสาร สวนสาธารณะ ฯลฯ และ
ประพฤติปฏิบัติตามกฎ และข้อบังคับของสถานที่นั้น ๆ 4) การรักษาระเบียบวินัยในการปกครอง
ได้แก่ การสร้างนิสัย เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติ และมีการปกครองดี มีจรรยา มีวินัย เอาใจใส่
กวดขัน ปรับปรุงวินัย ให้มีระเบียบมาตรฐานควรแก่การนิยมนับถือ และถือปฏิบัติให้เป็น
แบบอย่าง การรักษาระเบียบภายใน ได้แก่ การแต่งและควบคุมท่วงทีกริยา วาจา และใจให้หมด
จดตรงมาด้วยการเว้นชั่ว ประพฤติชอบทั้งต่อหน้าและลับหลัง ได้แก่ ระเบียบ ท่วงที ระเบียบ
กริยา ระเบียบวาจา และระเบียบใจ

นลิน เรื่องบุตร (2542, หน้า 46-52) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมจริยธรรมเป็นส่วน
ที่เป็นมาตรฐานของความประพฤติที่สังคมต้องการ ด้านพฤติกรรมการรักษาระเบียบวินัย
ภายนอก ดังนี้ 1) รักษาระเบียบวินัยในการบริโภค ได้แก่ การรับประทานอาหารให้ถูกหลัก
อนามัย และสุขวิทยา มีมารยาทเรียบร้อยในการรับประทานอาหาร เช่น ไม่รับประทานอาหารใน
ที่ที่ไม่สมควร ไม่รับประทานอาหารมูมมาม 2) รักษาระเบียบในการอุปโภค ได้แก่ การรักษา
ร่างกาย เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย 3) การรักษาระเบียบวินัยต่อ
สถานที่ ได้แก่ การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสำนักงาน วัดวาอาราม
สถานที่ราชการและสาธารณะต่าง ๆ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง โรงมหรสพ รถโดยสาร
สวนสาธารณะ ฯลฯ และประพฤติปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับของสถานที่นั้น ๆ 4) การรักษา
ระเบียบวินัยในการปกครอง ได้แก่ การสร้างวินัย เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติ และมีการปกครองดี
มีจรรยา มีวินัย เอาใจใส่กวดขัน ปรับปรุงวินัย ให้มีระเบียบมาตรฐานควรแก่ความนิยมนับถือ
และถือปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง

สรุปความสำคัญของการมีระเบียบวินัย เป็น การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายไทย มีความเคารพและอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ มีความจำเป็นมากในทุกหน่วยงานทุกองค์กรต้องการคนที่มีระเบียบวินัยเพื่อการบริหารงานที่ดีราบรื่น และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ถือเป็นค่านิยมที่สำคัญมากต้องยึดถือปฏิบัติทุกคน

8.3 ขอบข่ายของมีระเบียบวินัย

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ สร้างกฎระเบียบวินัยภายในโรงเรียน ตั้งแต่ หัวจรดเท้า มีทั้งคำชื่นชม และบทลงโทษ, เมื่อพบเจอผู้ใหญ่ให้ไหว้ก่อน โดยที่นักเรียนไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงว่า รู้จักหรือไม่

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้ฝึกปฏิบัติ ได้แก่ 1.1) การเข้าแถวตามลำดับ 1.2) การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสมต่อบุคคลและสถานที่ 1.3) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน สังคม เช่น ทิ้งขยะ ในถัง การแต่งกายที่ถูกต้อง ตามระเบียบ 1.4) การตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม 1.5) การแสดงความเคารพบุคคลในระดับต่างๆ อย่างถูกวิธี 2) กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายน้องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง 3) จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอย่างต่อเนื่องเพื่อบ่มเพาะระเบียบวินัย 4) กิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพลงคุณธรรม นิทานคุณธรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ เสียตามสาย, พี่ช่วยน้อง, สภานักเรียน, ระเบียบแถว

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) จัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวและส่วนรวมเป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ 2) แต่งกายสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และเหมาะสมแก่กาลเทศะ 3) ปฏิบัติตามข้อตกลง ระเบียบและกฎหมาย ได้เหมาะสมตามวัย 4) เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครูอาจารย์ และผู้ใหญ่

สรุป มีระเบียบวินัยเป็นการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายไทย มีความเคารพและอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ ซึ่งกิจกรรมที่ฝึกการมีระเบียบวินัยเป็นการส่งเสริมค่านิยมนี้ได้เป็นอย่างดีเพราะการมีระเบียบวินัยต้องมีการอบรมสั่งสอน จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ฝึกมารยาท มีกฎระเบียบให้ยึดถือปฏิบัติตามกันเพื่อให้สังคมมีระเบียบเรียบร้อยสวยงามน่าอยู่ น่าชม และเกิดความเจริญรุ่งเรืองทางด้านคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างรวดเร็ว

9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

9.1 ความหมายของมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ทั้งที่เป็นภารกิจส่วนตัวและภารกิจทางสังคม จะต้องกระทำให้บรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ด้วยความสุจริต ความเต็มใจ เป็นความเอาใจใส่ จดจ่อตั้งใจ มุ่งมั่น ละเอียดยรอบคอบ เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และยอมรับผลการกระทำของตนเอง ทั้งด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย ทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ โดยปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างทางความคิด

ความเมตตากรุณา หมายถึง ความรักใคร่และเอ็นดูปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข มีความสงสารคิดจะช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์ รวมทั้งการไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น สามารถแสดงออกได้โดยการช่วยเหลือทั้งทางการกระทำ หรือวาจา

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนคติที่แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนคติของบุคคล ที่แสดงออกถึงการนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน คิดให้ถี่ถ้วนถึงผลดีผลเสียที่ตามมา ก่อนลงมือทำ และดำรงตนด้วยความไม่ประมาท

ทัศนคติที่แสดงออก คือ พุดแต่เรื่องที่มีประโยชน์และได้สาระเลือกกระทำในสิ่งที่มีประโยชน์และถูกต้อง รักษาตนให้อยู่ในความไม่ประมาท ระมัดระวังตนเองในการใช้ชีวิต

สรุปมีสติในการใช้ชีวิต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำอย่างรอบคอบ ถูกต้องเหมาะสม และน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

9.2 ความสำคัญของมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ (2559) ได้รวบรวมพระบรมราโชวาท และ พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่เป็นคำสอนให้กับประชาชนชาวไทย ได้เดินหน้าในการใช้ชีวิตและการทำงาน พร้อมทั้งร่วมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

1. คำสอนของพ่อ : การรู้จักใช้เงิน “...ถ้าเราสะสมเงินให้มาก เราก็สามารถที่จะใช้ดอกเบีย ใช้เงินที่เป็นดอกเบียโดยไม่แตะต้องทุน ถ้าเราใช้มากเกินไปหรือเราไม่ระวัง เรา

กินเข้าไปเป็นทุน ทุนมันก็น้อยลงๆ จนหมด...” พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2518

2. คำสอนของพ่อ : การรู้จักนับถือความรู้ “...เราเป็นนักเรียน เราไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ... ถ้าหากว่าในด้านไหนก็ตาม เวลาไปปฏิบัติให้ถือว่าเราเป็นนักเรียน ชาวบ้านเป็นครูหรือ ‘ธรรมชาติเป็นครู’ การที่ท่านทั้งหลายจะออกไป ก็จะไปหลายๆ ด้าน... ก็จะต้องเข้าใจว่าเราอาจจะเอาความรู้ไปให้เขา แต่ก็ต้องนับถือความรู้ของเขาด้วย จึงจะมีความสำเร็จ...” พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่บัณฑิตอาสาสมัครพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2528

3. คำสอนของพ่อ : การมีเสรีภาพ “...การมีเสรีภาพนั้นเป็นของดีอย่างยิ่ง แต่เมื่อจะใช้จำเป็นต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและ ความรับผิดชอบมิให้ล่วงละเมิดเสรีภาพของผู้อื่น ที่เขามีอยู่เท่าเทียมกัน ทั้งมิให้กระทบกระเทือนถึง สวัสดิภาพและความเป็นปกติสุขของส่วนรวมด้วย มิฉะนั้น จะทำให้มีความยุ่งยากจะทำสังคมและ ชาติประเทศต้องแตกสลายโดยสิ้นเชิง ...” พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แดงการณีสภาการวิทยุและโทรทัศน์แห่งชาติตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สวชพ.) เรื่อง ‘การใช้เสรีภาพเพื่อการปรองดองสมานฉันท์’ เนื่องในวันนักข่าว เมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2520

4. คำสอนของพ่อ : การคิดก่อนพูด “...หลักของคุณธรรมคือ การคิดด้วยจิตใจที่เป็นกลาง ก่อนจะพูดจะทำสิ่งใด จำเป็นต้อง หยุดคิดเสียก่อน เพื่อรวบรวมสติให้ตั้งมั่น และจิตสว่างแจ่มใส ซึ่งเมื่อฝึกหัดคุ้นเคยชานาญแล้ว จะกระทำได้ดีคล่องแคล่วช่วยให้สามารถแสดงความรู้ความคิดในเรื่องต่างๆ ให้ผู้ฟังได้เข้าใจได้ง่าย ได้ชัด ไม่ผิด ทั้งหลักวิชา ทั้งหลักคุณธรรม...” พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2535

5. คำสอนของพ่อ : ความเจริญในการทำงาน “... ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นหลักสำคัญ ผู้ที่จะสามารถประพฤติชอบ และหาเลี้ยงชีพชอบได้ด้วยนั้น ย่อมจะมีทั้งวิชาความรู้ ทั้งหลักกรรมทางศาสนา เพราะสิ่งแรกเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับใช้กระทำการทำงาน สิ่งหลัง เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับส่งเสริมความประพฤติและการปฏิบัติงานให้ชอบคือให้ถูกต้องและเป็นธรรม” พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนา อิสลาม 4 จังหวัดภาคใต้จังหวัดปัตตานีเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2519

6. คำสอนของพ่อ : ความพอเพียง “...ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัว จะต้องทอผ้า ใส่เอง อย่างนั้นมันมากเกินไป แต่ในหมู่บ้านหรือในอำเภอ จะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการ ก็ขายได้แต่ในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก ...มีเงินเดือนเท่าไร

จะต้องใช้ภายในเงินเดือน...กู้เงินนั้น เงินจะต้องให้เกิดประโยชน์มิใช่สำหรับ ไปเล่น ไปทำอะไรที่ไม่เกิดประโยชน์...” พระราชดำรัสในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540

7. คำสอนของพ่อ : ชาติบ้านเมืองคืออวัยวะ “...ชาติบ้านเมืองประกอบด้วย นานาสถาบัน อันเปรียบได้กับอวัยวะทั้งปวง ที่ประกอบกันขึ้นเป็นชีวิตร่างกาย ชีวิตร่างกาย ดำรงอยู่ได้เพราะอวัยวะใหญ่่น้อยทำงานเป็นปรกติพร้อมกันอย่างไร ชาติบ้านเมือง ก็ดำรงอยู่ได้ เพราะสถาบันต่าง ๆ ตั้งมั่นและปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยพร้อมมูลอย่างนั้น...” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจและอาสาสมัครพลเรือนในพิธีตรวจพลสวนสนามในงานพระราชพิธีรัชดาภิเษก เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ.2514

8. คำสอนของพ่อ : คนดี “...ในบ้านเมืองนี้มีทั้งคนดีและคนไม่ดีไม่มีใครที่จะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้ บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดีหากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดีให้คนดี ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจไม่ให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวายได้...” พระบรมราโชวาทในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติค่ายลูกเสือวชิราวุธจังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2512

9. คำสอนของพ่อ : การทำหน้าที่ของข้าราชการ “...ข้าราชการไม่ว่าจะอยู่ตำแหน่งใด ระดับไหน มีหน้าที่อย่างไร ล้วนแล้วแต่มีส่วนสำคัญ อยู่ในงานของแผ่นดินทั้งสิ้น ทุกคนจึงต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลังความสามารถด้วยอุดมคติด้วยความเข้มแข็ง เสียสละและระมัดระวังให้การทุกอย่างในหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องเที่ยงตรงด้วยความระลึกรู้ตัว อยู่เสมอว่าการปฏิบัติตัว ปฏิบัติงานของตนมีผลเกี่ยวเนื่องถึงสุขทุกข์ของประชาชน ตลอดจนความเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงของประเทศชาติ...” พระบรมราโชวาทเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2557

10. คำสอนของพ่อ : ความสามัคคี “...สามัคคีนี้ก็คือการเห็นแก่บ้านเมือง และช่วยกันทุกวิถีทาง เพื่อที่จะสร้างบ้านเมืองให้ เข้มแข็ง ด้วยการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน และทำงานด้วยการซื่อสัตย์สุจริต ต้องส่งเสริมงานของกัน และกัน และไม่ทำลายงานของกันและกัน มีเรื่องอะไรให้ได้พูดปรองดองกัน อย่าเรื่องใครเรื่องมัน และงานก็ทำงานอย่างตรงไปตรงมานี้ถึงประโยชน์ส่วนรวม...” พระราชดำรัสที่พระราชทานในพิธีประดับยศนายตำรวจชั้นนายพล เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2519

ทสมล ชนาดิศัย (2558, หน้า 99) พระราชดำรัสในพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2525 “คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติ มีอยู่สี่ประการ ประการที่หนึ่ง คือการรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตัวเอง รู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมืองประพฤติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม ประการที่สอง คือการรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่

ในความสัจ ความดีนั้น ประการที่สาม คือการอดทน อดกลั้น และอดออม ไม่ประพฤตีสว่างความ สัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด ประการที่สี่ คือการรู้จักและวางความชั่ว ความทุจริต และ รู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลุกฝังบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้นโดยทั่วกันแล้ว จะช่วยให้ประเทศชาติ บังเกิดสุข ความร่มเย็นและมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ดังประสงค์ ”

สรุปมีสติในการใช้ชีวิต มีความสำคัญมาก การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำอย่างรอบคอบ ถูกต้องเหมาะสม และน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นั้นจะทำให้การดำรงชีวิตของผู้ที่มีค่านิยมใน ข้อนี้สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ได้และประสบความสำเร็จในชีวิตตามเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ได้

9.3 ขอบข่ายของมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมี กิจกรรมที่ส่งเสริม คือ ทุกครั้งในการเข้าสอนครูจะต้องมีหน้าที่คอยอบรมพฤติกรรม สั่งสอน สร้างทัศนคติ ให้แนวคิด แนวทางกับนักเรียนก่อนทำการสอนเป็นประจำทุกครั้งก่อนสอน นักเรียน

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) กิจกรรมฝึกสมาธิแก่นักเรียน 2) การน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง (หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข สู่การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้) 3) การ มอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบและทำงานด้วย ความตั้งใจ ใส่ใจ และมีการปรับปรุงพัฒนา งาน 4) การอบรมนักเรียน หรือนำเข้าสู่บทเรียนก่อนการจัด กระบวนการเรียนรู้ทุกวัน

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ โครงการสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึง ประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) มีสติ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสม 2) คิดและแก้ปัญหาได้ด้วยเหตุผล 3) ปฏิบัติ ตนเป็นคนดีสม่ำเสมอ

สรุปการมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำอย่างรอบคอบ ถูกต้อง เหมาะสม และน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิต กิจกรรมฝึกสมาธิ ปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชการที่ 9

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

10.1 ความหมายของยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ความพอเพียง หมายถึง ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้ง เป็นผู้ที่มีความรอบรู้และมีคุณธรรม

การประหยัด หมายถึง การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น พอสมควรแก่ฐานะ รู้จักฐานะทางการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนะที่แสดงออกของค่านิยมหลัก 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนะของบุคคลที่เห็นด้วยกับการดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รู้จักอดออม มีวินัยในการใช้จ่ายและรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

ทัศนะที่แสดงออก คือ วางแผนการใช้จ่ายของตนเองได้อย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และทรัพยากรเพื่อเพิ่มมูลค่า

สรุปยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส หมายถึง การยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยมีการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

10.2 ความสำคัญของยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส

รัตนา ชุกชอน (2549, หน้า 44) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงวิชาการแปรรูปผลผลิตเกษตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ข้อที่ 4 ว่าอาชีพในท้องถิ่นสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนใหญ่ประชาชนประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตเกษตรมีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย อยู่อย่างพอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ และประโยชน์ของงานวิจัย คือ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการแปรรูปผลผลิตเกษตร ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต อีกทั้งได้สรุปข้อเสนอแนะว่า ควรมีการศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในวิชาอื่น ๆ และช่วงชั้นอื่นอีก โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่มีลักษณะวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการฝึกทักษะ และสร้างแนวทางการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในท้องถิ่น

สรุปยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมากถ้าคนทุกคนมีค่านิยมในข้อนี้บ้านเมืองก็จะสงบสุขร่มเย็น สมัคสมานสามัคคีกันดี

ไม่มีหนี้สินต่อครัวเรือนมากขึ้นหรือหนี้สินต่อครัวเรือนลดลง ประชาชนอยู่ดีกินดีมีความอุดมสมบูรณ์เกิดขึ้นในทั่วทุกภูมิภาคของไทย

10.3 ขอบข่ายของยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ กิจกรรมตลาดนัดโรงเรียน ให้นักเรียนรู้จักนำความรู้ที่เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยพึ่งพาอาศัยปัจจัยที่มีอยู่แล้วรอบตัวโดยไม่จำเป็นต้องใช้เงินเพื่อได้มาซึ่งของ ร่วมกับการใช้ความรู้ ฝีมือ มาทำสิ่งของไปสู่การจัดจำหน่ายให้เกิดรายได้และเป็นความภาคภูมิใจ ต่อตัวนักเรียน

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) จัดให้มีมุม ป้ายนิเทศ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) โรงเรียนมีการน้อมนำหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขสู่การปฏิบัติ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการ เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลที่เกิดกับโรงเรียน นักเรียน 3) ฝึกให้นักเรียนถอดบทเรียนโดยนำหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข จากการ ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีความพอประมาณ มี ความรู้ เช่น การใช้ทรัพย์สิน ของใช้ อย่างประหยัด คุ่มค่า การใช้เวลา ที่เหมาะสม 5) จัดกิจกรรมรักการออม 6) จัดกิจกรรมเสริมรายได้ระหว่างเรียน 7) จัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ กิจกรรมธนาคารความดี, โครงการสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) เป็นคนมีเหตุมีผล ไม่ใช้อารมณ์ตัดสินปัญหา 2) เป็นคนมีความพอประมาณแก่ตนเองในการใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย ประหยัด อุดออม 3) วางแผนการใช้จ่าย และการหารายได้เหมาะสมตามวัย

สรุป ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส เป็นหลักค่านิยมที่มีความยิ่งใหญ่มากในการกำหนดเป็นค่านิยมหลัก 12 ประการเพื่อให้คนไทยมีหลักในการดำรงชีพที่พอเพียงไม่สุดโต่ง ไม่เบียดเบียนใคร รู้จักแบ่งปัน อุดออมตามกิจกรรมของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 และมีการจัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีความพอประมาณ มีความรู้ในการใช้ทรัพย์สิน ของใช้ อย่างประหยัด คุ่มค่า การใช้เวลาที่เหมาะสม หารายได้ระหว่างเรียน และรู้จักการออม

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

11.1 ความหมาย

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) ความอดทนอดกลั้น หมายถึง ความมุ่งมั่นหนักแน่นไม่หวั่นไหวทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหา ทนตรากตรำ ทนเจ็บใจ ทนเอาเบาสู้ ยอมรับความลำบากและอุปสรรค และรู้จักข่มใจเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ เป็นระยะเวลาานาน

ความอดทน หมายถึง ความพยายามที่ทำงานให้สำเร็จลุล่วง ด้วยความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มานะ บากบั่น ขยัน อดทน เพียรเอาใจใส่เป็นนิจและเสมอต้นเสมอปลาย

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนะที่แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนะของบุคคลที่เห็นว่าการปฏิบัติตนให้ร่างกายมีความแข็งแรงและจิตใจเข้มแข็ง ไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำความดี ไม่หลงผิดมัวเมาในอบายมุขสิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำ

ทัศนะที่แสดงออก คือ ไม่หลงผิดมัวเมาในสิ่งเสพติดและอบายมุข มีจิตใจเข้มแข็ง ปฏิเสธสิ่งชั่วร้ายและแสร้งกล้วต่อการทำงานชั่ว

สรุปมีร่างกายและจิตใจเข้มแข็งหมายถึง การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคภัย และมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใด ยึดมั่นในการทำความดีของศาสนา

11.2 ขอบข่ายของมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการออกกำลังกายหลังเลิกเรียนทุกคนทุกวัน เพื่อให้รอดพ้นจากสิ่งเสพติด, สร้างนักเรียนแกนนำสายลับ เพื่อคอยสอดส่องดูแลเพื่อนนักเรียน ในกรณีที่เกิดผิด ทั้งเรื่อง ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท และ ไซ้บทลงโทษให้นักเรียนเกิดสำนึกผิดด้วยตนเอง แทนการต่อว่า ดุด่า

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ 1) การน้อมนำหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขสู่การปฏิบัติทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลที่เกิดกับโรงเรียน นักเรียน 2) การถอดบทเรียน หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขจากการเรียนรู้ (หลักเหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี) 3) จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสม 4) จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์ 5) การเรียนรู้ผ่านสื่อที่

หลากหลาย เช่น เพลง นิทาน วิดีทัศน์ สถานการณ์ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล บนพื้นฐานความถูกต้อง

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ ดนตรี ศิลปะ กีฬา ชุมนุม ลูกเสือ – เนตรนารี

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) มีน้ำหนักร่างกายสูง และสมรรถภาพทางกายผ่านเกณฑ์ มาตรฐานเด็กไทย 2) ไม่กระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน และกฎหมาย 3) ประพฤติตามหลักศาสนา

สรุปมีร่างกายและจิตใจเข้มแข็งคือการควบคุมตนเองให้มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ดีมีความสุขปลอดโรค ปลอดภัยจากภัยสังคมต่าง ๆ เช่น ร่างกายมีภูมิคุ้มกันโรค จิตใจมีภูมิคุ้มกันยาเสพติด รู้จักปฏิเสธสิ่งไม่ดีและไม่นำมาสู่ร่างกายและไม่ใส่ใจสิ่งไม่ดี ตัวอย่างที่ไม่ดีซึ่งกิจกรรมหรือความรู้ต่าง ๆ นี้ควรมีเพิ่มเติมเสมอๆ สำหรับทุกเพศทุกวัย และควรยึดเป็นค่านิยมของตนเพื่อให้มีร่างกายและจิตใจเข้มแข็งเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

12. คำหนึ่งถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

12.1 ความหมายของคำหนึ่งถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของ ตนเอง หรือมีจิตสาธารณะ

กนิษฐา นิทัศน์พัฒนา, และคนอื่นๆ (2541, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะว่า เป็นคำเดียวกับคำว่า จิตสำนึกทางสังคม หมายถึง การตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกันหรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกับตน

มัลลิกา มัติโก (2541, หน้า 5) ให้ความหมายจิตสำนึกทางสังคมว่าเป็นการตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกับตน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2542, หน้า 14) เป็นการรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ

ยุทธนา วรณปิติกุล (2542, หน้า 181-183) เป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้นิยาม และ อธิบายถึงทัศนคติที่แสดงออกของค่านิยม 12 ประการ นิยามได้ว่า ทัศนคติของบุคคลที่จะปฏิบัติตนเสียสละ ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559, หน้า 54-57) มีจิตสาธารณะ หมายถึงช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ทัศนคติที่แสดงออก คือ ดูแลรักษา ร่วมพัฒนาสาธารณสมบัติทั้งของโรงเรียน และชุมชน

สรุปความหมายของยึดถือประโยชน์ส่วนรวมการปฏิบัติตนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติ ยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

12.2 ความสำคัญของค่านึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของ ตนเอง หรือมีจิตสาธารณะ

สุชา จันทรเอม (2542, หน้า 32) กล่าวว่า ครูและสถาบันการศึกษามีบทบาทในการอบรมเด็กให้รู้จักระเบียบสังคม ในด้านทัศนคติ ความเชื่อ ความรู้ ค่านิยม และแนวคิดต่างๆ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ (2543, หน้า 17) กล่าวว่า การจะรื้อฟื้นให้สังคมแข็งแกร่งต้องอาศัยคนในสังคมด้วยตนเอง ขจัดความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะกลุ่มคนด้อยโอกาสที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นจำนวนมาก ความจำเป็นที่ต้องสร้างคนมีจิตสาธารณะ เพื่อเห็นแก่ผู้อื่นและส่วนรวมมากขึ้นซึ่งโรงเรียนนับเป็นหน่วยหนึ่งที่สังคมคาดหวังให้เป็นเครื่องมือ ในการสร้างคนที่มีจิตสาธารณะ กล่าวคือ มุ่งสร้างคนที่มีความรู้ ความสามารถ พร้อมด้วยคุณสมบัติทางจิตใจที่ค่านึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

สุพจน์ ทรายแก้ว (2546, หน้า 47) กล่าวว่า การกล่อมเกลாத่างสังคม (socialization) เป็นกระบวนการผลิตซ้ำทางอุดมการณ์ที่มีผลทำให้สมาชิกของสังคมเกิดการรับรู้ มีจิตสำนึกและรูปแบบพฤติกรรมที่พึงประสงค์การกล่อมเกลาท่างสังคมจึงเป็นกระบวนการในการสร้างเสริมการเรียนรู้ให้แก่บุคคลหรือสมาชิกของสังคมโดยอาศัยกลไกระบบการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการและมีรูปแบบการสัมพันธ์และต่อเนื่องกันไปแยกเป็น 3 ส่วน คือ 1) การศึกษาในระบบโรงเรียน 2) การศึกษานอกระบบโรงเรียน 3) การศึกษาตามอัธยาศัย ระบบย่อยลำดับที่ 3 มีบทบาทในการสร้างการเรียนรู้ให้แก่บุคคล และมีอิทธิพลต่อจิตสำนึกและพฤติกรรมของบุคคลในระยะยาวค่อนข้างสูง

ยุพาพัทธ์ รักษณิวงศ์ (2547) กล่าวว่าพระพุทธรูปศาสนามีคำสอนที่สามารถนำมาใช้สำหรับการพัฒนาจิตสาธารณะได้ เช่น มูลนิธิอริยเจ้า ไร่พระหมวิหาร 4 เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา และมีเครือข่ายทั่วโลก นอกจากนี้โรงเรียนสัตยาไสใช้การสวดมนต์และนั่งสมาธิก่อนและหลังเรียนทุกครั้งเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ จนได้รับการเชิดชูว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบของการบูรณาการหลักศาสนากับการศึกษาได้อย่างลงตัว

อำนาจ เย็นสบาย (2549, ย่อหน้า 3) กล่าวถึงการสร้างหรือพัฒนาจิตอาสาสมัครให้แก่นิสิตนักศึกษาหรือกลุ่มเยาวชนนั้นต้องทำอย่างต่อเนื่อง เวลานี้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ป่าไม้สภาพสังคมถูกทำลาย อยากเห็นแนวคิดการอบรมเพื่อพัฒนาจิตอาสาสมัครเกิดขึ้นทุกคณะภาคทุกวิชาในทุกมหาวิทยาลัยให้ร่วมมือกันทำงานเพื่อส่วนรวม และต้องเป็นกระบวนการที่ต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นตลอดชีวิต เมื่อจบออกไปทำงานในสถานประกอบการบริษัทหรือหน่วยงานต้องช่วยกันปลูกฝังให้สังคมไทยที่ยังต้องการที่มีจิตอาสาสมัครอีกมากเพราะจะช่วยทำให้สังคมไทยพ้นจากภาวะวิกฤติในทุกด้านได้

สรุปได้ว่ายึดถือประโยชน์ส่วนรวม มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาประเทศชาติ และรักษาสิ่งแวดล้อมโลก ซึ่งปัจจุบันความเห็นแก่ตัวของผู้มีอำนาจบางกลุ่มได้ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายลงไป เช่น บุกรุกป่าไม้ โรงงานปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำลำคลอง ฉะนั้นผู้บริหารทุกหน่วยงานควรมีค่านิยมในการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งควรมีการพัฒนาความมีจิตสาธารณะให้กับลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือกำหนดเป็นนโยบายสำคัญตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล คสช. ได้กำหนดเป็นค่านิยมหลักของคนไทยหลัก 12 ประการ

12.3 ขอบข่ายของยึดถือประโยชน์ส่วนรวม

โรงเรียนศิริสาธิต (2557) ได้ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือ ปลูกฝังให้นักเรียนทุกคนไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อต่อกันเป็นรุ่นๆ รุ่นน้องยินดีช่วยเหลือรุ่นพี่ที่จะไปสอบ ผลัดกันเป็นรุ่นๆ เพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีกันเป็นหมู่คณะ

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมข้อนี้ โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริม คือการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี ได้แก่ 1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ 2) การร่วมกันทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ศาสนสถาน 3) การปลูกต้นไม้ลดภาวะโลกร้อน 4) กิจกรรมอาสาสมัคร 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ จากการใช้ชีวิตประจำวัน 6) จัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือผู้อื่น 7) กิจกรรมมิสซาช่วยเหลือผู้ยากไร้ 8) ธนาคารความดี 9) ร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาอย่างต่อเนื่อง 10) กิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น รณรงค์ป้องกันไข้เลือดออก ต้านยาเสพติด การเลือกตั้ง ฯลฯ 11) กิจกรรมเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน 12) กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม 13) กิจกรรม 5 ส 14) Big Cleaning Day 15) การจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น เพลง นิทาน เกม วิดีทัศน์ หนังสือ อินเทอร์เน็ต การลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์ ฯลฯ 16) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมที่สอดคล้อง คือ ทักษะศึกษา, ชุมชุม, ลูกเสือ-เนตรนารี, กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, โครงการรู้คุณค่า พัฒนาสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ (2558) ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์/ตัวชี้วัดความสำเร็จ ไว้สำหรับประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนตามค่านิยมข้อนี้ ได้แก่ 1) เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม 2) ไม่ทำลายสิ่งของ เครื่องใช้ที่เป็นของส่วนรวม 3) อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) มีจิตสาธารณะ

สรุปได้ว่า ค่านิยมข้อนี้เป็นคุณลักษณะทางจิตใจที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทนแสดงออกด้วยความรัก เสียสละ เอื้ออาทร ไม่เห็นแก่ตัวมองเห็นว่าสังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน เป็นลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่นแบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวม อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาสาใช้ร่างกายและสติปัญญาร่วมสร้างสรรค์

สิ่งที่ตั้งงามให้เกิดแก่ส่วนรวม สังคมและประเทศชาติ เช่น รณรงค์ป้องกันไข้เลือดออก ด้านยาเสพติด ปลูกต้นไม้ลดโรคร้อน ด้านโงง เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อนุรักษ์ บูรณธนิต (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานกรรมการสถานศึกษาถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกคู่ ยกเว้นด้านผู้เรียนมีวินัยมีความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษา และประธานกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ดุษฎา ปนคำ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อการปลูกฝังสำนึกรักชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ศูนย์วิจัยและพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนจะปฏิบัติตนเพื่อแสดงสำนึกรักชาติ ดังนี้ สามัคคี ปรองดอง ไม่ทะเลาะกัน (40 คน) รักและภูมิใจในความเป็นไทย พูดภาษาไทยให้ถูกต้อง อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ชื่อของไทย (20 คน) ตั้งใจเรียนเพื่อนำความรู้มาพัฒนาประเทศชาติ (13 คน) ช่วยเหลือผู้อื่น (12 คน) ชื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกง ไม่กอบโกย ไม่โลภ (11 คน) ไม่คิดแต่ประโยชน์ส่วนตน (10 คน) ร้องเพลงชาติอย่างตั้งใจ เข้าใจและปฏิบัติตาม (9 คน) ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาความไม่สงบ ไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบ (7 คน)

กาญจนา สุวรรณบุรณ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่โดยรวมในระดับมาก 2) นักเรียนเพศหญิงมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการพึ่งพาตนเอง ขยัน หมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ด้านการมีวินัยและเคารพกฎหมาย ด้านการปฏิบัติตามหลักกรรม คุณธรรมของศาสนา ด้านการ

มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แตกต่างจากนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการพึ่งพาตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ด้านการประหยัดและออม ด้านการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย แตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) นักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัวแตกต่างกัน มีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ด้านการพึ่งพาตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ด้านการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ไม่พบความแตกต่าง ส่วนด้านการประหยัดและออม และด้านการปฏิบัติตามหลักกรรมคุณธรรมของศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นางลักษณ์ หล้าท่อม (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนวัดศรีวิชัยวนาราม อำเภอเมือง จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ผลการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนวัดศรีวิชัยวนารามจากวิธีการและกระบวนการในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน สามารถกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ดังนี้ การเว้นสิ่งเสพติด ความมีวินัยและสนใจใฝ่รู้ ทักษะทางสังคม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความขยันประหยัดและอดออม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การรักษาความสะอาดร่างกายและชุมชน การมีจิตสำนึกและความกตัญญู ความรักสามัคคีและมีวิถีชีวิตตามประชาธิปไตย การปฏิบัติตามหลักศาสนา การมีมารยาทไทย ความอดทนอดกลั้น

สิริยา พรหมรัตน์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมุลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมุลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมและทุกด้าน มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเมตตากรุณา ด้านวินัยความรับผิดชอบ และด้านความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมุลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมุลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเมตตากรุณา และด้านความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวินัย ความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูกตเวที และด้านปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความ

คิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สมบุรณ์ บุญเชิด (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอผาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอผาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวมมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่ส่งเสริมมากในลำดับแรก ได้แก่ ด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข รองลงมา คือ ด้านความขยัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมากเท่ากับ ด้านความซื่อสัตย์และด้านความสามัคคี สำหรับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ค่าเฉลี่ยระดับมากในลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมด้านความประหยัด

วารภรณ์ เทียงสุข (2552, หน้า 103-108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครองครูและผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การปฏิบัติตนตามค่านิยม 5 ประการ ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก

โอภาส อินโสม (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน คือ ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความเสียสละ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความขยันหมั่นเพียร อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง และระดับช่วงชั้น พบว่า ครูผู้สอนและผู้ปกครองของนักเรียนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับช่วงชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ลัดดา ครสวรรณ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และทุกรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสุภาพ รองลงมา คือ ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านความซื่อสัตย์ การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดเมื่อจำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความสุขของผู้บริหารสถานศึกษากับครู ความสามัคคีของผู้บริหารสถานศึกษากับผู้ปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ญาณิศา สว่างจิต (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร และ 2) เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร เมื่อ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 340 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.872 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติและทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของ เซฟเฟ (Scheff's method) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อม 2) การจัดกิจกรรมด้านจริยศึกษา 3) การวัดผลประเมินผล 4) การบริหารโรงเรียน และ 5) วิธีจัดการเรียนการสอนของครู 2) การเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปีกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ 10-19 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 20-29 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ 30 ปีขึ้นไปแตกต่างกัน ส่วนเพศ และระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

นฤมล ช่องชนิล (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณธรรม 12 ประการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่า 1) คุณธรรมด้านความซื่อตรง ความรักเพื่อนมนุษย์และความเมตตากรุณา อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับคุณธรรมด้านความสละตน ความข่มใจ ความอดทน ความจริงใจ ความเพียร ความมีจรรยาวิชาชีพ ความนอบน้อมสุภาพ ความมีวาจาดี และความสะอาดกายใจ อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบคุณธรรม 12 ประการของนักศึกษา

ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์จำแนกตามภูมิลำเนา คณะวิชาที่ศึกษาและสถานภาพสมรสของ บิดามารดา 2.1) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าในภาพรวมภูมิลำเนาต่างกันคุณธรรม 12 ประการมีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณธรรมทุกด้านก็มีความแตกต่างกัน 2.2) พบว่าในภาพรวมคณะวิชาที่ศึกษาต่างกันคุณธรรม 12 ประการต่างกัน และเมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า คุณธรรมทุกด้านก็มีความแตกต่างกันเช่นเดียวกับในภาพรวม 2.3) ผลการ ทดสอบสมมติฐานพบว่าในภาพรวมสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกันคุณธรรม 12 ประการ มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณธรรมทุกด้านก็มีความแตกต่าง กัน เช่นเดียวกับในภาพรวม

ถ่ายอง รอดเหลือ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การเสริมสร้างคุณธรรมด้านความรับผิดชอบสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี พบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักสูตร จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการวัดและ ประเมินผลมีแผนการฝึกอบรม 7 แผนคือ เรื่องเด็กดีรู้หน้าที่ เรื่องยอดคนยอดดอตหน เรื่อง ชื่อสัตย์มีจิตใจ เรื่องรักคนต้องพัฒนา เรื่องรักแม่ดูแลได้ เรื่องศิษย์ดีที่เคารพและเรื่องเพื่อนแท้ ต้องดูแลกัน การทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการ ฝึกอบรมเป็นอย่างดี จากบรรยายด้านความรู้จากวิทยากร และค้นคว้าหาความรู้จากเอกสารและ สื่อต่างๆ ที่ช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกในด้านความรับผิดชอบที่ดี ส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมี ความรู้ความเข้าใจเกิดจิตสำนึกด้านพฤติกรรมความรับผิดชอบ และมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร ฝึกอบรม 2) ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คุณธรรมด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาอยู่ใน ระดับมาก และเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านความ รับผิดชอบ อยู่ระดับมาก

ศุจิรัตน์ ภูพานี, และรัชฎ สุวรรณภูฏ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติ ตนตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอโคกศรีสุพรรณ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการของโรงเรียนในอำเภอโคกศรีสุพรรณ ตามความคิดเห็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ที่ ปฏิบัติการสอน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนในอำเภอ โคกศรีสุพรรณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 รวมทั้งสิ้น 182 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 20 คน และครูผู้สอน จำนวน 162 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ ตารางของเครซีย์, และมอร์แกน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นและเลือกผู้บริหารสถานศึกษา

รวมถึงรองผู้บริหารแบบเจาะจง ร้อยละ 100 และครูผู้สอนจากจำนวนประชากรที่จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ร้อยละ 70 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.26-0.64 ค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test (independent samples)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2557) ได้สำรวจความคิดเห็นจากค่านิยม 12 ประการ ที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้า คสช. มอบให้แก่ทุกหน่วยงานนำไปดำเนินการเพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง อีกทั้งมีการจัดทำเป็นอาชญากรให้เด็กนักเรียนท่องเพื่อเป็นการตอกย้ำและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต เพื่อเป็นการสะท้อนความคิดเห็นของประชาชน ทั่วประเทศ จำนวน 1,532 คน ระหว่างวันที่ 22-27 ก.ย. 2557 สรุปผลได้ ดังนี้ 1) “ค่านิยม” ของ คสช.ที่ประชาชนให้ความสำคัญ อันดับ 1 ได้แก่ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 96.13% อันดับ 2 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 90.80% อันดับ 3 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งดีงามเพื่อส่วนรวม 87.28% อันดับ 4 คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง 82.30% อันดับ 5 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน 80.12% อันดับ 6 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 79.88% อันดับ 7 มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัว 78.40% อันดับ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 75.79% อันดับ 9 เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 75.14% อันดับ 10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสฯ 72.55% อันดับ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลสฯ 71.29% อันดับ 12 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันดีงาม 70.68% 2) ประชาชนเห็นด้วยกับ “ค่านิยม 12 ประการ” ของ คสช. ในระดับใด อันดับ 1 เห็นด้วยมาก 64.44% เพราะ เป็นเรื่องสำคัญ เป็นค่านิยมที่คนไทยทุกคนควรมี หากทำได้จริงประเทศไทยจะสงบและน่าอยู่มากขึ้น ฯลฯ อันดับ 2 ค่อนข้างเห็นด้วย 31.34% เพราะ บ้านเมืองประสบปัญหาวิกฤติมานานควรเร่งฟื้นฟูเยียวยา โดยเฉพาะเรื่องจิตสำนึกของคนไทย ฯลฯ อันดับ 3 ไม่ค่อยเห็นด้วย 2.46% เพราะเป็นไปได้ยาก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแนวคิดของคนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ฯลฯ อันดับ 4 ไม่เห็นด้วย 1.76% เพราะ ควรเร่งแก้ปัญหาอย่างอื่นก่อน หากกฎหมายเข้มงวด เศรษฐกิจดีขึ้นคุณภาพชีวิตดี คนก็จะดีขึ้นเอง ฯลฯ 3) การจะปลูกฝัง “ค่านิยมไทยทั้ง 12 ประการ” ให้ได้ผลในทางปฏิบัติ ประชาชนคิดว่าควรทำอย่างไร อันดับ 1 ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์ แทรกเนื้อหาในบทเรียนทุกระดับชั้น 36.41% อันดับ 2 ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี โดยเฉพาะนาย ก ข ร ม ต. นักการเมือง ข้าราชการ 27.64% อันดับ 3 ภาครัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง จัดกิจกรรม

ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ 21.66% อันดับ 4 ต้องเริ่มที่ตัวเองมีจิตสำนึก ตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองที่ดี 14.29%

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” ร่วมกับ “ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง” สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 20-21 ตุลาคม 2557 จากประชาชนทั่วประเทศ กระจายทั่วทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,251 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จากผลการสำรวจเมื่อถามถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัญหาทางด้าน คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นปัญหาใหญ่ที่สุด ของสังคมไทยในปัจจุบัน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.68 ระบุว่า เป็นเรื่องของความซื่อสัตย์ สุจริต การทุจริตคอร์รัปชัน ร้อยละ 14.95 ระบุว่า เป็นเรื่องของการเสียสละแบ่งปัน ขาดความมีน้ำใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ร้อยละ 12.47 ระบุว่า เป็นเรื่องของการขาดความสามัคคี ประองตอง รักใคร่กลมเกลียว เกิดความขัดแย้งในสังคม ร้อยละ 7.99 ระบุว่า เป็นเรื่องของการขาดจิตสำนึก ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติผิดศีลธรรมอันดีงาม ร้อยละ 4.48 ระบุว่า เป็นเรื่องของการไม่รักษากฎหมาย ขาดความมีระเบียบวินัย ไม่เคารพสิทธิผู้อื่น ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละ 1.20 ระบุว่า เป็นเรื่องของการไม่ละอาย ไม่เกรงกลัวต่อบาป ร้อยละ 7.75 ระบุว่า อื่นๆ เช่น การขาดสติ การไม่รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมไทย การไม่รู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน ขาดความอดทน อดกลั้น ความไม่เท่าเทียมกัน ความไม่ยุติธรรม ใช้อำนาจในทางที่ผิด ปัญหาสังคม ค่านิยมที่ผิดๆ ในเรื่องวัตถุนิยม และร้อยละ 0.48 ไม่ระบุ ไม่แน่ใจ เมื่อถามถึงการรับรู้ของประชาชน เกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช. พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.12 ระบุว่า ไม่ทราบถึงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช. ขณะที่ ร้อยละ 47.88 ระบุว่า ทราบ เมื่อถามถึงการส่งเสริมให้นักเรียนท่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในโรงเรียนว่าจะช่วยปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวแก่เด็กได้ในระดับใด พบว่า ร้อยละ 18.63 ระบุว่า จะสามารถช่วยปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวให้แก่เด็กได้มากที่สุด ร้อยละ 53.72 ระบุว่า ช่วยได้มาก ร้อยละ 0.16 ระบุว่า ช่วยได้ปานกลาง ร้อยละ 21.42 ระบุว่า ช่วยได้น้อย ร้อยละ 2.88 ระบุว่า ช่วยได้น้อยที่สุด ร้อยละ 3.12 ระบุว่า ไม่สามารถช่วยได้เลย และร้อยละ 0.08

อุ้นใจ ชูประศรี (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ค่านิยมหลัก 12 ประการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง เรื่อง ค่านิยมหลัก 12 ประการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.66/88.33 ซึ่งทั้งประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)

มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้รายงานกำหนดไว้คือ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนสี่กละหลังเรียนของนักเรียนที่รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง เรื่องค่านิยมหลัง 12 ประการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่าหลังจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง เรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน ($\bar{X}=26.5$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียน ($\bar{X}=15.5$) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนาวรัตน์ ทองโสภา (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 พบว่า 1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.38/89.20 2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ด้านความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และความซื่อสัตย์ต่อส่วนรวม พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อุไร จักษ์ตรีมงคล (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับผู้เรียนอายุ 12-14 ปี พบว่า การวิเคราะห์ค่าจำแนกอำนาจด้วยการวิเคราะห์สถิติเปรียบเทียบที่ (t-test) พบว่า มีข้อคำถามที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 157 ข้อ วิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายในโดยใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนประจำข้อกับคะแนนรวมของแต่ละคุณลักษณะ (item-total correlation) พบว่า ข้อคำถาม 157 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละคุณลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 153 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (153 ข้อ) มีค่าเท่ากับ .964 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงประจักษ์ไม่สอดคล้องกับโมเดลโครงสร้าง แต่เมื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้องอื่นๆ พบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 297-735 สามารถแปลงเป็นคะแนนที่ปกติเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างบุคคลได้โดยมีค่าคะแนนที่ ตั้งแต่ T17-T83

จิตติยา วาจิ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับสูงทุกด้าน

โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยปลูกฝังจากโรงเรียน รองลงมา ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยด้านจิตสาธารณะ และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ตามลำดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม ระดับพฤติกรรม จิตสาธารณะอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การช่วยเหลือผู้อื่น รองลงมา การเสียสละต่อสังคม และการมุ่งมั่นพัฒนาสังคม ตามลำดับ

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, และคนอื่นๆ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบวัดค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามแนวคิดพลเมืองที่ดีในวิถีประชาธิปไตยของเยาวชนไทย พบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ม.1-6 ส่วนใหญ่มีค่านิยมทุกด้านอยู่ในระดับการเกิดค่านิยม ยกเว้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่านิยมที่ 2 และ 7 อยู่ในระดับตอบสนอง (ค่าเฉลี่ย=2.53 และ 2.55 ตามลำดับ) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่านิยมที่ 2 ในระดับตอบสนอง (ค่าเฉลี่ย=2.55) ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ส่วนใหญ่มีค่านิยมทุกด้านอยู่ในระดับการเกิดค่านิยม (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.62-3.22) และตามสังกัดโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีค่านิยมทุกด้านอยู่ในระดับการเกิดค่านิยม (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.64 – 3.29) ยกเว้นโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย มีค่านิยมที่ 2, 4, 7 และ 10 อยู่ในระดับตอบสนอง (ค่าเฉลี่ย=2.46, 2.56, 2.57 และ 2.60 ตามลำดับ) ในการวิจัยนี้ได้จัดทำคู่มือแบบวัดค่านิยม 12 ประการ ตามแนวคิดพลเมืองที่ดีในวิถีประชาธิปไตย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้แบบวัดได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุด

พีรวิษณุ รัตนอมรวิสิทธิ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลไกการขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางค่านิยมหลัก 12 ประการ พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางค่านิยม 12 ประการ ผลจากการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้ 1.1) ด้านการวางแผน (planning) มีสภาพการบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ด้านการประชุมวางแผนงาน การมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน และร่วมตัดสินใจดำเนินงานโดยยึดหลักประชาธิปไตย 1.2) ด้านการจัดองค์กร (organizing) มีสภาพการบริหารจัดการโดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ด้านร่วมจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนเป็นระบบ การแต่งตั้งคำสั่งมอบหมายงานให้บุคลากรดำเนินงาน และการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการวางแผนงานประจำปี 1.3) ด้านการชี้นำ (leading) มีสภาพการบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ด้านการเป็นผู้นำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ และร่วมเสนอปัญหาประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักเรียน 1.4) ด้านการควบคุม (controlling) มีสภาพการบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ด้านการร่วมนิเทศกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานของงานกิจการนักเรียน ร่วมตรวจสอบโครงการ/แผนงานอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ และการเผยแพร่ผลงานให้ปรากฏแก่สาธารณะ 2) เหตุและปัจจัยสำคัญที่

มีผลต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ผลจากการศึกษาพอสรุปได้ว่า เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน มีดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ยังไม่มีการกำหนดแผนงานที่ชัดเจนเห็นเป็นรูปธรรม ด้านแรงจูงใจ ขาดแรงจูงใจในการดำเนินการปล่อยเป็นภาระของผู้รับผิดชอบเพียงอย่างเดียว ด้านการประเมิน ขาดการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ด้านงบประมาณ ขาดการสนับสนุนในการดำเนินการ ด้านวัสดุ/อุปกรณ์หรือสื่อเพื่อการจัดกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ไม่มีคุณภาพ 3) ภาพอนาคตของการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่าสิ่งที่อยากจะเห็นการดำเนินงานของงานกิจการนักเรียนประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด มีดังนี้ ด้านการวางแผน ผู้บริหารต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน นำแผนสู่การปฏิบัติ ต้องมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น วัด องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอความร่วมมือหรือขอรับการสนับสนุนมีการนิเทศกำกับติดตาม ตรวจสอบ เพื่อนำปัญหามาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป 4) กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จากการสัมภาษณ์ได้ข้อสรุป 5 กลไก 2 แนวทางการขับเคลื่อน ได้แก่ 4.1) เร่งรัดจัดตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 4.2) จัดตั้งศูนย์อบรมคุณธรรม 4.3) สร้างความเข้มแข็งของกลไกการบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียน 4.4) เร่งรัดพัฒนาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ 4.5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ 2 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ 4.5.1) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 4.5.2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) อย่างเป็นระบบ เพื่อระดมความคิด เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ครู นักเรียน วัด อบต. เป็นต้น

ภักจิรา น้อยจันทร์ (2559, บทคัดย่อ) วิจัยพฤติกรรมการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ และเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับข่าวสารเกี่ยวกับค่านิยม 12 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 24,334 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบอาศัยความน่าจะเป็นจำนวน 378 คน ศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ลักษณะประชากรศาสตร์ และการนำค่านิยมหลัก 12 ประการ ไปปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยการนำค่านิยม 12 ประการไปใช้ในชีวิตรประจำวันในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำค่านิยม 12 ประการ ข้อที่ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ครูอาจารย์มากที่สุด รองลงมาเป็นค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

กรวรรณ ลาพิมพ์, และกาญจนา บุญส่ง (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะนักเรียนตามค่านิยม 12 ประการของ

สถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า

- 1) การบริหารงานกิจการนักศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนงาน กิจการนักเรียน ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามลำดับ
- 2) คุณลักษณะนักเรียนตามค่านิยม 12 ประการของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน ตามลำดับ
- 3) การบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะนักเรียนตามค่านิยม 12 ประการของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการวางแผนกิจการนักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ยุรธร จีนา, และรมิตา จีนา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริม การปฏิบัติตนตามหลักค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ โรงเรียนบ้านแม่สา ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โรงเรียนบ้านแม่สา มีรูปแบบการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักค่านิยม พื้นฐาน 12 ประการ โดยเริ่มจากการรับทราบนโยบายจากรัฐบาล นำมาประชุมวางแผน ดำเนินงานของโรงเรียน การสอดแทรกผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนแก่นักเรียนทุกวิชา การบูรณาการผ่านกิจกรรมของโรงเรียน โดยมีความโดดเด่นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ขับเคลื่อนค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการกับ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สา, วัดสว่างบันเทิง, ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อ.แม่ริม ตลอดถึงหน่วยงานราชการที่อยู่ภายในตำบล แม่สา การสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จนเป็นตัวอย่าง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นต้นแบบการส่งเสริมค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ

สุธัญญา ฐิตุปการ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ค่านิยมของคนไทย 12 ประการ กับความเป็นไปได้ต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของครูปฐมวัยภาคใต้ในอนาคต พบว่า หลักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีส่วนต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของครูปฐมวัยภาคใต้ ในอนาคต ประกอบด้วย 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ 4) ใฝ่หา ความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็น

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8) มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการ เมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา และ 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียน โรงเรียนในอำเภอโคกศรีสุพรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอโคกศรีสุพรรณ จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านรักชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านชื่อเสียง เสียสละ อดทน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นในการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของนักเรียนโรงเรียนในอำเภอโคกศรีสุพรรณมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เดนนิส (Dennis, 1981, p.456) แห่งมหาวิทยาลัยมิสซูรี โคลัมเบีย ได้ทำการวิจัยเรื่อง การควบคุมพฤติกรรมและวินัยของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ห้องเรียนที่ครูใช้วิธีควบคุมนักเรียนอย่างเคร่งครัด จะไม่มีผลอย่างแท้จริงต่อการมีวินัยของนักเรียนและนักเรียนจะมองว่าครูเป็นผู้ที่คอยควบคุมมากกว่า 2) นักเรียนจะชอบครูที่ให้การช่วยเหลือนักเรียน มากกว่าครูที่ควบคุมนักเรียนให้อยู่ในวินัยอย่างเคร่งครัด 3) ในการรักษาวินัยของนักเรียน จะไม่มีความแตกต่างระหว่างครูที่ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน และ 4) ในเรื่องการดูแลความประพฤตินักเรียน ปรากฏว่า ครูที่ละเลยกับครูที่มีความเคร่งครัดมากจะไม่มีผลต่อการรักษาวินัยของนักเรียนโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนที่เลือกเป็นแล้วในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่านิยมทางด้านสังคมและการเมือง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ผู้บริหาร มีค่านิยมทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ส่วนสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียนมีค่านิยมทางด้านทฤษฎีอยู่ในระดับสูง 3) ค่านิยมทางด้านศาสนา ทั้งผู้บริหารและสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อายุ การศึกษา ประสบการณ์ ขนาดของโรงเรียน และค่านิยมด้านการเมืองและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 5) ค่านิยมด้านทฤษฎีและเศรษฐกิจ ตลอดจนการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คลาส (Klass, 1984, p.405) ได้ศึกษาอิทธิพลของครอบครัวต่อค่านิยมของเด็ก ซึ่งพบว่า ค่านิยมของนักเรียนจะได้รับการถ่ายทอดจากครอบครัว โดยผ่านทางกรอบมโนทัศน์

รอทสไตน์ (Rothstein, 1984, p.469) ศึกษาอิทธิพลของบิดา มารดา ต่อค่านิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่า บิดามารดามีอิทธิพลต่อค่านิยม ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเฉพาะเรื่องความคาดหวังของบิดาต่อนักเรียน

วอทโต (Votto, 1984, p.375A) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบค่านิยมกับลักษณะของสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนที่เลือกเป็นแล้วในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่านิยมทางด้านสังคมเมือง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ผู้บริหาร มีค่านิยมทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ส่วนสมาชิก คณะกรรมการโรงเรียนมีค่านิยมทางด้านทฤษฎีอยู่ในระดับสูง 3) ค่านิยมทางด้านศาสนา ทั้งผู้บริหารและสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อายุ การศึกษา ประสบการณ์ ขนาดของโรงเรียน และค่านิยมด้านการเมืองและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 5) ค่านิยมด้านทฤษฎีและเศรษฐกิจ ตลอดจนผลการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอลเลียต (Elliott, 1995, p.4304) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางด้านศาสนา สังคม จริยธรรม การศึกษาอนุรักษ์ เศรษฐกิจ การปกครอง และปรัชญาในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษามัธยมศึกษา นักศึกษาบริหารธุรกิจ นักศึกษาสังคมศาสตร์ ครูสอนวิชาธุรกิจ และนักธุรกิจ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มบุคคลเหล่านี้มีค่านิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างนักศึกษาสังคมศาสตร์กับนักศึกษามัธยมศึกษา ในกรณีเปรียบเทียบเป็นกลุ่มพบว่า นักธุรกิจมีค่านิยมแตกต่างกับนักศึกษามัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฟริสเซน, และซินเทีย (Fricsen, & Cynthia, 1997, p.642) ได้ทำการวิจัย เรื่อง เจตคติและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อระเบียบวินัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งเกี่ยวกับกฎระเบียบที่ใช้ในปัจจุบัน การมีส่วนร่วมและการได้รับแจ้ง ก่อนการลงโทษนักเรียน ความรุนแรงของการทำดีและการลงโทษ ความเหมาะสมของการลงโทษต่อความผิดในแต่ละกรณี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบของโรงเรียน สำหรับบุตรหลานของตน และต้องการให้ทางโรงเรียนแจ้งทางโทรศัพท์เป็นการเบื้องต้น เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือความสามารถในการเรียน ยอมรับการลงโทษทางร่างกายเป็นวิธีการสุดท้าย โดยการกักบริเวณ และก็ควรให้ยกเลิกการลงโทษวิธีนี้ การนำความเสื่อมเสียมาแก่โรงเรียนโดยการใช้อาวุธ สูดดมสารละลาย และการแสดงความป่าเถื่อน มีอัตราความรุนแรงมากที่สุด การลงโทษทางร่างกายเป็นการตัดสินการลงโทษที่รุนแรงที่สุด สำหรับ

นักเรียนที่ประพฤติผิดด้านการต่อต้านสังคม ความสัมพันธ์ทางเพศ การละเมิดสิทธิของผู้อื่น โรงเรียนควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ

บูล (Bull, 1998, p.669) ได้ศึกษาวินัยของนักเรียนในโรงเรียน โดยเน้นการบริหารของโรงเรียน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของนักเรียน ระเบียบวินัยของโรงเรียน การแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียน และการปรับปรุงความประพฤติของนักเรียน พบว่า โรงเรียนควรจัดกลไกในการบริหารเพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนได้ดูแลปัญหาด้านวินัยของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้นักเรียนได้ทราบความตั้งใจจริงที่จะแก้ไขปัญหาของโรงเรียน ไม่ใช่เป็นการจับผิดแต่เป็นการส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเองและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

โบโลติน (Bolotin, 2000) ศึกษาเรื่อง Teaching About “The Moral Classroom” : A Moral Lens for Reflecting on Practice โดยนำเสนอมุมมองทางทฤษฎีที่สนับสนุนหลักการและเหตุผลของอาจารย์มหาวิทยาลัยคนหนึ่ง เพื่อการสัมมนาการสอนเรื่องชั้นเรียนจริยธรรมซึ่งตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์ ซึ่งเกิดจากมุมมอง 3 มุมมอง คือ วรรณกรรมทางครุศาสตร์เกี่ยวกับมิติทางจริยธรรมการสอน ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรม (เฉพาะที่สัมพันธ์กับความซับซ้อนของจริยธรรม) และแนวคิดเกี่ยวกับจินตนาการที่มุ่งเน้นด้านการเลือกหลักสูตรที่ผู้สอนสร้างขึ้นในการพัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมด้านคำถามของนักเรียนซึ่งทำให้เกิดสัมมนาด้านสิ่งที่นักเรียนเห็นว่าเป็นด้านที่มีคุณค่าของรายวิชาและด้านคำอธิบายเกี่ยวกับผลงานของแต่ละบุคคลในการสัมมนา ผลสำเร็จในการสอนการสัมมนาเหล่านี้ได้แก่ นักเรียนได้รับความเข้าใจลึกซึ้งที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการเรียนรู้เพื่อมองตนเองว่าเป็นนักการศึกษาทางจริยธรรมมากกว่าที่จะเป็นผู้จัดการชั้นเรียนอย่างเดียว หลายคนเรียนรู้ที่จะมองบทบาทของครูว่า เป็นการเสนอให้เห็นจริยธรรมและนักเรียนมีภาษาจริยธรรมที่จะพูดเกี่ยวกับความอึดอัดใจที่จะหาทางออกในการสอนในโรงเรียน

แวน แพทเทิน, และซีกริส (Van Patten, & Siegrist, 2000, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความซื่อสัตย์และจริยธรรม สำหรับความปลอดภัยในโรงเรียน ความปลอดภัยเป็นเรื่องสำคัญในการอภิปรายของ ประเทศ เนื่องจากความรุนแรงของการทำโทษนักเรียนสองสามปีที่ผ่านมา ในขณะที่เปอร์เซ็นต์ของเหตุการณ์รุนแรงในโรงเรียนทั้งประเทศได้ลดลง ปัญหายังอยู่ในความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นของอาชญากรรม ครูพบว่า การกระทำของความรุนแรงที่แทบไม่ถูกพบในอดีต รายงานนี้อธิบายกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการแนะนำปัญหาพฤติกรรมเยาวชน เช่น วินิจฉัยกระบวนการทางจิตของนักเรียน กลยุทธ์การป้องกันการฆ่าตัวตาย มุ่งไปที่นักเรียนและผู้ปกครองก่อนที่พฤติกรรมจะกลายเป็นรุนแรงและติดยาเสพติด การจัดการโดยฟื้นฟูและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ การเข้มงวดในการบริหารจัดการในโรงเรียนและดำเนินคดีกับผู้ที่รังแกทางเพศ สิทธิตามรัฐธรรมนูญ ศาสนา และ

กฎของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำหรับการฝึกฝนให้เด็กเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นคนดีของสังคม

คอนเนอร์ (Conner, 2001, p.387) ได้ศึกษาบรรดาครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาคาทอลิกมีการกระทำที่ผิดแปลกกว่าใครทั้งหมดในเรื่องการใช้จ่ายเงินช่วยเหลือสร้างจิตสำนึกในด้านศีลธรรมให้กับนักเรียนของพวกเขาไม่เพียงแต่เป็นการเพิ่มภาระงานที่ยากให้กับสังคมในปัจจุบันแต่ยังเป็นการวิจารณ์วรรณคดีที่กล่าวถึงความแตกต่างโดยสิ้นเชิงเพราะฉะนั้นจึงเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในพื้นที่ที่มีความแน่นอนในด้านกระบวนการพัฒนาศีลธรรมด้วยความหวังที่ว่าข่าวสารใหม่จะเป็นประโยชน์ในบรรดาครูโรงเรียนมัธยมศึกษาคาทอลิกด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษาเพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงระหว่างความหลากหลายของเพศ บุคลิกภาพ ขอบเขตของคำสั่งศีลธรรมตะวันออกภายใต้ประชากรครูในโรงเรียนคาทอลิกทฤษฎีพัฒนาคุณธรรมของโคลเบอร์ก (1958) มีพื้นฐานบนความยุติธรรม 3 ระดับ 6 กระบวนการซึ่งอยู่กับการยอมรับของแต่ละบุคคลตลอดจนประสบการณ์และเหตุผลของความก้าวหน้าทางศีลธรรม ได้ให้คำแนะนำว่า ทฤษฎีพัฒนาศีลธรรมบางที่อาจมีพื้นที่ฐานการดูแลเอาใจใส่ด้วย โดยสลับแบบอย่างของโคลเบอร์ก กิลลิแกนยังคงแนะนำว่าแบบอย่างที่มีพื้นฐานอยู่บนการดูแลเอาใจใส่ระหว่างการมีส่วนร่วมของกลุ่มสุภาพสตรี

โบนาวิทซ์ (Bonawitz, 2002, p.143) ได้ศึกษาวิเคราะห์การเปรียบเทียบการพัฒนาจริยธรรมกับความต้องการที่จะจบการศึกษาที่หลักสูตรคุณธรรมจริยธรรม นักศึกษาการบัญชีปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างฉาบฉวยเป็นการทำทนายที่สามารถตีความได้หลากหลายเนื่องด้วยเหตุนี้การปฏิบัติตนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเหมาะสมและตัดสินใจของพวกเขา การพัฒนาศีลธรรมของนักศึกษาเหล่านี้มีความหมายสำหรับการปฏิบัติตนภายใต้การทำทนายกฎหมายการคัดค้านที่จะเผยแพร่ต่อสาธารณชนและพิจารณาตัดสินของรัฐบาลการพัฒนาด้านศีลธรรมของนักศึกษาการบัญชี ได้รับการศึกษาพิจารณาจากการตอบสนองของพวกเขาต่อการตอบคำถามด้านศีลธรรม เจตคติ ในการปฏิบัติตนของพวกเขาและคุณธรรมตะวันออกของพวกเขาที่มีพื้นฐานอยู่กับคณะกรรมการพิจารณาของคณะกรรมการและความรู้สึกด้านคุณธรรมจริยธรรมการศึกษาเรื่องนี้ได้ขยายผลการวิจัย ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในการจัดทำบัญชีและพัฒนาด้านศีลธรรมโดยการพิจารณาจากนักศึกษาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรการเสริมสร้างจริยธรรมซึ่งเป็นความต้องการที่จะให้มีขึ้นในการสำเร็จการศึกษา โดยการพัฒนาระดับของคุณธรรมจริยธรรมถ้านักศึกษามีระดับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมซึ่งแตกต่างกับคนส่วนใหญ่และนักศึกษาวิชาเอกการบัญชีส่วนใหญ่มีระดับการพัฒนาต่ำกว่านักศึกษาวิชาเอกอื่นๆ บทสรุปอาจจะเป็นความแตกต่างของการเกิดปัจจัยข้อกล่าวหาของการผิดวินัยในการปฏิบัติตนที่เป็นผลมาจากการประพตติผิดวินัย

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญมากในการดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งค่านิยม 12 ประการ

ที่รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดเป็นนโยบายที่หน่วยงานทุกหน่วยงานภายใต้รัฐบาลไทยต้องดำเนินการโดยเฉพาะ สพฐ. ได้มีนโยบายปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับโรงเรียนที่พร้อมดำเนินการนำค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อดำเนินการปลูกฝังค่านิยมที่รัฐบาลส่งเสริม หากผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนมีบทบาทในส่งเสริมแล้วนั้น การดำเนินการทุกขั้นตอน จะส่งผลให้โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ ดำเนินการไปได้ดีและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้คือทุกคนเป็นคนดี สังคมไทยก็ดีขึ้นตามแบบค่านิยม 12 ประการ มีคุณธรรมจริยธรรมตามแบบที่ประเทศชาติต้อง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 122 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 122 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,302 คน รวมทั้งสิ้น 1,424 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 45) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน

2.2 ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งชั้นตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เป็นชั้นภูมิ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทุกกลุ่ม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนั้นมีผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารเป็นร้อยละ 40 และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนเป็น

ร้อยละ 60 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 312 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 49 คน และครูจำนวน 263 คน ในการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิ

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ลำดับที่	ขนาด สถานศึกษา	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1.	ใหญ่	23	104	23	5	21	26
2.	กลาง	32	248	32	15	50	65
3.	เล็ก	67	950	67	29	192	221
	รวม	122	1,302	1,424	49	263	312

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) โดยศึกษาจากกรอบแนวคิดจากตัวชี้วัดคุณภาพนักเรียน คุณภาพครู และคุณภาพผู้บริหารในประชาคมอาเซียนเป็นเกณฑ์ ตามที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยค่านิยมหลัก 12 ด้าน แต่ละด้านมี 5 ข้อย่อย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) (สุรวีย์ ศิริโภคภิมย์, 2546, หน้า 139-140) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อกำหนดตัวแปรและข้อรายการ
2. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์ประมวลความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อรายการที่เหมาะสม โดยพิจารณาให้ครอบคลุมเนื้อหาของแต่ละด้านให้เหมาะสมและดีที่สุด
3. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างคำถามให้ครอบคลุมสร้างคำถามฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนด โดยสร้างให้ครอบคลุมบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา
4. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดเป็นประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ เพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด
2. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้ค้นคว้าได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน และครู 20 คน ในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)

4. ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, p.160) ซึ่งความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็น และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลงหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยในการติดต่อหน่วยงานที่เก็บข้อมูล

2. จัดเตรียมเครื่องมือให้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งทำรหัสในแบบสอบถามให้ตรงตามกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้แล้ว เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ

3. ผู้วิจัยทำแบบบันทึกเสนอคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยกระทำตามขั้นตอน กล่าวคือ

4.1 ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา โดยแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนตอบแบบสอบถาม และเก็บกลับคืนภายใน 7 วัน

4.2 ตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการตรวจนับ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1 หาค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยค่านิยมหลัก 12 ด้าน และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ของกานดา พูนลาภทวี (2539, หน้า 210) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50-5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50-4.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50-3.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50-2.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00-1.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยค่านิยมหลัก 12 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ตำแหน่งงาน และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และเมื่อจำแนกตามวิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณขนาดตัวอย่าง จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 34)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ 0.05

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity) จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 90)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	R	แทน	ค่าคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไปหรือต้องปรับปรุงใหม่

3. การหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถาม

4.1 การหาค่าร้อยละ (percentage) จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 90)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

4.2 การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากสูตร (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 90)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	X	แทน	ค่าหรือคะแนนของข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของค่าหรือคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4.3 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากสูตร (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 106)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

5. เปรียบเทียบ

5.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน และโดยพิจารณาความแปรปรวนของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบเอฟ (F-test) จากสูตร (วิไลทองแผ่, 2542, หน้า 227)

$$F = \frac{S^2_{\text{มาก}}}{S^2_{\text{น้อย}}}, \quad df_1 = n_1 - 1, \quad df_2 = n_2 - 1,$$

- ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้สูตร

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}, \quad df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

- ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}, \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
	\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ

5.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) จากสูตร (กานดา พูนลาภทวี, 2539, หน้า 228)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (between mean square)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (within mean square)

5.3 สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีการทดสอบรายคู่ของ Fisher's Least Significant Difference (LSD) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากสูตร (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา, และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 301)

$$LSD = t_{\frac{\alpha}{2}} \sqrt{MSE} \sqrt{\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}}$$

เมื่อ	MSE	แทน	ค่าความแปรปรวนจาก one way ANOVA
	n_i	แทน	จำนวนข้อมูลกลุ่ม i
	n_j	แทน	จำนวนข้อมูลกลุ่ม j

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมาย ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง (sample size)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบน (Sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (mean of squares)
* $p \leq .05$	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
$p > .05$	แทน	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 312 คน ซึ่งแบ่งผลการศึกษา และนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษาโดยใช้ค่าทดสอบที (t-test) เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (one way ANOVA) เมื่อจำแนกตามวิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และเมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ การทดสอบแอลเอสดีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Different : LSD)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 312 คน แสดงรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน (n=312)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	75	24.00
- หญิง	237	76.00
2. ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรี	277	88.80
- ปริญญาโทหรือสูงกว่า	35	11.20
3. ตำแหน่งหน้าที่		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	49	15.71
- ครู	263	84.29
4. วิทยฐานะ		
- ไม่มีวิทยฐานะ	194	62.18
- ชำนาญการ	79	25.32
- ชำนาญการพิเศษขึ้นไป	39	12.50
5. ประสบการณ์ทำงาน		
- ต่ำกว่า 15 ปี	144	46.15
- 15-20 ปี	133	42.63
- 26 ปีขึ้นไป	35	11.22

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n=312)	ร้อยละ
6. ขนาดสถานศึกษา		
- ขนาดเล็ก	221	70.83
- ขนาดกลาง	65	20.83
- ขนาดใหญ่	26	8.33
รวม	312	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.96 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 88.78 ส่วนใหญ่เป็นครู ร้อยละ 84.29 ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่มีวิทยฐานะ มากที่สุด ร้อยละ 62.18 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี มากที่สุด ร้อยละ 46.15 ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มากที่สุด ร้อยละ 70.83

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ค่านิยมหลักข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดให้มีการเปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ ฯลฯ ก่อนเข้าแถว ตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสาย ช่วงพักเที่ยง กิจกรรมหน้าเสาธง	4.72	0.53	มากที่สุด
2. กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ การเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีในโรงเรียน	4.97	0.18	มากที่สุด
3. กำหนดให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา	4.99	0.11	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ค่านิยมหลักข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. จัดให้มีกิจกรรมหน้าเสาธงการสวดมนต์ การแผ่เมตตา พร้อมทำสมาธิก่อนเข้าเรียนเป็นประจำ	4.99	0.11	มากที่สุด
5. มีการส่งเสริมให้ทุกคนมีความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันจักรี วันปิยมหาราช วันพ่อ วันแม่ ประทศการเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	4.97	0.16	มากที่สุด
ภาพรวม	4.93	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.93$, S.D.=0.16) และเมื่อพิจารณา ในรายข้อ 5 ข้อ พบว่ามี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ข้อ 3 กำหนดให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.99$, S.D.=0.11) และ ข้อ 4.จัดให้มีกิจกรรมหน้าเสาธงการสวดมนต์ การแผ่เมตตา พร้อมทำสมาธิก่อนเข้าเรียนเป็นประจำ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.99$, S.D.=0.11) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2) ข้อ 5 . มีการส่งเสริมให้ทุกคนมีความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันจักรี วันพ่อ วันแม่ วันปิยมหาราช ประทศการเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.97$, S.D.=0.16) และ 3) ข้อ 1 กำหนดให้มีการเปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ ฯลฯ ก่อนเข้าแถว ตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสายช่วงพักเที่ยง กิจกรรมหน้าเสาธง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.72$, S.D.=0.53)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 2 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดี งามเพื่อส่วนรวม

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 2 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดี งามเพื่อส่วนรวม	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดให้มีการจัดให้นักเรียนกล่าวคำปฏิญาณตนในการเป็นคนดีหน้าเสาธงเป็นประจำ	4.96	0.24	มากที่สุด
2. จัดให้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามหลักสูตร	4.97	0.16	มากที่สุด
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ทุกคนมีการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับ ชีวิตประจำวัน	4.96	0.19	มากที่สุด
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่าน ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง นิทานคุณธรรม สถานการณ์ วีดิทัศน์ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ฯลฯ	4.92	0.31	มากที่สุด
5. มีการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลที่ทำความดี เช่น มอบวุฒิบัตร หน้าเสาธง ธนาคารความดี เป็นต้น	4.95	0.27	มากที่สุด
ภาพรวม	4.95	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 2 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดี งามเพื่อส่วนรวม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.95$, S.D.=0.20) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 2. จัดให้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.97$, S.D.=0.16) 2) ข้อ 3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ทุกคนมีการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับ ชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.19) และ ข้อ 1 กำหนดให้มีการจัดให้นักเรียนกล่าวคำปฏิญาณตนในการเป็นคนดีหน้าเสาธงเป็นประจำ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.24) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ข้อ 4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่าน ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง นิทานคุณธรรม สถานการณ์ วีดิทัศน์ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ฯลฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.92$, S.D.=0.31)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี
 ต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 3
 กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 3 กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว ฯลฯ	4.98	0.13	มากที่สุด
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น มีน้ำใจช่วยเหลือสิ่งของ, การให้กำลังใจ, ช่วยทำงาน	4.96	0.18	มากที่สุด
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนิทาน เพลง สื่อ สถานการณ์ การเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อปลูกฝังค่านิยมความกตัญญูแก่นักเรียน	4.96	0.22	มากที่สุด
4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญูให้กับนักเรียนในสถานศึกษา เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบัตรอวยพร การจัดป้ายนิเทศ ยกย่องเชิดชูเกียรติคุณดีของเรา	4.96	0.21	มากที่สุด
5. กำหนดให้ครูทำการสังเกตนักเรียนในเรื่องพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดีของสังคม	4.96	0.22	มากที่สุด
ภาพรวม	4.96	0.18	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 3 กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับ อันดับแรกได้แก่ 1) ข้อ 1. จัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว ฯลฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.98$, S.D.=0.13) 2) ข้อ 2. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น มีน้ำใจช่วยเหลือสิ่งของ, การให้กำลังใจ, ช่วยทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.18) ข้อ 3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนิทาน เพลง สื่อ สถานการณ์ การเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อปลูกฝังค่านิยมความกตัญญู แก่นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.22) ข้อ 4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญูให้กับนักเรียนในสถานศึกษา เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบัตรอวยพร การจัดป้ายนิเทศ การมอบเกียรติ

บัตร ยกย่องเชิดชูเกียรติคนดีของเรา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.21) ข้อ 5. กำหนดให้ครูทำการสังเกตนักเรียนในเรื่องพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดี ของสังคมจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ทุกคนมีการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับ ชีวิตประจำวัน อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.22) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี ต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 4 ใฝ่หา ความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้ง ทางตรง และทางอ้อม	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรม รักการอ่าน และกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมความรู้นักเรียน	4.95	0.26	มากที่สุด
2. จัดกิจกรรม ห้องสมุดมีชีวิต การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัย เช่น หนังสือ สื่อ สิ่งตีพิมพ์ เอกสาร วิทยุทัศน์ อินเทอร์เน็ต	4.93	0.29	มากที่สุด
3. ปลุกฝังให้มีพฤติกรรมในการทำงาน / หน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.94	0.27	มากที่สุด
4. ส่งเสริมนักเรียนให้เกิดความต้องการการศึกษาหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนในรูปแบบที่ หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน	4.94	0.27	มากที่สุด
5. การสรุป นำเสนอ วิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้	4.91	0.56	มากที่สุด
ภาพรวม	4.93	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาท ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.93$, S.D.=0.27) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 1.จัด กิจกรรมการเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรม รักการอ่าน และกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมความรู้นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.95$, S.D.=0.26) รองลงมาคือ ข้อ 3-4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.95 ดังนี้ ข้อ 3. ปลุกฝังให้มีพฤติกรรมในการทำงาน / หน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และ 4. ส่งเสริมนักเรียนให้เกิดความต้องการ การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยน

เปลี่ยนเรียนรู้อะหว่างเพื่อน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.94$, S.D.=0.27) เท่ากัน และ ข้อ 5. การสรุป นำเสนอ วิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.91$, S.D.=0.56) มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดให้ครูและนักเรียนที่สะดวก ในการแต่งกายชุดนิยามไทย หรือชุดตามวัฒนธรรมของท้องถิ่น สัปดาห์ละ 1-2 วัน	4.67	0.56	มากที่สุด
2. ส่งเสริมการฝึกมารยาทไทยแก่นักเรียน เช่น การรับประทานอาหาร การแสดงความเคารพบุคคลต่าง ๆ การมีสัมมาคารวะ	4.45	0.60	มาก
3. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และของชาติไทย เน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง	4.42	0.69	มาก
4. จัดกิจกรรมวันภาษาไทยและวันสุนทรภู่ ที่ปลูกฝังการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง การใช้เลขไทยที่ถูกต้อง	4.40	0.69	มาก
5. ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย เช่น การนำความรู้ ไปใช้และขยายผลแก่คนอื่น การเชิญภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน	4.40	0.61	มาก
ภาพรวม	4.47	0.49	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 1. กำหนดให้ครูและนักเรียนที่สะดวก ในการแต่งกายชุดนิยามไทย หรือชุดตามวัฒนธรรมของท้องถิ่น สัปดาห์ละ 1-2 วัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.56) 2) ข้อ 2. ส่งเสริมการฝึกมารยาทไทยแก่นักเรียน เช่น การรับประทานอาหาร การแสดงความเคารพบุคคลต่าง ๆ การมีสัมมาคารวะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.60) 3) ข้อ 3. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และของชาติ

ไทย เน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ข้อ 5. ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย เช่น การนำความรู้ ไปใช้และขยายผลแก่คนอื่น การเชิญภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.61) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เพื่อแผ่และแบ่งปัน

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เพื่อแผ่และแบ่งปัน	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน เน้นการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนให้เป็นวิถีชีวิต เช่น โรงเรียนวิถีพุทธ และโรงเรียนคริสต์	4.30	0.64	มาก
2. จัดกิจกรรมบ่มเพาะความดี, “ธนาคารความดี”, การน้อมนำหลักสามห่วง สองเงื่อนไขสู่การจัดการเรียนรู้, การกล่าวคำปฏิญาณตน ให้แก่นักเรียน	4.24	0.65	มาก
3. พัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนในการอบรมบ่มเพาะนิสัยที่ดีแก่นักเรียน ทั้งหน้าเสาธงในและนอกห้องเรียน ผ่านเพลง นิทานคุณธรรม สื่อต่างๆ	4.37	0.62	มาก
4. ปลุกฝังคุณลักษณะในการปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ให้แก่นักเรียน	4.36	0.62	มาก
5. กำหนดให้ครูมีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่องในเรื่องของความประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหลักศีลธรรมและค่านิยมที่ดีต่อสังคม	4.36	0.58	มาก
ภาพรวม	4.31	0.50	มาก

จากตาราง 8 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เพื่อแผ่และแบ่งปัน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 3. พัฒนาคุณลักษณะ

ของนักเรียนในการอบรมเฉพาะนิสัยที่ดีแก่นักเรียน ทั้งหน้าเสาธงในและนอกห้องเรียน ผ่านเพลง นิทานคุณธรรม สื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.62) 2) ข้อ 4. ปลูกฝังคุณลักษณะในการปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนแก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.62) และ ข้อ 5. กำหนดให้ครูมีการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่องในเรื่องของความประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหลักศีลธรรม และค่านิยมที่ดีต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.58) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ข้อ 2. จัดกิจกรรมบันทึกความดี, “ธนาคารความดี”, การน้อมนำหลัก สามห่วง สองเงื่อนไขสู่การจัดการเรียนรู้, การกล่าวคำปฏิญาณตน แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.65)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 7 เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ถูกต้อง

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 7 เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ถูกต้อง	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในวิถีประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งสภานักเรียน	4.30	0.64	มาก
2. จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการเน้นการอยู่ร่วมกันให้กับนักเรียนเป็นประจำทุกปี	4.24	0.65	มาก
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่น ศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พลเมืองดีใน ระบอบประชาธิปไตย ความปรองดองสมานฉันท์ และมีวินัยในตนเองให้ครอบคลุมและเน้นการฝึกปฏิบัติ	4.37	0.62	มาก
4. จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นมาของชาติไทย, สัญลักษณ์ของชาติไทย, สถาบันพระมหากษัตริย์, บรรพบุรุษไทย, ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยให้ครอบคลุมและเน้นทักษะกระบวนการ	4.36	0.62	มาก
5. ปลูกฝังนักเรียนในด้านการปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน	4.36	0.58	มาก
ภาพรวม	4.33	0.48	มาก

จากตาราง 9 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 7 เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ถูกต้อง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่น ศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พลเมืองดีใน ระบอบประชาธิปไตย ความปรองดองสมานฉันท์ และมีวินัยในตนเองให้ครอบคลุมและเน้นการฝึกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.62) 2) ข้อ 4. จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นมาของชาติไทย, สัญลักษณ์ของชาติไทย, สถาบันพระมหากษัตริย์, บรรพบุรุษไทย, ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยให้ครอบคลุม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.62) และ ข้อ 5. ปลุกฝังนักเรียนในด้านการปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.58) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3) ข้อ 1 จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในวิถีประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งสถานักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ข้อ 2. จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการเน้นการอยู่ร่วมกันให้กับนักเรียนเป็นประจำทุกปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.65)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้ฝึกปฏิบัติ เช่น การเข้าแถวตามลำดับ, การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสมต่อบุคคลและสถานที่, ตรงต่อเวลา, การแสดงความเคารพบุคคลในระดับต่างๆ อย่างถูกวิธี	4.42	0.57	มาก
2. ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน สังคม เช่น ทิ้งขยะ ในถัง การแต่งกายที่ถูกต้อง ตามระเบียบ	4.46	0.56	มาก
3. ส่งเสริมกิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย น่องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง พี่ช่วยน้องให้นักเรียนปฏิบัติให้เกิดเป็นคุณลักษณะที่ติดตัวต่อไป	4.47	0.56	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก เคารพผู้ใหญ่	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอย่างต่อเนื่องเพื่อปมเพาะระเบียบวินัย	4.43	0.61	มาก
5. กำหนดให้ครูออกแบบกิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพลงคุณธรรม นิทานคุณธรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก	4.40	0.66	มาก
ภาพรวม	4.44	0.46	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.49) มีค่าเฉลี่ย 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 3. ส่งเสริมกิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย น้องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง พี่ช่วยน้องให้นักเรียนปฏิบัติให้เกิดเป็นคุณลักษณะที่ติดตัวต่อไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.56) 2) ข้อ 2. ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน สังคม เช่น ทิ้งขยะ ในถัง การแต่งกายที่ถูกต้อง ตามระเบียบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.56) และ 3) ข้อ 4 จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอย่างต่อเนื่องเพื่อปมเพาะระเบียบวินัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ข้อ 5. กำหนดให้ครูออกแบบกิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพลงคุณธรรม นิทานคุณธรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.46)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี
 ต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 9 มีสติ
 รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 9 มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัส ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมฝึกสมาธิแก่นักเรียน ให้เป็นคนที่มีสติ และสมาธิใน การกระทำต่างๆ	4.40	0.67	มาก
2. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน	4.44	0.60	มากที่สุด
3. กำหนดให้ครูมีการมอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบและ ทำงาน ด้วยความตั้งใจ ใส่ใจ และมีการปรับปรุงพัฒนางาน	4.29	0.65	ปาน กลาง
4. กำหนดให้ครูทำการการอบรมนักเรียน หรือนำเข้าสู่บทเรียน ก่อนการจัดกระบวนการเรียนรู้ทุกวัน และสอดคล้องกับ โครงการสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.28	0.66	มากที่สุด
5. ปลุกฝังค่านิยมแก่นักเรียนในการปฏิบัติตามพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	4.38	0.62	มาก
ภาพรวม	4.36	0.49	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาท
 ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 9 มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ
 ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} =
 4.36, S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 2.
 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่
 ในระดับมาก (\bar{X} =4.44, S.D.=0.60) 2) ข้อ 1. จัดกิจกรรมฝึกสมาธิแก่นักเรียน ให้เป็นคนที่มี
 สติ และสมาธิในการกระทำต่างๆ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.40, S.D.=0.67) และ 3) ข้อ 5.ปลุกฝัง
 ค่านิยมแก่นักเรียนในการปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ อยู่ใน
 ระดับมาก (\bar{X} =4.38, S.D.=0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ข้อ 4. กำหนดให้ครูทำการ
 การอบรมนักเรียน หรือนำเข้าสู่บทเรียนก่อนการจัดกระบวนการเรียนรู้ทุกวัน และสอดคล้องกับ
 โครงการสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.28,
 S.D.=0.66)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี
 ต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 10 รู้จัก
 ดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 10 รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียง	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดให้มีมุม ป้ายนิเทศ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.28	0.66	มาก
2. บ่มเพาะนักเรียนให้มีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ มีความพอประมาณ มี ความรู้ เช่น การใช้ทรัพย์สิน ของใช้ อย่างประหยัด คุ่มค่า การใช้เวลา ที่เหมาะสม	4.33	0.60	มาก
3. จัดกิจกรรมเสริมรายได้ระหว่างเรียน และรู้จักการออมให้เกิด คุณลักษณะที่ดีแก่นักเรียนในด้านความประหยัด	4.29	0.62	มาก
4. จัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้นักเรียน เพื่อให้รู้คุณค่าในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	4.26	0.62	มาก
5. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีการสอดแทรกหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	4.35	0.61	มาก
ภาพรวม	4.30	0.51	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาท
 ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 10 รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก
 ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.51) เมื่อ
 พิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ข้อ 5. จัดกิจกรรมพัฒนา
 ผู้เรียนที่มีการสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.61)
 2) ข้อ 2. บ่มเพาะนักเรียนให้มีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ มีความพอประมาณ
 มี ความรู้ เช่น การใช้ทรัพย์สิน ของใช้ อย่างประหยัด คุ่มค่า การใช้เวลา ที่เหมาะสม อยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.60) และ 3) ข้อ 3 จัดกิจกรรมเสริมรายได้ระหว่างเรียน และรู้จัก
 การออมให้เกิดคุณลักษณะที่ดีแก่นักเรียนในด้านความประหยัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$,
 S.D.=0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ข้อ 4. จัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
 ให้นักเรียน เพื่อให้รู้คุณค่าในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$,
 S.D.=0.62)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี
 ต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 11
 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์	4.33	0.64	มาก
2. จัดกิจกรรมถอดบทเรียนหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขจากการเรียนรู้ หลักเหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ชุมชนม ดนตรี ศิลปะ กีฬา ลูกเสือ-เนตรนารี	4.30	0.62	มาก
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสม เพื่อให้มีสุขภาพที่แข็งแรงอยู่เป็นประจำ	4.39	0.59	มาก
4. จัดการการเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น เพลง นิทาน วีดิทัศน์ สถานการณ์ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานความถูกต้อง	4.32	0.61	มาก
5. จัดวิทยากรให้ความรู้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดี มีตำรวจ ทหาร อบรมกฎหมาย โฆษกพิเศษ พิษภัยที่มาจากอบายมุขต่างๆ เช่น ยาเสพติด การพนัน สื่อบลามก	4.37	0.68	มาก
ภาพรวม	4.34	0.46	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ข้อ 3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสมเพื่อให้มีสุขภาพที่แข็งแรงอยู่เป็นประจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.59) 2) ข้อ 5. จัดวิทยากรให้ความรู้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดี มีตำรวจ ทหาร อบรมกฎหมาย โฆษกพิเศษ พิษภัยที่มาจากอบายมุขต่างๆ เช่น ยาเสพติด การพนัน สื่อบลามก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.68) และ 3) ข้อ 1. จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเดินรณรงค์ ต่อต้านยาเสพติด การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.62) ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2. จัดกิจกรรมถอดบทเรียนหลัก 3 หัวง 2 เงื่อนไขจากการเรียนรู้ หลัก เหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ชุมชุม ดนตรี ศิลปะ กีฬา ลูกเสือ-เนตรนารี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.62)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี ต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 12 คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

ค่านิยมหลัก ข้อที่ 12 คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ของตนเอง	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี มีจิตอาสา เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดี	4.39	0.76	มาก
2. จัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคุณค่า พัฒนา สิ่งแวดล้อม การปลูกต้นไม้ลดภาวะโลกร้อน	4.51	0.62	มากที่สุด
3. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือ-เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ชุมชุม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามนโยบายของ รัฐบาล	4.58	0.51	มากที่สุด
4. จัดกิจกรรมและปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือผู้ ยากไร้ การเป็นอาสาสมัคร การดูแลช่วยเหลือผู้อื่น	4.69	0.49	มากที่สุด
5. จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น รณรงค์ป้องกัน ไข้เลือดออก ต้านยาเสพติด การเลือกตั้ง ตำบล โกง ฯลฯ ให้แก่ ชุมชนและสังคม	4.67	0.52	มากที่สุด
ภาพรวม	4.57	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 12 คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ข้อ 4. จัดกิจกรรมและ ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือผู้ยากไร้ การเป็นอาสาสมัคร การดูแลช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.49) 2) ข้อ 5. จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น รณรงค์ป้องกัน ไข้เลือดออก ต้านยาเสพติด การเลือกตั้ง ตำบล โกง ฯลฯ ให้แก่ชุมชนและสังคม อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.52) และ 3) ข้อ 3.จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือ-เนตร

นารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ชุมชนม อดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามนโยบายของรัฐบาล ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.51) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ข้อ 1. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี มีจิตอาสา เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.76)

สรุปภาพรวมค่านิยมหลัก 12 ประการ ได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อที่ 12 คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ระดับการดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.93	0.16	มากที่สุด
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	4.95	0.20	มากที่สุด
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.96	0.18	มากที่สุด
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม	4.93	0.27	มากที่สุด
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม	4.97	0.49	มากที่สุด
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน	4.31	0.50	มาก
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง	4.33	0.48	มาก
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่	4.44	0.46	มาก
9. มีสติ ใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่ทำ ใฝ่ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	4.36	0.49	มาก
10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.30	0.51	มาก
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	4.34	0.46	มาก
12. คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง	4.57	0.44	มากที่สุด
ภาพรวม	4.57	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.27) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1) ข้อ 5 คือข้อที่ รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงามอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.97$, S.D.=0.49) 2) ข้อ 3.กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.49) และ 3) ข้อ 2.ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ($\bar{X}=4.95$, S.D.=0.20) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.51)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม ค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 16-32

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหาร
สถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ชาย (n=75)		หญิง (n=273)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.91	0.20	4.93	0.14	0.76	.447
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	4.93	0.26	4.96	0.17	1.02	.014*
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.96	0.18	4.96	0.17	0.31	.756
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม	4.90	0.37	4.95	0.23	1.05	.007*
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม	4.46	0.48	4.47	0.49	0.13	.893
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน	4.39	0.46	4.28	0.51	1.55	.122
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง	4.36	0.47	4.31	0.49	0.66	.508
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่	4.45	0.45	4.43	0.47	0.38	.708

ตาราง 16 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ชาย (n=75)		หญิง (n=273)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	4.37	0.49	4.36	0.49	0.14	.887
10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.31	0.50	4.30	0.51	0.28	.783
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	4.39	0.47	4.33	0.46	1.01	.311
12. คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง	4.52	0.50	4.58	0.42	1.05	.012*
ภาพรวม	4.58	0.40	4.57	0.38	0.235	.815

* p<.05

จากตาราง 16 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวมและ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหาร
สถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ปริญญาตรี (n=277)		ปริญญาโท หรือสูงกว่า (n=35)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.92	0.17	4.97		
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่ง ที่ติงามเพื่อส่วนรวม	4.95	0.20	4.94	0.17	1.015	.312
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.96	0.18	4.97	0.14	0.310	.756
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม	4.92	0.17	4.97	0.10	1.049	.290
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม	4.47	0.49	4.48	0.49	0.134	.893
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อนำและแบ่งปัน	4.29	0.50	4.43	0.50	1.549	.122
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง	4.32	0.49	4.38	0.45	0.662	.508
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่	4.43	0.46	4.51	0.45	0.375	.708
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราช ดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	4.35	0.49	4.39	0.48	0.142	.887
10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.29	0.51	4.35	0.51	0.275	.783
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มี ความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของ ศาสนา	4.34	0.46	4.38	0.48	1.014	.311
12. ดำเนินถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ของตนเอง	4.57	0.43	4.53	0.48	1.048	.297
ภาพรวม	4.57	0.27	4.61	0.28	0.696	.527

* p<.05

จากตาราง 17 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งงาน

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ผู้บริหาร (n=49)		ครู (n=263)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.95	0.11	4.92	0.17	0.955	.340
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่ง ที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	4.97	0.14	4.95	0.21	0.573	.567
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.98	0.12	4.96	0.18	0.551	.582
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม	4.92	0.26	4.94	0.27	0.346	.729
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม	4.49	0.48	4.46	0.49	0.404	.687
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน	4.35	0.51	4.30	0.50	0.584	.560
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง	4.32	0.45	4.33	0.49	0.104	.917
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่	4.48	0.42	4.43	0.47	0.688	.492
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราช ดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	4.37	0.45	4.36	0.50	0.203	.839
10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.28	0.45	4.30	0.52	0.286	.775

ตาราง 18 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ชาย (n=75)		หญิง (n=273)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตาม หลักของศาสนา	4.34	0.44	4.38	0.47	0.544	.583
12. คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ของตนเอง	4.57	0.42	4.53	0.44	0.136	.896
ภาพรวม	4.59	0.25	4.57	0.28	0.447	.664

* p<.05

จากตาราง 18 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12
ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวมทั้ง 12 ประการ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ระหว่างกลุ่ม	0.16	2	0.08	3.25	.040*
	ภายในกลุ่ม	7.77	309	0.03		
	รวม	7.93	311			
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.24	2	0.12	3.16	.044*
	ภายในกลุ่ม	11.78	309	0.04		
	รวม	12.02	311			

ตาราง 19 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.09	3.05	.049*
	ภายในกลุ่ม	9.38	309	0.03		
	รวม	9.57	311			
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่า เรียน ทางตรงและทางอ้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.89	2	0.45	6.45	.002*
	ภายในกลุ่ม	21.37	309	0.07		
	รวม	22.27	311			
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย อันงดงาม	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.01	0.03	.972
	ภายในกลุ่ม	74.31	309	0.24		
	รวม	74.32	311			
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และ แบ่งปัน	ระหว่างกลุ่ม	0.68	2	0.34	1.34	.246
	ภายในกลุ่ม	78.18	309	0.25		
	รวม	78.86	311			
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขที่ถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	0.36	2	0.18	0.77	.463
	ภายในกลุ่ม	72.72	309	0.24		
	รวม	73.09	311			
8. มีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการ เคารพผู้ใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	0.42	2	0.21	0.98	.375
	ภายในกลุ่ม	65.74	309	0.21		
	รวม	66.16	311			
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ระหว่างกลุ่ม	0.32	2	0.16	0.66	.518
	ภายในกลุ่ม	74.46	309	0.24		
	รวม	74.78	311			
10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.60	2	0.30	1.18	.309
	ภายในกลุ่ม	79.00	309	0.26		
	รวม	79.60	311			
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่อ อำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มี ความละเอียด เกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา	ระหว่างกลุ่ม	0.71	2	0.35	1.67	.190
	ภายในกลุ่ม	65.30	309	0.21		
	รวม	66.00	311			

ตาราง 19 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
12. คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.40	2	0.20	1.04	.354
	ภายในกลุ่ม	59.68	309	0.19		
	รวม	60.08	311			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.229	2	0.115	1.522	.220
	ภายในกลุ่ม	23.243	309	0.075		
	รวม	23.472	311			

* $p < .05$

จากตาราง 19 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์, 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม, 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Different : LSD)

ตาราง 20 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะของค่านิยมหลัก 12

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		วิทยฐานะ		
		ไม่มี	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป
1. มีความรักชาติ	ไม่มี	-	0.805	0.016*
ศาสนา	ชำนาญการ	0.805	-	0.020*
พระมหากษัตริย์	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป	0.016*	0.020*	-

* p<.05

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ รายด้าน พบว่า มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะแตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

ตาราง 21 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ของค่านิยมหลัก 12

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		วิทยฐานะ		
		ไม่มี	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป
2. ซื่อสัตย์ เสียสละอดทน	ไม่มี	-	0.474	0.013*
มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดี	ชำนาญการ	0.474	-	0.079
งามเพื่อส่วนรวม	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป	0.013*	0.079	-

* p<.05

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ ทางด้าน พบว่า ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม แตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

ตาราง 22 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ของค่านิยมหลัก 12

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		วิทยฐานะ		
		ไม่มี	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป
3. กตัญญูต่อพ่อแม่	ไม่มี	-	0.019*	0.217
ผู้ปกครอง ครูบา	ชำนาญการ	0.019*	-	0.618
อาจารย์	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป	0.217	0.618	-

* $p < .05$

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ ทางด้าน พบว่า กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ แตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการ

ตาราง 23 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ของค่านิยมหลัก 12

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		วิทยฐานะ		
		ไม่มี	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป
4. ใฝ่หาความรู้	หมั่น	-	0.002*	0.013*
ศึกษา	เล่าเรียน	0.002*	-	0.895
ทางตรงและทางอ้อม	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป	0.013*	0.895	-

* $p < .05$

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ รายด้าน พบว่า ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการ และ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12
ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมทั้ง 12
ประการ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.07	2.92	.056
	ภายในกลุ่ม	7.79	309	0.03		
	รวม	7.93	311			
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.04	1.05	.352
	ภายในกลุ่ม	11.94	309	0.04		
	รวม	12.02	311			
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	ระหว่างกลุ่ม	0.17	2	0.09	2.82	.061
	ภายในกลุ่ม	9.40	309	0.03		
	รวม	9.87	311			
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและ ทางอ้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.68	2	0.34	4.88	.008*
	ภายในกลุ่ม	21.58	309	0.07		
	รวม	22.27	311			
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณี ไทยอันงดงาม	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.45	.636
	ภายในกลุ่ม	74.10	309	0.24		
	รวม	74.32	311			
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และ แบ่งปัน	ระหว่างกลุ่ม	0.72	2	0.36	1.41	.245
	ภายในกลุ่ม	78.14	309	0.25		
	รวม	78.86	311			
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็น ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขที่ถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	0.23	2	0.11	0.49	.616
	ภายในกลุ่ม	72.86	309	0.24		
	รวม	73.09	311			
8. มีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการ เคารพผู้ใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.04	0.20	.820
	ภายในกลุ่ม	66.07	309	0.21		
	รวม	66.16	311			

ตาราง 24 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.04	.963
	ภายในกลุ่ม	74.76	309	0.24		
	รวม	74.78	311			
10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.42	.656
	ภายในกลุ่ม	79.38	309	0.26		
	รวม	79.60	311			
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่อ อำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มี ความละเอียด เกรงกลัวต่อ บาปตามหลักของศาสนา	ระหว่างกลุ่ม	0.25	2	0.12	0.58	.561
	ภายในกลุ่ม	65.75	309	0.21		
	รวม	66.00	311			
12. คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.64	2	0.32	1.65	.193
	ภายในกลุ่ม	59.44	309	0.19		
	รวม	60.08	311			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.117	2	0.059	.774	.462
	ภายในกลุ่ม	23.355	309	0.076		
	รวม	23.472	311			

* p<.05

จากตาราง 24 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจะใช้การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ ฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Different : LSD)

ตาราง 25 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามค่านิยมหลัก ข้อ 4

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		ประสพการณ์การทำงาน		
		ต่ำกว่า 15 ปี	15-20 ปี	26 ปีขึ้นไป
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา	ต่ำกว่า 15 ปี	-	0.101	0.044*
เล่าเรียน ทางตรงและ	15-20 ปี	0.101	-	0.002*
ทางอ้อม	26 ปีขึ้นไป	0.044*	0.002*	-

* $p < .05$

จากตาราง 25 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสพการณ์ ด้านที่ 4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างประสพการณ์การทำงานต่ำกว่า 15 ปี กับประสพการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป 2) ระหว่างประสพการณ์การทำงาน 15-20 ปี กับประสพการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ระหว่างกลุ่ม	0.50	2	0.25	10.369	.000*
	ภายในกลุ่ม	7.43	309	0.02		
	รวม	7.93	311			
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.24	2	0.62	17.839	.000*
	ภายในกลุ่ม	10.77	309	0.03		
	รวม	12.02	311			

ตาราง 26 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	ระหว่างกลุ่ม	1.15	2	0.58	21.163	.000*
	ภายในกลุ่ม	8.42	309	0.03		
	รวม	9.57	311			
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่า เรียน ทางตรงและทางอ้อม	ระหว่างกลุ่ม	4.46	2	2.23	38.713	.000*
	ภายในกลุ่ม	17.80	309	0.06		
	รวม	22.27	311			
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณี ไทยอันงดงาม	ระหว่างกลุ่ม	2.39	2	1.19	5.130	.006*
	ภายในกลุ่ม	71.93	309	0.23		
	รวม	74.32	311			
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และ แบ่งปัน	ระหว่างกลุ่ม	1.27	2	0.64	2.536	.081
	ภายในกลุ่ม	77.58	309	0.25		
	รวม	78.86	311			
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็น ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขที่ถูกต้อง	ระหว่างกลุ่ม	0.44	2	0.22	0.943	.390
	ภายในกลุ่ม	72.64	309	0.24		
	รวม	73.09	311			
8. มีระเบียบวินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการ เคารพผู้ใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	0.47	2	0.23	1.105	.390
	ภายในกลุ่ม	65.69	309	0.21		
	รวม	66.16	311			
9. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ระหว่างกลุ่ม	0.57	2	0.28	1.180	.309
	ภายในกลุ่ม	74.21	309	0.24		
	รวม	74.78	311			
10. รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	1.04	2	0.52	2.036	.132
	ภายในกลุ่ม	78.56	309	0.25		
	รวม	79.60	311			
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่อ อำนาจฝ่ายต่ำ	ระหว่างกลุ่ม	0.46	2	0.23	1.079	.341
	ภายในกลุ่ม	65.54	309	0.21		
	รวม	66.00	311			

ตาราง 26 (ต่อ)

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
12. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.96	2	0.48	2.500	.084
	ภายในกลุ่ม	59.12	309	0.19		
	รวม	60.08	311			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.956	2	0.478	6.557	.002*
	ภายในกลุ่ม	22.516	309	0.073		
	รวม	23.472	311			

* $p < .05$

จากตาราง 26 พบว่าผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์, 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม, 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม และ 5) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันแตกต่างกัน

เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจะใช้การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ ฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Different : LSD)

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ขนาดเล็ก	-	0.014*	0.000*
	ขนาดกลาง	0.014*	-	0.027*
	ขนาดใหญ่	0.000*	0.027*	-

* $p < .05$

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ พบว่า มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดกลาง 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 3) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	ขนาดเล็ก	-	0.313	0.000*
	ขนาดกลาง	0.313	-	0.000*
	ขนาดใหญ่	0.000*	0.000*	-

* $p < .05$

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ ข้อ 1-5 และโดยภาพรวม พบว่า ข้อสุดท้าย เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
3. กตัญญูต่อพ่อแม่	ขนาดเล็ก	-	0.715	0.000*
ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	ขนาดกลาง	0.715	-	0.000*
	ขนาดใหญ่	0.000*	0.000*	-

* $p < .05$

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ พบว่ากตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา	ขนาดเล็ก	-	0.677	0.000*
เล่าเรียน ทางตรงและ	ขนาดกลาง	0.677	-	0.000*
ทางอ้อม	ขนาดใหญ่	0.000*	0.000*	-

* $p < .05$

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ พบว่าใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ ข้อ 1-5 และภาพรวม

ค่านิยมหลัก 12 ประการ		ขนาดสถานศึกษา		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณี	ขนาดเล็ก	-	0.220	0.007*
ไทยอันงดงาม	ขนาดกลาง	0.220	-	0.002*
	ขนาดใหญ่	0.007*	0.002*	-

* $p < .05$

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ พบว่า รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย อันงดงาม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ของค่านิยมหลัก 12 ประการ

ค่านิยมหลัก 12 ประการ	ขนาดสถานศึกษา		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.519	0.001*
ภาพรวม	0.519	-	0.001*
ขนาดใหญ่	0.001*	0.001*	-

* $p < .05$

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ ข้อ 1-5 และโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 1,424 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 122 คน และครูจำนวน 1,302 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2559) กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากมีจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงใช้การ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากประชากรมี

จำนวนแน่นอน (finite population) การหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (วิลโล ทองแป้, 2542, หน้า 97) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 40) ที่มีคลาดเคลื่อน .05 โดยใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ผู้วิจัยจะดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ทางไปรษณีย์หรือสอบถามทางโทรศัพท์ โดยสุ่มจากประชากร 1,424 ราย (สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2559) ได้จำนวนตัวอย่าง 312 คน แล้วกำหนดสัดส่วนโดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 40 ของจำนวนโรงเรียน 122 แห่ง และที่เหลือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูกลุ่มทั้งหมด จะได้เป็นผู้บริหาร 49 คน และครู 263 คน และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมในทุกชั้นภูมิ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ สร้างตามแบบการวัดของลิคเคอร์ต (Likert) จำนวน 60 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.983 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 312 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Different : LDS)

สรุปผลการวิจัย

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปผลได้ ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ภาพรวมการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด 1) ประการที่ 5 คือ ข้อที่รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงามอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประการที่ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ประการที่ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี

อุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งงามเพื่อส่วนรวม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ประการที่ 10 รู้จักดำรงตน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

ประการที่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สรุปในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ 1) กำหนดให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา และ จัดให้มีกิจกรรมหน้าเสาธงการสวดมนต์ การแผ่เมตตา พร้อมทำสมาธิก่อนเข้าเรียนเป็นประจำ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ มีการส่งเสริมให้ทุกคนมีความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันจักรี วันปิยมหาราช วันพ่อ วันแม่ ประกวดการเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับมากที่สุด กำหนดให้มีการเปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ ฯลฯ ก่อนเข้าแถว ตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสายช่วงพักเที่ยง กิจกรรมหน้าเสาธง อยู่ในระดับมากที่สุด มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ตั้งงามเพื่อส่วนรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ จัดให้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ทุกคนมีการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 1. มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน กำหนดให้มีการจัดให้นักเรียนกล่าวคำปฏิญาณตนในการเป็นคนดีหน้าเสาธงเป็นประจำ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ข้อ 4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่าน ผ่านสื่อต่างๆ เช่น เพลง นิทานคุณธรรม สถานการณ์ วีดิทัศน์ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ฯลฯ อยู่ในระดับมากที่สุด มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 3) กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ ดังนี้ จัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว ฯลฯ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันดังนี้ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลุกฝังค่านิยมความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น มีน้ำใจช่วยถือสิ่งของ, การให้กำลังใจ, ช่วยทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และ จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนิทาน เพลง สื่อ สถานการณ์ การเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อปลุกฝังค่านิยมความกตัญญู แก่นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญูให้กับนักเรียนในสถานศึกษา เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบัตรอวยพร การจัดป้ายนิเทศ การมอบเกียรติบัตร ยกย่องเชิดชูเกียรติคนดีของเรา อยู่ในระดับมากที่สุด และ กำหนดให้ครูทำการสังเกตนักเรียนในเรื่องพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดีของสังคมจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ทุกคนมีการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด

ประการที่ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ จัดกิจกรรม การเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรม รักการอ่าน และ กิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริม ความรู้นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ปลูกฝังให้มีพฤติกรรมในการทำงาน / หน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และ ส่งเสริมนักเรียนให้เกิดความ ต้องการการศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน อยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน และ การสรุป นำเสนอ วิเคราะห์ สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 5) รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ กำหนดให้ครูและนักเรียนที่สะดวก ในการ แต่งกายชุดนิยมไทย หรือชุดตามวัฒนธรรมของท้องถิ่น สัปดาห์ละ 1-2 วัน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ส่งเสริมการฝึกมารยาทไทยแก่นักเรียน เช่น การรับประทานอาหาร การแสดง ความเคารพบุคคลต่างๆ การมีสัมมาคารวะ อยู่ในระดับมากและ ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วม ในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย เช่น การนำความรู้ ไปใช้และขยายผลแก่คนอื่น การเชิญภูมิ ปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ประการที่ 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ พัฒนา คุณลักษณะของนักเรียนในการอบรมบ่มเพาะนิสัยที่ดีแก่นักเรียน ทั้งหน้าเสาธงในและนอก ห้องเรียน ผ่านเพลง นิทานคุณธรรม สื่อต่างๆ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ปลูกฝังคุณลักษณะ ในการปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก และ กำหนดให้ครูมีการ สังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่องในเรื่องของความประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหลัก ศีลธรรม และค่านิยมที่ดีต่อสังคม อยู่ในระดับมาก และ จัดกิจกรรมบันทึกความดี, “ธนาคาร ความดี”, การน้อมนำหลัก สามห่วง สองเงื่อนไข สู่การจัดการเรียนรู้, การกล่าวคำปฏิญาณตน ให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 7) เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ถูกต้อง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่น ศาสนา เกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ พลเมืองดี ใน ระบอบประชาธิปไตย ความปรองดองสมานฉันท์ และมีวินัยในตนเองให้ครอบครัวและเน้น การฝึกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นมาของชาติไทย, สัญลักษณ์ของชาติไทย, สถาบัน พระมหากษัตริย์, บรรพบุรุษไทย, ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยให้ครอบครัวและเน้นทักษะ กระบวนการ อยู่ในระดับมาก และ ปลูกฝังนักเรียนในด้านการปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ การ

ทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และ จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการเน้นการอยู่ร่วมกันให้กับนักเรียนเป็นประจำทุกปี มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ ส่งเสริมกิจกรรม ยืมไหว้ทักทาย น้องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง พี่ช่วยน้องให้นักเรียนปฏิบัติให้เกิดเป็นคุณลักษณะที่ติดตัวต่อไป อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน สังคม เช่น ทิ้งขยะ ในถัง การแต่งกาย ที่ถูกต้อง ตามระเบียบ อยู่ในระดับมาก และ กำหนดให้ครูออกแบบกิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพลงคุณธรรม นิทานคุณธรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 9) มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ จัดกิจกรรมฝึกสมาธิแก่นักเรียน ให้เป็นคนที่มีสติ และสมาธิในการกระทำต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และ กำหนดให้ครูทำการการอบรมนักเรียน หรือนำเข้าสู่บทเรียน ก่อนการจัดกระบวนการเรียนรู้ทุกวัน และสอดคล้องกับโครงการสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 10) รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีการสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บ่มเพาะนักเรียนให้มีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ มีความพอประมาณ มี ความรู้ เช่น การใช้ทรัพย์สิน ของใช้ อย่างประหยัด คุ่มค่า การใช้เวลา ที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก และ จัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้แก่ นักเรียน เพื่อให้รู้คุณค่าในการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายน เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสมเพื่อให้มีสุขภาพที่แข็งแรงอยู่เป็นประจำ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ จัดวิทยากรให้ความรู้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดี มีตำรวจ ทหาร อบรมกฎหมาย โทษทัณฑ์ พิษภัยที่มาจากอบายมุขต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด การพนัน สื่อลามก อยู่ในระดับมาก และ จัดกิจกรรมถอดบทเรียนหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขจากการเรียนรู้ หลักเหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ชุมชุม ดนตรี ศิลปะ กีฬา ลูกเสือ-เนตรนารี อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

ประการที่ 12) คำนี้ถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ จัดกิจกรรมและปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือผู้ยากไร้ การเป็นอาสาสมัคร การดูแลช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด งบลงมาคือ จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รณรงค์ป้องกันไข้เลือดออก ด้านยาเสพติด การเลือกตั้ง ด้านโกง ฯลฯ ให้แก่ชุมชนและสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด และ จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี มีจิตอาสา เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดี อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม และ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์, 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม, 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ และ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการ

ส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านค่านิยมประการที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์, 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม, 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม และ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ซึ่งได้นำทุกด้านที่แตกต่างกันมาทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Different : LSD) พบว่า มีความแตกต่างกัน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

จำแนกตามวิทยฐานะ เป็นรายคู่ ของค่านิยม 12 ประการ รายด้าน พบว่า มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ด้าน ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม แตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ด้านกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ แตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการ ด้าน ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการ และ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่ไม่มีวิทยฐานะ แตกต่างจากวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

จำแนกตามประสบการณ์ ด้านที่ 4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 15 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป 2) ระหว่างประสบการณ์การทำงาน 15-20 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่ ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างจากขนาดเล็ก และขนาดกลาง ทดสอบรายด้าน พบว่า ด้าน มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดกลาง 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 3) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่ ด้านชื่อเสียงเสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่ ด้าน พบว่า กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่ ด้าน ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่ ด้าน รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ 2) ระหว่างผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ได้ดังต่อไปนี้ ข้อที่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่ 2) ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่ 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด มี ข้อที่ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่ 5) รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ใน

ระดับมาก ข้อที่ 7) เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ถูกต้อง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ข้อที่ 8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ข้อที่ 9) มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่ 10) รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่ 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ข้อที่ 12) คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

จากข้อมูลเมื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของค่านิยมหลักทั้ง 12 ประการ จะเห็นว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมค่านิยม 12 ประการใน ข้อ 3 กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ข้อ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม อันดับต่อมาคือ ข้อ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และอันดับสุดท้าย คือ ข้อ 10 รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ซึ่งผู้บริหารควรปรับปรุงการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมนี้ให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันค่าครองชีพสูงขึ้น และหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนสูงขึ้น มีการฆ่าตัวตายจากพิษเศรษฐกิจให้ได้ยี่สิบกันหลายคดี ผู้บริหารจึงควรเน้นการส่งเสริมค่านิยมในเรื่องการใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักพอเพียงเลี้ยงชีพได้

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวม เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Different : LSD) พบว่า ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากขนาดใหญ่ ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างจากขนาดใหญ่ ผู้บริหารและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างจากขนาดเล็ก และขนาดกลาง จากผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษาต่างกัน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน จะเห็นว่าขนาดของสถานศึกษามีผลต่อบทบาทการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สอดคล้องกับงานวิจัยของภคจิรา น้อยจันทร์, และอุไร จักรษัตริ์มงคล ที่ได้สำรวจกิจกรรมและการนำค่านิยมหลัก 12 ประการ ไปใช้จริงกับนักเรียนและขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษานั้นๆ ว่าจะมีการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียนนั้นๆ ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยพัฒนาในเรื่องต่าง ๆ ของค่านิยมหลัก 12 ประการ รวมทั้งกิจกรรมหลัก ที่ทำให้สถานศึกษาสามารถผลิตนักเรียน นักศึกษาให้จบออกมาคู่กับคุณธรรมทั้ง 12 ประการ

2. รัฐบาลต้องมีนโยบายที่ชัดเจนและมีงบประมาณส่งเสริม ค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อให้การบริหารจัดการด้านการส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องกับการปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้คู่คุณธรรม โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กเงินรายหัวน้อย ผู้บริหารไม่สามารถบริหารจัดการงบประมาณให้เพียงพอกับการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการอย่างพอเพียงได้

บรรณานุกรม

- กนิษฐา นิต์พันธ์พัฒนา, และคนอื่นๆ. (2541). **จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- กมล รอดคล้าย. (2557). **แจ้งทุกโรงเรียนผนวกค่านิยม 12 ประการ เข้าหลักสูตร.**
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กรมการฝึกหัดครู. (2541). **โครงสร้างของคุณลักษณะของจริยธรรม.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2521). **หลักการวิธีการวัดจริยศึกษาและหัวข้อจริยธรรมสำหรับใช้ในการอบรมสั่งสอนนักเรียน (ฉบับทดลอง).** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2550). **คู่มือการดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2542). **กรอบความคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เห็นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย.** กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2523). **แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย.** กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- _____. (2527). **แผนพัฒนาจริยศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2535). **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- _____. (2537). **การเสริมสร้างวินัย คู่มือและแนวทางปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- _____. (2540). **แนวทางการสอนที่เห็นทักษะกระบวนการ.** กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.** กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- กรวรรณ ลาพิมพ์, และกาญจนา บุญสง. (2560). **การบริหารงานกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณลักษณะนักเรียนตามค่านิยม 12 ประการของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.**
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). **การปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

- ก่อเกียรติ พุ่มหอม. (2555). **สภาพและปัญหากระบวนการบริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ก่องแก้ว เจริญอักษร. (2522). **การจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองวิจัยการศึกษา. (2542). **การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพเด็กไทยด้านความขยัน อดทน ประหยัดอดออม**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการศึกษา.
- กาญจนา สุวรรณบุรณ์. (2551). **ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กานดา พูนลาภทวี. (2539). **สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). **การจัดการเครือข่าย : กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชัคเซส มีเดีย.
- โกเศศ ดัวงอินทร์. (2528). **ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.). (2557). **กำหนด 12 ค่านิยมหลักของคนไทย เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง**. สืบค้น ตุลาคม 24, 2557, จาก <http://www.thaigov.go.th/th/news1/item/84708-id84508.html>.
- _____. (2558). **ค่านิยม 12 ข้อ: เราจะสร้างประเทศไทยให้ เข้มแข็งคนต้องเข้มแข็งก่อน**. สืบค้น มีนาคม 20, 2558, จาก <http://www.naewna.com/politic/>.
- งามตา วนินทานนท์. (2545). **การวิเคราะห์ดัชนีเชิงเหตุและผลของคุณภาพชีวิตสมรส ในครอบครัวไทย**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา พุฒคำ. (2545). **การศึกษาทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

- จิตติยา วาจี. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จินตนา พุทรมะตะ. (2548). **คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเกาหลี**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- เจ็จันท์ จงสถิต, และรุ่งเรือง สุชาภิรมย์. (2550). **รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม).
- ชัยพร วงศ์วรรณ. (2540). **การสอนค่านิยมและจริยธรรม**. ปทุมธานี : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- ชัยพร วิชชาวุธ, และธีรพร อุวรรณโณ. (2525). **แนวคิดและการพัฒนาใหม่ในการปลูกฝังจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ วัชรมัย. (2534). **การศึกษาค่านิยมทางการประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เชาน์ มณีวงศ์. (2527). **การบริหารกิจการนักเรียน = Student personnel administration**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ญาณิศา สว่างจิต. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ดนูชา ปนคำ. (2550). **การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2526). **ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทรงธรรม กาญจนพิบูลย์. (2541). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรม อาชีวศึกษาในการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทสมล ชนาดีชัย. (2558). **อัจฉริยะ 100 หน้า หน้าทีพลเมือง**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

- ไทยรัฐออนไลน์. (2557, กันยายน 29). สวนดุสิตโพล เผย ประชาชน 64.44%เห็นด้วยค่านิยม 12 ประการของ คสช. ซึ่งทำให้ประเทศสงบ-น่าอยู่มากขึ้น 36.41 % หนุนปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์ แทรกเนื้อหาทุกระดับชั้น. สืบค้น มกราคม 24, 2559, จาก <http://www.thairath.co.th/content/453242>.
- ธีระ รุญเจริญ, ปราชญา กล้าผจญ, และสัมมา รณิชัย. (2545). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ, และคนอื่นๆ. (2554). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : แอล.พี.เพลส.
- นงลักษณ์ หล้าทุม. (2551). การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพรพปริยัติธรรม วัดศรีวิชัยนาราม แผนกสามัญศึกษา ตำบลกุดป่อง อำเภอเทือง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นฤมล ช่องชนิล. (2555). คุณธรรม 12 ประการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยเซนต์หลุยส์.
- นลิน เรืองบุตร. (2542). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนา.
- นิตยา ลักษณะวิสิษฐ์. (2555). โครงการอ่านพระธรรม “ไปไม่ในกำมือ” (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : รตนพร.
- นิติภูมิ นวรัตน์. (2549). คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศเวียดนาม. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- เนาวรัตน์ ทองโสภากา. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, และคนอื่นๆ. (2559). การพัฒนาแบบวัดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามแนวคิดพลเมืองที่ดีในวิถีประชาธิปไตยของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภามหาวิทยาลัย.
- บุญมี แท่นแก้ว. (2539). จริยศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮาส์.
- ประยุทธ์ จันทร์โอชา. (2557). แถลงผ่านรายการโทรทัศน์ “คืนความสุขให้คนในชาติ”. สืบค้น มีนาคม 10, 2558, จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title>.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.

- พรนพ พุกกะพันธ์. (2544). *ภาวะผู้นำและแรงจูงใจ*. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.
- พีรวิชญ์ รัตนอมรวิสิทธิ์. (2559). *กลไกการขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางค่านิยมหลัก 12 ประการ โรงเรียนสันติศิรินทร์วิทยาเขต*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ภักจิรา น้อยจันทร์. (2549). *พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ และเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับข่าวสารเกี่ยวกับค่านิยม 12 ประการ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนต์ฤดี ถือสมบัติ. (2556). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2557). *สวนดุสิตโพล : “ค่านิยม 12 ประการ” ในทัศนะประชาชน*. มกราคม 24, 2559, จาก <https://www.ryt9.com/s/sdp/1995718>.
- มัลลิกา มดีโก. (2541). *จิตสำนึกทางสังคมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์. (2559). *ได้รวบรวมพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช*. กรุงเทพฯ : จุฬาสารเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครู (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- _____. (2550). *ความเป็นครู (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ยุทธนา วรุณปิติกุล. (2542). *สำนึกพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม.
- ยุพาพัทธ์ รักษณวิวงศ์. (2547). *การพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญาโดยใช้การฝึกสมาธิแบบลมหายใจต่อการลดภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยอัมพาต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุทธ จีนา, และรมิตา จีนา. (2560). *รูปแบบการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ โรงเรียนบ้านสา ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ และกลุ่มงานควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.

- รัตนา ชุกซอน. (2549). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดทำโครงการงานที่เน้นการบูรณาการ : กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี. ลำพูน : โรงเรียนจักรคำคณาทร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : มติชน.
- _____. (2558). การศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพและแนวทางในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชนของสำนักงาน กศน. เพื่อสนับสนุนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ.
- โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (2559). เอกสารแนวทางการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจวบคีรีขันธ์ : ผู้แต่ง.
- โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่. (2558). รายงานกิจกรรมส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ. สืบค้น มกราคม 24, 2559, จาก <http://www.news.hrb.ac.th>.
- โรงเรียนศิริสาธิต. (2557). รายงานกิจกรรมส่งเสริมค่านิยม 12 ประการ. สืบค้น มกราคม 24, 2559, จาก <http://www.sirisatid.ac.th>.
- ลัดดา ครุวรรณ. (2552). การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ลำยอง รอดเหลือ. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านความรับผิดชอบสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เลขาธิการ กพฐ. (2557). การสร้างค่านิยมหลักของคนไทย. สืบค้น มกราคม 24, 2559, จาก http://personnel.obec.go.th/personnel/index.php?option=com_content&view=article&id=664:-----12-.
- ว. วชิรเมธี. (2558). เผย หลักค่านิยม 12 ประการของ คสช. คล้ายหลักธรรมะ ชั่วเวลานี้เหมาะพิน "จริยธรรม." มติชนออนไลน์. (18 สิงหาคม 2557). สืบค้น มกราคม 24, 2559, จาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1408320793.
- วราภรณ์ เทียงสุข. (2552). การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการ รับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). การบริหาร: หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา
พิมพ์ลักษณ์. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒนา
- วิไล ทองแผ่. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- วีระนันท์ กัณหาค. (2558). วปอ. เผยผลวิจัยขับเคลื่อนค่านิยม 12 ประการ. สืบค้น มกราคม
24, 2559, จาก <http://www.news.voicetv.co.th/thailand./166821.html>.
- วุฒิไกร เลื่อนแป้น. (2547). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดแหล่ง
เรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต
3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรินยา จันทสุทธิวร. (2542). บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาชนบท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- _____, สมชาย หิรัญกิตติ, และธนวรรณ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). การจัดการและ
พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- ศิวาพร อินเนียม. (2541). การรักษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ กับการปฏิบัติงานของ
บุคลากร สำนักงานประถมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศุจิรัตน์ ภูพานี, และระชฎ สุวรรณภูมิ. (2557). การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ
ของนักเรียนโรงเรียน ในอำเภอโคกศรีสุพรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล”. (2557). คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.
สืบค้น มกราคม 24, 2559, จาก [http://nidapoll.ac.th/multimedia/Myfiles/Poll%
202558](http://nidapoll.ac.th/multimedia/Myfiles/Poll%202558).
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2550). ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม
ค่านิยมที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สมชาย เทพแสง, และอรจิรา เทพแสง. (2549). ผู้นำยุคใหม่: หัวใจของการปฏิรูป. นนทบุรี :
เกรทเอดดูเคชั่น.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์. (2559). ทำอย่างไร จะพูดได้เต็มปากว่า “เรารักในหลวง”
กรุงเทพฯ : พุทธวิโร.

- สมบุรณ์ บุญเชิด. (2551). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ของผู้เรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับ ในอำเภอฝาง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2542). การสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม และจริยธรรม. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิสมพรเทพสิทธิ์าเพื่อศาสนาและพัฒนาสังคม.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, และคนอื่นๆ. (2542). ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ :
ที.พี พรินท์.
- สาโรจน์ บัวศรี. (2526). จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักการศึกษา. (2554). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **ตัวชี้วัดและ
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). **แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบาย การจัดการเรียนการสอน
ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2559). **ข้อมูลสารสนเทศ.
ประจวบคีรีขันธ์** : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พัฒนาการของคุณภาพ นักเรียน
ประถมศึกษาและแนวทางการประเมิน**. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2554-2559)**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548) **การประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-
2559)**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2544). **แผนวัฒนธรรมแห่งชาติ ในช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554)**. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2542). **วาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤตเพื่อ
ฟื้นฟูชาติ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิริยา พรหมรัตน์. (2551). **การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็น
ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.**
- สุชา จันทร์เอม. (2542). **จิตวิทยาวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา.
- สุธัญญา ฐิติปกการ. (2558). **ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ กับความเป็นไปได้ต่อ
การพัฒนาบุคลิกภาพของครูปฐมวัยภาคใต้ในอนาคต**. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา.
- สุปรณิษ อุดมเพ็ญ. (2545). **สมรรถภาพการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ตามทฤษฎีของกรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.**
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2546). **จิตสำนึกสาธารณะการก่อรูปและกระบวนการเสริมสร้าง. วารสาร
เพชรบุรีวิทยาลัย, 2(6), 47.**
- สุพล วังสินธ์. (2542). **รูปแบบและการดำเนินการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.
วารสารวิชาการ, 15(9), 33-36.**
- สุพัตรา สุภาพ. (2540). **บริหารงานมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา, และบุญมี พันธุ์ไทย. (2545). **การวิเคราะห์ข้อมูลทาง
สถิติทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย**. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏ
เทพสตรี.
- _____. (2553). **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อนุรักษ บวรณนิต. (2550). **ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ
ค่านิยมของนักเรียน สถานศึกษาที่สอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มหาสารคามเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.**

- อเนก แท้สูงเนิน. (2547). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย ด้านความสะอาด และ ด้านความประหยัดของนักเรียนโรงเรียนตลาดไทรพิทยาคม อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัสนีย์ อัจฉริยบุตร. (2546). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาคม วัดไชสง. (2547). หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อำนาจ เย็นสบาย. (2549). “ครูพันธุ์ใหม่” มศว. ชับน้ำตาชาวลับแล-หลังน้ำลด. สืบค้น สิงหาคม 2, 2553, จาก <http://news.swu.ac.th/newsclips/doc/20061707.doc>.
- อุทัย ธรรมเดโช. (2543). หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุ้นใจ ชูประศรี. (2557). “การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องค่านิยมหลัก 12 ประการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” โรงเรียนเทศบาลวัดศรีทวี สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช : สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครศรีธรรมราช.
- อุไร จักษ์ตรีมงคล. (2558). การพัฒนามาตรประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการสำหรับผู้เรียนอายุระหว่าง 12-14 ปี. กรุงเทพฯ : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์. (2557). ศธ. รับลูก คสช. บรรจุ 12 ค่านิยมคนไทยลงแผนปฏิรูปการศึกษา. สืบค้น มกราคม 24, 2559, จาก <http://www.edreform.moe.go.th/index .php/>.
- โอภาส อินโสม. (2552). การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้พนา อำเภอพนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Bolotin. (2000). **Teaching About “The Moral Classroom” : A Moral Lens for Reflecting on Practice.** Retrived March 10, 2017, from <http://doi.org/10.1080/13598660301617>.
- Bonawitz, M.F. (2002). Analysis and comparison of the moral development of student required to graduate with an ethic course. **Dissertation Abstracts international, 63(04)**, 1433-A.
- Bradford, Cohen. (1984). **Effective Behaviour in Organizations.** New York : Richar D. Irwin.

- Bull, Harry Clinton, Jr. (1998). High school administrator's perceptions of their comfort levels with the law of safe schools. **Dissertation Abstracts International**, **45(9)**, 421-A.
- Conner, B. (2001). Catholic school secondary teacher: A relationship study of personality, gender, and moral orientation. **Dissertation Abstracts International**, **61(10)**, 3873-A.
- Cronbach, L.J. (1971). **Essentials of psychological Testing Fourth Edition**. New York : Harper & Row.
- _____. (1990). **Essentials of Psychology Testing** (5th ed.). New York : Harper.
- Crutchfield, R.S., et al. (1988). **Individual in society**. Tokyo : Kongakusha.
- Dennis, M. (1981). Teachers' pupil control behaviour and student discipline. **Dissertation Abstracts International**, **84(12)**, 1552-A.
- Elliott, K. (1995). A Comparison of alternative measures of service quality. **Journal of Customer Service in Marketing and Management**, **2(1)**, 4304.
- Fricsen, Ford, & Cynthia, Norine. (1997). Survey of parental attitudes and options concerning study discipline in saskatchewan elementary schools. **Masters Abstracts International**, **52(10)**, 1241-A.
- Griffiths, Daniel E. (1959). **Administrative Theory**. New York : Applenton-Century Crofts.
- Hencley, Stephen P., et al. (1970). **The elementary school principal ship**. New York : Dodd Mesd.
- Kilpatrick, W.H. (1983). **The American style**. New York: Elting E, Morison.
- Klass, C.S. (1984, August). Values, classroom interaction, and social continuity : A case study of day care. **Dissertation Abstracts International**, **45(2)**, 405-A.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, **30(3)**, 607-610.
- Leithwood, K. (1992). The Move toward Transformational Leadership. **Educational Leadership**, **49(5)**, 8-12.
- Rothstein, M.M. (1984, August). The relationship of parents expectations to values of their preadolescents. **Dissertation Abstracts International**, **45(2)**, 496-A.
- Tucker, Ledyard R. (1951, Abstract). **Part-Whole Correlations and Test Reliability**. ETS Research Memorandum. Retrieved October 6, 2015, from http://www.ets.org/research/policy_research_reports/publications/report/1951/ibr.

- Van, Patten, & Siegrist, Jerry. (2000). Developing a common faith and ethic for school safety. **Dissertation Abstracts International**, **82(8)**, 687-A.
- Votto, T., Fran K. (1984). Comparison of Values and Selected Characteristics of School Board Member and Superintendents in the State of Newjersey. **Dissertation Abstracts international**, **54(14)**, 375-A.
- Yamane. (1973). **Statistics: An introductory Analysis**. Tokyo : John Wedther-Hill.
- Yukl, G. (1998). **Leadership in Organizations** (6thed.). Newjeasey : Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

3. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามการบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการต่อไป

ขอขอบคุณ

ธนิตฐา สันโดษ

นักศึกษาลัทธิสุตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1

ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน

2. เพศ

ชาย หญิง

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี/เทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี

4. วิทยฐานะ

ไม่มีวิทยฐานะ ต่ำกว่าชำนาญการ
 ชำนาญการขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่า 15 ปี 15 – 25 ปี
 26 ปีขึ้นไป

6. ขนาดของสถานศึกษา

ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 – 120 คน)
 ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 300 คน)
 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โปรดพิจารณา
แล้วเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับความพร้อมเพียงช่องเดียว ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	บทบาทผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์						
1	เปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ ฯลฯ ก่อนเข้า แถว ตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสายช่วงพักเที่ยง กิจกรรม หน้าเสาธง เช่น ร่วมร้องเพลงชาติด้วยความ ภาคภูมิใจ รู้ความ หมายและการร้องเพลงชาติอย่างถูกต้อง					
2	จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ การเข้าร่วมกิจกรรม ที่สร้างความ สามัคคีในโรงเรียน ชุมชนสังคม					
3	การเข้าร่วมวันสำคัญทางพระพุทธ ศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วัน วิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา					
4	กิจกรรมหน้าเสาธงการสวดมนต์ การแผ่เมตตา พร้อมทำสมาธิ ก่อนเข้าเรียน					
5	เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันจักรี วันปิยมหาราช วันพ่อ วันแม่ ประกวดการเขียน เรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับความ พร้อม				
		5	4	3	2	1
ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดี งามเพื่อส่วนรวม						
6	การกล่าวคำปฏิญาณตนหน้าเสาธง					
7	การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ตามหลักสูตร					
8	จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับชีวิตประจำวัน เน้นความซื่อสัตย์ อดทน ความเสียสละ ผ่านประเพณีกรรมทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง เช่น การให้ข้อมูลที่เป็นจริงปราศจากความลำเอียง การปฏิบัติ ตามคำมั่นสัญญา มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป การประพฤติตรงตามความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อผู้อื่น มีจิตอาสา					
9	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่าน ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง นิทานคุณธรรม สถานการณ์ วีดิทัศน์ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ฯลฯ					
10	การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลที่ทำความดี มอบวุฒิบัตรหน้าเสาธง ธนาคารความดี					
ข้อที่ 3 กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์						
11	การจัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว ฯลฯ					
12	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น มีน้ำใจช่วยเหลือสิ่งของ , การให้กำลังใจ, ช่วยทำงาน					
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนิทาน เพลง สื่อ สถานการณ์ การเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อปลูกฝังค่านิยมความกตัญญู					
14	จัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญู เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบัตรอวยพร การจัดป้ายนิเทศ การมอบเกียรติบัตร ยกย่องเชิดชูเกียรติคนดีของเรา					
15	การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดีของสังคม					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับความ พร้อม				
		5	4	3	2	1
ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม						
16	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรม รัก การอ่าน					
17	กิจกรรม ห้องสมุดมีชีวิต การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัย เช่น หนังสือ สื่อ สิ่งตีพิมพ์ เอกสาร วีดิทัศน์ อินเทอร์เน็ต					
18	การมอบหมายงาน / หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
19	การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนใน รูปแบบที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน					
20	การสรุป นำเสนอ วิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้					
ข้อที่ 5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม						
21	กำหนดให้ครูแต่งกายชุดนิยามไทยสัปดาห์ละ 1-2 วัน					
22	การฝึกมารยาทไทยแก่นักเรียน เช่น การรับประทานอาหาร การ แสดงความเคารพบุคคลต่างๆ การมีสัมมาคารวะ					
23	จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และของ ชาติไทย เน้นการมีส่วนร่วมในการท ากิจกรรม เช่น วัน เข้าพรรษา วันลอยกระทง					
24	จัดกิจกรรมวันภาษาไทยและวันสุนทรภู่ ที่ปลูกฝังการใช้ ภาษาไทยที่ถูกต้องการใช้เลขไทยที่ถูกต้อง					
25	มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย เช่น การนำความรู้ ไปใช้ และขยายผลแก่คนอื่น การเชิญภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วม จัดการเรียนรู้แก่นักเรียน					
ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน						
26	จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน เน้นการนำ หลักธรรมมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนให้เป็นวิถี ชีวิต เช่น โรงเรียนวิถีพุทธ และโรงเรียนคริสต์					
27	กิจกรรมบันทึกความดี, “ธนาคารความดี”, การน้อมนำหลัก สาม ห่วง สองเงื่อนไข สู่การจัดการเรียนรู้, การกล่าวคำปฎิญาณตน					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับความ พร้อม				
		5	4	3	2	1
ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน						
28	การอบรมปมเพาะนิสัยที่ดีแก่นักเรียนหน้าเสาธงในและนอก ห้องเรียน ผ่านเพลง นิทานคุณธรรม สื่อต่าง ๆ					
29	การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน					
30	การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
ข้อที่ 7 เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ถูกต้อง						
31	จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในวิถีประชาธิปไตย เช่น สภานักเรียน					
32	จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการเน้นการอยู่ร่วมกัน					
33	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่น ศาสนา เทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์ พลเมืองดีใน ระบอบประชาธิปไตย ความ ปรองดองสมานฉันท์ และมีวินัยในตนเองให้ครอบคลุมและเน้น การฝึกปฏิบัติ					
34	จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นมาของชาติไทย, สัญลักษณ์ของชาติไทย, สถาบันพระมหากษัตริย์, บรรพบุรุษไทย, ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทยให้ครอบคลุมและเน้นทักษะกระบวนการ					
35	การปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ การทำงานกลุ่ม การนำเสนอ ผลงาน					
36	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้ฝึกปฏิบัติ เช่น การเข้าแถวตามลำดับ, การแสดงกิริยามารยาทที่เหมาะสมต่อบุ คคลและสถานที่, ตรงต่อเวลา, การแสดงความเคารพบุคคลใน ระดับต่าง ๆ อย่างถูกวิธี					
ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่						
37	การปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน สังคม เช่น ทิ้งขยะ ในถัง การแต่งกายที่ ถูกต้อง ตามระเบียบ					
38	กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย น้องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง พี่ช่วยน้อง					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับความ พร้อม				
		5	4	3	2	1
ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่						
39	จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอย่างต่อเนื่องเพื่อบ่มเพาะระเบียบวินัย					
40	กิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพลง คุณธรรม นิทานคุณธรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก					
ข้อที่ 9 มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว						
41	กิจกรรมฝึกสมาธิแก่นักเรียน					
42	การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้					
43	การมอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบและทำงาน ด้วย ความตั้งใจ ใส่ใจ และมีการปรับปรุงพัฒนางาน					
44	การอบรมนักเรียน หรือนำเข้าสู่บทเรียนก่อนการจัดกระบวนการ เรียนรู้ทุกวัน สอดคล้องกับโครงการสถานศึกษาน้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
45	ปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ					
ข้อที่ 10 รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง						
46	จัดให้มีมุม บ้ายนิเทศ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
47	การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ มีความพอประมาณ มี ความรู้ เช่น การใช้ทรัพย์สิน ของใช้ อย่างประหยัด คุ่มค่า การใช้เวลา ที่เหมาะสม					
48	จัดกิจกรรมเสริมรายได้ระหว่างเรียน และรู้จักการออม					
49	จัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม					
50	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
ข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา						
51	จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเดินรณรงค์ ต่อต้านยา เสพติด การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์					
52	การถอดบทเรียนหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขจากการเรียนรู้ หลัก เหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ชุมนุม ดนตรี ศิลปะ กีฬา ลูกเสือ-เนตรนารี					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับความ พร้อม				
		5	4	3	2	1
ข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา						
53	จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสม					
54	การเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น เพลง นิทาน ทัศนสถานการณ์ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลบนพื้นฐานความถูกต้อง					
55	จัดวิทยากรให้ความรู้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดี มีตำรวจ ทหาร อบรมกฎหมาย โทษทัณฑ์ พิษภัยที่มาจากอบายมุขต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด การพนัน สื่อบลามก					
ข้อที่ 12 คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง						
56	การจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี มีจิตอาสา					
57	โครงการรู้คุณค่า พัฒนาสิ่งแวดล้อม การปลูกต้นไม้ลดภาวะโลกร้อน					
58	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือ-เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ชุมนุม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้					
59	กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้ยากไร้ อาสาสมัคร ดูแลช่วยเหลือผู้อื่น					
60	กิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รณรงค์ป้องกัน ไข้เลือดออก ต้านยาเสพติด การเลือกตั้ง ฯลฯ					

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 2 สอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เขต 1

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์							
1	เปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ ฯลฯ ก่อนเข้าแถว ตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสายช่วงพักเที่ยง กิจกรรมหน้าเสาธง เช่น ร่วมร้องเพลงชาติด้วยความ ภาคภูมิใจ รู้ความหมายและการร้องเพลงชาติอย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ การเข้าร่วมกิจกรรม ที่สร้างความสามัคคีในโรงเรียน ชุมชนสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	การเข้าร่วมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	กิจกรรมหน้าเสาธงการสวดมนต์ การแผ่เมตตา พร้อมทำสมาธิก่อนเข้าเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันจักรี วันปิยมหาราช วันพ่อ วันแม่ ประกวดการเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 2 ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดี งามเพื่อส่วนรวม							
6	การกล่าวคำปฏิญาณตนหน้าเสาธง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับ ชีวิตประจำวัน เน้นความซื่อสัตย์ อดทน ความเสียสละ ผ่านประเพณีกรรมทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง เช่น การให้ข้อมูลที่ เป็นจริงปราศจากความลำเอียง การปฏิบัติ ตามคำมั่นสัญญา มี ความละเอียดและ เกรงกลัวต่อบาป การประพฤติตรงตามความ เป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อผู้อื่น มีจิตอาสา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่าน ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง นิทาน คุณธรรม สถานการณ์ วีดิทัศน์ หนังสือ อ่านเพิ่มเติม ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	การยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลที่ทำ ความดี มอบวุฒิบัตรหน้าเสาธง ธนาการความดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 3 กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์							
11	การจัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึง ความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลูกฝังค่านิยม ความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น มีน้ำใจ ช่วยถือสิ่งของ, การให้กำลังใจ, ช่วย ทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 3 กติญญพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์							
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากนิทาน เพลง สื่อกิจกรรม การเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อปลูกฝังค่านิยมความกตัญญู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	จัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญู เช่น การเขียนเรียงความ การเขียน บัตรอวยพร การจัดป้ายนิเทศ การมอบ เกียรติบัตร ยกย่องเชิดชูเกียรติคนดีของเรา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติตน เป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดีของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นเพียร ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม							
16	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในและนอก ห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรม รักการอ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17	กิจกรรม ห้องสมุดมีชีวิต การเลือกใช้ สื่อที่เหมาะสมกับวัย เช่น หนังสือ สื่อ สิ่งตีพิมพ์ เอกสาร วีดิทัศน์ อินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	การมอบหมายงาน / หน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย การใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	การศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ใน และนอกห้องเรียนในรูปแบบที่ หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างเพื่อน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	การสรุป นำเสนอ วิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม							
21	กำหนดให้ครูแต่งกายชุดนิยามไทย สัปดาห์ละ 1-2 วัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 5 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม							
22	การฝึกมารยาทไทยแก่นักเรียน เช่น การรับประทานอาหาร การแสดงความเคารพบุคคลต่าง ๆ การมีสัมมาคารวะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และของชาติไทย เน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
24	จัดกิจกรรมวันภาษาไทยและวันสุนทรภู่ ที่ปลูกฝังการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง การใช้เลขไทยที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25	มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย เช่น การนำความรู้ ไปใช้และขยายผลแก่คนอื่น การเชิญภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน							
26	จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียน เน้นการนำหลักธรรมมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนให้เป็นวิถีชีวิต เช่น โรงเรียนวิถีพุทธ และโรงเรียนคริสต์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
27	กิจกรรมบันทึกความดี, “ธนาคารความดี”, การน้อมนำหลัก สามห่วง สองเงื่อนไขสู่การจัดการเรียนรู้, การกล่าวคำปฏิญาณตน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
28	การอบรมบ่มเพาะนิสัยที่ดีแก่นักเรียน หน้าเสาธงในและนอกห้องเรียน ผ่าน เพลง นิทานคุณธรรม สื่อต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อ ผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน							
29	การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
30	การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 7 เข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขที่ ถูกต้อง							
31	จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในวิถีประชาธิปไตย เช่น สถานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
32	จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการเน้นการอยู่ ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
33	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา หน้าที่พลเมือง ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่น ศาสนา เทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์ พลเมืองดีใน ระบอบ ประชาธิปไตย ความปรองดอง สมานฉันท์ และมีวินัยในตนเองให้คล อบคลุมและเน้นการฝึกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
34	จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา ประวัติศาสตร์ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นมาของชาติไทย, สัญลักษณ์ ของชาติไทย, สถาบันพระมหากษัตริย์, บรรพบุรุษไทย, ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทยให้ครอบคลุมและเน้น ทักษะกระบวนการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
35	การปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ การ ทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้หยอรู้จักเคารพผู้ใหญ่							
36	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้ฝึกปฏิบัติ เช่น การเข้าแถวตามลำดับ, การแสดงกิจกรรมมารยาทที่เหมาะสมต่อบุคคลและสถานที่, ตรงต่อเวลา, การแสดงความเคารพบุคคลในระดับต่าง ๆ อย่างถูกวิธี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
37	การปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน สังคม เช่น ทิ้งขยะในถัง การแต่งกายที่ถูกต้อง ตามระเบียบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
38	กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทาย น้องไหว้พี่ พี่รับไหว้น้อง พี่ช่วยน้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
39	จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอย่าง ต่อเนื่องเพื่อบ่มเพาะระเบียบวินัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
40	กิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพลงคุณธรรม นิทานคุณธรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 9 มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว							
41	กิจกรรมฝึกสมาธิแก่นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
42	การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
43	การมอบหมายงานให้นักเรียน รับผิดชอบและทำงาน ด้วยความตั้งใจ ใส่ใจ และมีการปรับปรุงพัฒนา งาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 9 มีลิตี รู้ตัว รู้คิด รู้ทำปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว							
44	การอบรมนักเรียน หรือนำเข้าสู่บทเรียนก่อนการจัดกระบวนการเรียนรู้ทุกวัน สอดคล้องกับโครงการสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
45	ปฏิบัติตามพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 10 รู้จักดำรงตนโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง							
46	จัดให้มีมุม ป้ายนิเทศ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
47	การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีความพอประมาณ มีความรู้ เช่น การใช้ทรัพย์สิน ของใช้ อย่างประหยัด คุ่มค่า การใช้เวลา ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
48	จัดกิจกรรมเสริมรายได้ระหว่างเรียน และรู้จักการออม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
49	จัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
50	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา							
51	จัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเดินรณรงค์ ต่อต้านยา เสพติด การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	รายการ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ข้อที่ 11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา							
52	การถอดบทเรียนหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขจากการเรียนรู้ หลักเหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ชุมชนม ดนตรี ศิลปะ กีฬา ลูกเสือ-เนตรนารี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
53	จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
54	การเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น เพลง นิทาน วิดิทัศน์ สถานการณ์ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล บนพื้นฐานความถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
55	จัดวิทยากรให้ความรู้เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันที่ดี มีตำรวจ ทหาร อบรมกฎหมาย โทษทัณฑ์ พิษภัยที่มาจากอบายมุขต่างๆ เช่น ยาเสพติด การพนัน สื่อลามก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ข้อที่ 12 คำหนึ่งถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตนเอง							
56	การจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี มีจิตอาสา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
57	โครงการรู้คุณค่า พัฒนาสิ่งแวดล้อม การปลูกต้นไม้ลดภาวะโลกร้อน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
58	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือ-เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ชุมชนม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
59	กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้ยากไร้ อาสาสมัคร ดูแลช่วยเหลือผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
60	กิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รณรงค์ป้องกันไข้เลือดออก ต้านยาเสพติด การเลือกตั้ง ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรรณปัญญา	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์ ดร.ปนิดา เนื่องพะนอม	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศษ ๒๕/๖๒

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนิษฐา สันโดษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๗๕/๖๒

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนิษฐา สันโตษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรราช ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ มษม /๖๒

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนิษฐา สันโตษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยม หลัก ๑๒ ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรรัชย์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศษ.บ/๖๒

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ปนิดา เนื่องพะนอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนิษฐา สันโตษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรรัชช ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๒๗ /๖๒

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 ๒. แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวธนิษฐา สันโดษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out)
เครื่องมือในการวิจัย

สพ.ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑
เลขรับที่ 25707
วันที่ 13 พ.ย. 2562
เวลา 9.56 น.

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๒/๔๐๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนิยมหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

ด้วยนางสาวธนิษฐา สันโตษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวธนิษฐา สันโตษ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณา และคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๕๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : education@tru.ac.th

- ๐๖๒๘
☒	กอก.
☐	กงส.
☐	กบค.
☐	กณค.
☐	กษค.
☐	กสค.
☐	คสค.
☐	คสท.
☐	กพค.
☐	กคค.
☐	

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๘.๐๒/๔๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

ด้วยนางสาวธนิษฐา สันโดษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรรัชย์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวธนิษฐา สันโดษ ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษา จะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : education@tru.ac.th

- ๐๖๒๘
- กอก.
 - กงส.
 - กบค.
 - กณค.
 - กสพ.
 - กสศ.
 - ศสน.
 - กสท.
 - กพค.
 - กกค.
 -

ที่ ศธ ๐๔๐๘๘.๐๑/๕ ๓๑๒.๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ บ้านหนองหิน
ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง ปช ๗๗๐๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยและขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out)
ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัด

ด้วยนางสาวธนิตฐา สันโดษ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.สรรัชย์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลและ การทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ เป็นกลุ่มตัวอย่าง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยใน การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ อนุญาต และขอความร่วมมือ จากโรงเรียนอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็น ผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกัญญา สันโดษ)

นางสาวกัญญา สันโดษ ศึกษานิเทศก์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

กลุ่มอำนาจการ

โทร. ๐ ๓๒๖๖ ๒๐๓๑ - ๔ ต่อ ๒๕

โทรสาร ๐ ๓๒๖๖ ๒๐๓๐

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางสาวชนิตฐา สันโตษ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 11 เดือน เมษายน พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	ตำบลยางโทน อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	56/1 หมู่ 6 ตำบลยางโทน อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2536 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองม่วงวิทยา จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2539 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองม่วงวิทยา จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2544 วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2563 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี